

Avtomobil so našli,
23-letni Tolminec
pa je izginil v narasli reki

Pobudniki kraške občine
zahtevajo
referendum

Deželna komisija in ženske
organizacije za enake možnosti

Aleš Janežič z Uprave RS za jedrsko
varnost o japonskih elektrarnah,
radioaktivnih delcih in Krškem

Primorski dnevnik

SREDA, 16. MARCA 2011

Št. 63 (20.078) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Nevidnega sovražnika se najbolj bojimo

MARTIN BRECELJ

Okvare, ki jih je v jedrski elektrarni v Fukušimi na Japonskem povzročil potres oz. posledični cunami, so sprožile ponoven premislek o uporabi jedrske energije po vsem svetu. Po oceni nekaterih naj bi ta tragični test na terenu potrdil, da je jedrska energija v principu nevarna, zaradi česar bi se ji morali dokončno odpovedati. V tem smislu je celo evropski komisar za energijo, Nemec Günther Oettinger, na včerajšnjem izrednem zasedanju resornih ministrov EU dejal, da bi se morala Evropa resno zamisliti v možnost prihodnosti brez jedrske energije.

Nekatere države, med njimi Italija, so v to smer zakorakale že po nesreči v Černobilu pred 25 leti. Veliko bolj verjetno pa je, da fukušimska tragedija podobno kot černobilska ne bo povsem zaustavila razvoja jedrske tehnologije, ampak ga bo marsikje celo pospešila in privedla do novih tehnoloških rešitev, ki naj bi omogočile večjo varnost jedrskih central. Za to strategijo se v Evropi slej ko prej zavzema zlasti Francija.

Zelo verjetno se bo torej nadaljevala brezkončna razprava med zagovorniki in nasprotniki uporabe jedrske energije. V njej se poleg racionalnih argumentov vedno spet pojavljajo tudi iracionalni, pa naj bo to nekakšen prastrah, ki ga vzbujajo nevidni jedrski delci. Saj, nevidnega sovražnika se najbolj bojimo. Mogoče je zato jedrska kriza na japonskem medijsko zasenčila celo sam potres s cunamijem vred, v katerem se je porodila, pa čeprav je potres zahteval 10 tisoč mrtvih, jedrska kriza pa (do včeraj) še nobene.

JAPONSKA - Po vsem svetu pozivi k preverjanju varnosti jedrskih elektrarn

Sevanje iz Fukušime včeraj nevarno naraslo

Zaradi potresa in cunamija umrlo 3373 ljudi, 6746 pa je pogrešanih

RIM, TRST - Okrožnica italijanskega ministrstva za šolstvo

Števila učnega osebja na slovenskih šolah v Trstu in Gorici ne bodo zmanjšali

RIM, BRUSELJ, TRST - Italijansko ministrstvo za šolstvo je izdalo okrožnico, v kateri zagotavlja 457 učnih moči v slovenskih vrtcih in šolah na Tržaškem in Goriškem, s čimer v teh dveh pokrajinah ne bo prišlo do

krčenja števila učnega osebja, ne govori pa o osebju dvojezične šole v Špetru in neučnem osebju.

Da se število mest osebja na slovenskih šolah ne bo krčilo, so funkcionarji ministrstva za šolstvo zago-

tovili tudi slovenskemu evropskemu poslancu Lojzetu Peterletu, že 3. marca pa so to sporočili senatorki Tamari Blažina, na uradno potrditev pa je bilo treba počakati nekaj dni.

Na 3. strani

TOKIO - V poškodovani japonski nuklearni Fukušima 1 je včeraj zjutraj prišlo do nove eksplozije v drugem reaktorju, kasneje pa je japonska vlada sporočila, da je količina radioaktivnega sevanja v okolici elektrarne nevarno narasla. Popoldne pa je Mednarodna agencija za jedrsko energijo (IAEA) sporočila, da se stopnja radioaktivnosti spet znižuje. Zaradi nesreče v Fukušimi so se v svetu nadaljevali pozivi k preverjanju varnosti jedrskih elektrarn. Po uradnih podatkih je zaradi petkovskega potresa in cunamija umrlo 3373 ljudi, 6746 pa je pogrešanih.

Na 6. strani

Skrivnostni primeri smrti konj v Lipici

Na 2. strani

Še dva dni do odprtja sejma Olio Capitale

Na 4. strani

Pri Fernetičih avto v betonsko ograjo

Na 10. strani

Prosilci za azil ostajajo v centru CARA Gradišča

Na 14. strani

Goriški rajoni ostajajo neznanka

Na 14. strani

Inkvizicija, usmrčena tudi dva Slovenca

Na 16. strani

ITALIJA - 150-letnica združitve

Ligaški svetniki bojkotirali himno

RIM - »Ustava omogoča sobivanje zgodovinske in kulturne identitete nacije s priznanjem in razvojem avtonomij v federalističnem smislu, ki nacijo v resnici obogatijo in poživljajo ter na tak način potrjujejo enotnost in nedeljivost Republike.« Tako je poudaril predsednik republike Giorgio Napolitano v pozdravni poslanici predsednikom skupščin italijanskih dežel in avtonomnih pokrajin, ki so se včeraj zbrali na izrednem zasedanju ob skorajšnji 150-letnici združitve Italije. Državni poglavar je očitno hotel na tak način priti naproti Sever-

ni ligi in drugim avtonomističnim silam.

Severna liga pa nadaljuje s svojim bojkotiranjem praznovanja italijanske državnosti. Tako so včeraj njeni predstavniki v deželnem svetu Lombardije zapustili sejno dvorano in demonstrativno šli na kavo, ko so ob začetku seje zaigrali italijansko himno. Podobno so Bossijevi somišljeniki ravnali na včerajšnji seji milanskega pokrajinskega sveta.

Tako se Italija pripravlja na jutrišnji 17. marec, 150-letnico krojenja prvega italijanskega kralja.

Na 19. strani

FJK-ISTRA Tondo še verjame v evroregijo

TRST - Furlanija-Juljska krajina in Istrska županija sta včeraj podpisali listino o sodelovanju. Predsednik FJK Renzo Tondo je rekel, da še upa v ustanovitev evroregije skupaj z Istro, avstrijsko Koroško, Venetom in Slovenijo. »Slednja se mora enkrat za vselej odločiti, kaj namerava z evroregijo,« je rezko dejal istrski predsednik Ivan Jakovčič.

Furlanija-Juljska krajina podpira čimprejšnji vstop Hrvaške v Evropsko unijo.

Na 2. strani

GROPADA - Predstavitev študije o izvedljivosti

Prenova bivšega begunskega naselja na Padričah

TRST - Tondo in Jakovčič podpisala listino o sodelovanju

Furlanija-Julijska krajina krepki vezi z Istrsko županijo

Predsednik vlade FJK še vedno računa na evroregijo s Slovenijo

TRST - Predsednika Renzo Tondo in Ivan Jakovčič sta včeraj podpisala listino o sodelovanju med Furlanijo-Julijsko krajino in Istrsko županijo. Dokument govori o pripadnosti skupnemu prostoru in o velikih razvojnih možnostih sodelovanja med našo deželo in županijo, ki je dejansko deželna enota v hrvaški upravno-politični stvarnosti. Tondo in Jakovčič sta se dogovorila, da se bosta delovni skupini obeh dežel sestali vsaj dvakrat v letu, sodelovanje pa bodo koordinirala razna tematska omizja. Slednja se bodo sestajala bolj pogostoma.

Predsednik vlade FJK še ni izgubil vseh upanj za oblikovanje evroregije skupaj z avstrijsko Koroško, Venetom, Istro in Slovenijo. O tem načrtu, ki preživlja hudo krizo, se bo v naslednjih dneh znova pogovoril s predsednikom deželne vlade Veneta Luco Zaio ter s predstavniki koroške deželne vlade. Glede odnosov z Ljubljano je Tondo dejal, da je treba vedeti, da Slovenija ni dežela, temveč samostojna država, s katero je treba okrepiti dialog in sodelovanje. »Slovenija se mora odločiti,« je rezko pristavil Jakovčič. Očitno je mislil na tukajšnjo evroregijo, ki se resnici na ljubo ne pojavlja več na srečanjih in uradnih italijansko-slovenskih pogovorih, na katerih je vse bolj pogostoma govor o jonsko-jadranskem regionalnem združevanju.

Na včerajšnjem sestanku niso obravnavali le listine o sodelovanju, temveč tudi konkretna področja, na katerih bi to sodelovanje uresničili. Izpostavljene so bili zdravstvo, kultura, šolstvo, gospodarstvo in skupni evropski projekti, ki jih je na relaciji FJK-Istra še vedno premalo. Naša dežela od vedno zagovarja vstop Zagreba v Evropsko unijo, kar je tudi uradno stališče rimske vlade.

Tonda so spremljali odborniki Claudio Violino (kmetijstvo), Federica Seganti (produktivne dejavnosti), Elio De Anna (mednarodna politika), Angela Brandi (delo in zaposlovanje) ter Vladimir Kosic (zdravstvo). Z Jakovčičem sta prišla v Trst podpredsednika Istrske županije Vedran Grubišić in Viviana Benussi. Sestanka sta se udeležila tudi italijanski generalni konzul na Reki Renato Cianfaran in hrvaška generalna konzulka v Trstu Nevenka Grdinić.

prej do novice
www.primorski.eu

Od leve Elio De Anna, Ivan Jakovčič, Renzo Tondo, Federica Seganti in Angela Brandi

DEŽELA FJK

ZIMSKI TURIZEM - Zimska sezona se bliža h koncu

Smuka še dober teden dni

Sezono pa bodo Na Žlebeh podaljšali do 1. maja - Prvi vikend v aprilu odprta tudi Trbiž in Zoncolan

TRBIŽ - Prihodnji teden bodo ljubitelji smučanja v Furlaniji-Julijski krajini lahko vse dni smučali samo na glavnih smučiščih (Višarje, Zoncolan. Salomon na Piancavallu), medtem ko bodo ostala smučišča zaprta. Izjemo predstavljajo proge Na Žlebeh (Nevejsko sedlo), kjer bo mo-

goče smučati vse dni v tednu in bo delovala tudi povezava s smučišči na slovenski strani (**na posnetku gondola, ki vodi do sedla Prevala**), medtem ko bodo v Forni di Sopra od ponedeljka do petka zaprte vse proge. Na Žlebeh bo nato mogoče do 1. maja smučati vse vikende v aprilu, medtem ko načrtujejo, da bi 2. in 3. aprila, seveda če bo dovolj snega, odprli tudi najpomembnejša smučišča na Trbižu in Zoncolanu.

Kot sporočajo pri Promoturju bo zadnje sneženje v višjih legah omogočilo dobro smuka za zaključek sezone. Promotur tudi vabi ljubitelje turnega smučanja, da izkoristijo zaprtje prog v prvih petih dneh naslednjega tedna, pri tem pa tudi poziva vse k previdnosti.

Vsekakor pa lahko vsi, ki jih to zanima, dobijo točne informacije o delovanju smučarskih naprav in snežnih razmerah na spletni strani www.promotur.org.

KOBILARNA LIPICA - Po nenadni smrti štirih konj

Storili bodo vse, da ugotovijo vzroke

Že tretji nesrečni dogodek od leta 2003 - Tokrat zbolelo 12 od 28 konj - Vsi so kazali znake zastrupitve - V preiskavo vključeni tudi kriminalisti

LIPICA - Vodstvo Kobilarne Lipica bo naredilo vse, da bo odkrilo vzroke za smrt štirih konj, je včeraj na novinarski konferenci povedal direktor Tomi Rumpf. Ob tem je pojasnil, da smrti lipicanca ob nastopu v Stožicah in treh konj iz turističnega hleva v kobilarni sami ne morejo enačiti, saj je bila klinična slika povsem različna in s tem tudi vzrok bolezni.

Ker se je nesrečni dogodek ponovil že tretjič od leta 2003, v Kobilarni Lipica niso želeli izključiti nobenih možnih vzrokov za smrt konj. "Podoben dogodek se zgodijo tudi v drugih kobilarnah po svetu, vendar ne v tako kratkem časovnem obdobju," je pojasnil direktor Kobilarne Lipica. Vedno so zbolevali konji ob sobotah zjutraj po kakšnih odmevnejših dogodkih, je še povedal Rumpf. Ker bi radi izključili vse možnosti, da se kaj takega v prihodnje ne bo več dogajalo, so v preiskavo vključili tudi kriminaliste. Ti so opravili tudi informativne razgovore z nekaterimi zaposlenimi v kobilarni.

Rumpf je še povedal, da je tokrat zbolelo 12 konj iz turističnega hleva, v katerem je bilo 28 konj. Trije med njimi so bili tako bolni, da so jih morali evtanazirati, ostali bolni konji so še vedno v intenzivni veterinarski oskrbi in že dobro okrevajo. Vsi oboleti konji so kazali bolezenske znake zastrupitve.

Strokovni vodja Kobilarne Lipica Janez Rus je pojasnil, da so vsi konji v kobilarni hranjeni z neoporečno krmo. Vsaka bala sena je označena, da natančno vedo, s katerega posestva prihaja, in pregledana. Podobno velja tudi za oves in druge dodatke hrane. Kljub vsemu so že v soboto odvzeli vzorce hrane in stelje, ki jih bodo natančno pregledali v pristojnem laboratoriju.

"Že v soboto smo se povezali tudi s strokovnjaki v tujini. Če vzroka sami ne bomo našli, bomo vzorce hrane in konj poslali tudi v tujino, saj želimo temu dogodku resnično priti do dna," je povedala predsednica strokovnega sveta Kobilarne Lipica in direktorica Veterinarske uprave RS Vida Čadonič Špelič.

"V Kobilarni Lipica zagotavljamo popolno sledljivost vseh procesov, zato je ta izredni dogodek, ki nas je vse zelo prizadel, izven našega dosega in smo ga predali v obravnavo veterinarskim inšpektorjem in policiji. Nikakor ne bomo dopustili, da bi zaradi tega trpela Lipica, njen ugled doma in po svetu, njeni zaposleni in kdorkoli, ki je z njo povezan. Storili bomo vse, kar je v naši moči, da bomo ob sodelovanju strokovnjakov zadevi prišli do dna in preprečili nadaljnje pojavljanje teh nezaslišanih dogodkov," je še zagotovil Rumpf. (STA)

V Lipici bodo storili vse, da ugotovijo, zakaj poginjajo lipčicanci

ARHIV

Od včeraj zimska oprema na vozilih ni več obvezna

LJUBLJANA - Včeraj se je v Sloveniji končalo štirimesečno obdobje, v katerem morajo biti vsa vozila opremljena z zimsko opremo. Tako bodo lahko vozniki oz. lastniki motornih in priklopnih vozil nanje lahko ponovno namestili letne pnevmatike, snežnih verig pa ne bo več treba imeti v prtljžniku.

Zimska oprema je v Sloveniji obvezna od 15. novembra do 15. marca. Predpisano zimsko opremo pa morajo vozila imeti tudi izven omenjenega obdobja, če pride do zimskih razmer. Te nastopijo, ko se sneg oprijema vozišča ali ko je vozišče zasneženo ali poledenelo. Vozniku, ki nima ustrezne opreme, grozi denarna kazen v višini 120 evrov, če onemogoča promet, pa kazen znaša 500 evrov in pet kazenskih točk.

Jutri v Sežani literani večer Zlatega čolna

SEŽANA - Literarno društvo Zlati čoln prireja na predvečer rojstnega dne Srečka Kosovela jutri ob 18. uri v Kosovelovi sobi (v stavbi Ljudske univerze na Bazoviški c. 9) v Sežani že 14. literarni večer. Na večeru bodo besedila brali člani društva Dora Bernetič, Aleksander Peršolja, Maja Razboršek in Magdalena Svetina Terčon. Z avtorsko glasbo bosta večer polepšali kantavtorica Lara Punter iz Trsta in duet s kitaristom Darinom Vivianijem. (O.K.)

Nedeljska oddaja Na obisku namenjena Skupnosti Italijanov v Piranu

LJUBLJANA - Nedeljska oddaja Na obisku (TV Slovenija1 ob 10.45) bo v celoti namenjena predstavitvi ljubiteljskih dejavnosti Skupnosti Italijanov v Piranu. 120 dejavnih članov vsak dan polni prostore v Tartinijevi rojstni hiši, kjer imajo svoj sedež in se vrstijo različne delavnice, krožki, predavanja, nastopi in gostovanja. Najbolj je zastopana glasba, imajo pa tudi skupine za likovno ustvarjanje, literaturo, ročna dela in še kaj. Poleg odraslih v svet umetnosti uvajajo tudi mlade generacije, ki skrbijo, da se avtohtona italijanščina, to je piransko narečje, ne bi pozabila.

ŠOLSTVO - Italijansko ministrstvo za šolstvo izdalo okrožnico

Na slovenskih šolah ne bodo krčili števila učnega osebja

Ukrep se nanaša na Tržaško in Goriško - Besede evroposlanca Peterleta in kabineta senatorke Blažinove

BRUSELJ, RIM, TRST - V prihodnjem šolskem letu 2011/2012 bo v otroških vrtcih in šolah vseh stopenj s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem in Goriškem poučevalo 457 vzgojiteljev, učiteljev in profesorjev, kar pomeni, da na teh šolah ne bo prišlo do krčenja števila učnega osebja. Okrožnico italijanskega ministrstva za šolstvo s tem v zvezi je vodja Urada za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za Furlanijo-Juljsko krajino Tomaž Simčič prejel včeraj, nanaša pa se, kot že rečeno, le na tržaško in goriško, ne pa tudi na videmsko pokrajino, poleg tega ostaja odprto vprašanje števila neučnega osebja, kjer ni ločenih seznamov.

Vest o ohranitvi števila osebja na slovenskih šolah pa je - sicer brez pojasnila o tem, ali gre samo za učno ali tudi za neučno osebje oz. ali gre za vse slovenske šole v FJK - začela krožiti že od včerajšnjega dopoldneva, ko je slovenski evropski poslanec Lojze Peterle (Nova Slovenija oz. Evropska ljudska stranka) medijem sporočil zagotovila šefa tajništva italijanske ministrice za šolstvo Mariestelle Gelmini Pasqualeja Capa in direktorja za kadrovske za-

Število učnega osebja na slovenskih šolah v Trstu in Gorici bodo ohranili KROMA

deve na ministrstvu za šolstvo Gilda De Angelisa. Pri tem je slovenski evropski poslanec prepričan, da so neposredni stiki z dijaki, šolskim ministrstvom v Rimu, stranko Slovenske skupnosti in italijanskimi kolegi v evropskem parlamentu obrodili sadove. Peterle je namreč skupaj

z južnotirolskim evropskim poslancem Herbertom Dorfmannom in stranko SSK julija lani v evropskem parlamentu pripravil izjavo o zaščiti slovenskih šol, jeseni pa je podprl protest slovenskih višješolcev v Italiji proti združevanju ravnateljstev in zmanjševanju števila osebja.

Zagotovilo ministrstva je posledica januarskega srečanja ministrice Gelminijeve s predstavniki slovenske narodne skupnosti, so prepričani v kabinetu senatorke Tamare Blažina (Demokratska stranka). Do srečanja med ministrico, senatorko ter predstavnikom krovnih organizacij SKGZ in SSO (prvo je zastopal deželni tajnik Livio Semolič, drugo pa predsednik Drago Štoka) je prišlo 18. januarja letos, takrat pa so slovenski sogovorniki med drugim tudi poudarili, naj ne pride do krčenja na slovenskih šolah.

Da do krčenj ne bo prišlo, je senatorka Blažinova prejela zagotovilo že 3. marca in o tem že naslednji dan obvestila vodjo Urada za slovenske šole Simčiča, so nam povedali v senatorkinem kabinetu, kjer tudi pojasnjujejo, da novice takrat niso hoteli dati v javnost iz prepričanja, da dokler seznami osebja niso tudi formalno potrjeni, je potrebna določena previdnost. Zaradi ohranitve števila osebja na slovenskih šolah pa ne bo prišlo do dodatnega krčenja na italijanskih šolah v FJK. (iž)

UNIVERZA NA PRIMORSKEM

Častni doktorat profesorju iz Vidma

PIETRO ENRICO DI PRAMPERO

KOPER - Univerza na Primorskem ta teden z vrsto prireditvev proslavlja osmo obletnico ustanovitve. Najbolj slovesno bo jutri, ko bodo v koprskem gledališču pripravili slavnostno akademijo.

Že v ponedeljek so med drugim slovesno proglasili pet novih doktorjev znanosti, še dva pa bosta proglašena na naslednji letošnji promociji. Skupno ima Univerza na Primorskem tako že 43 doktorjev znanosti, v doktorski študij pa je vpisanih 180 doktorskih študentov. Od včeraj pa do petka bo po programu še 23 dogodkov, od zanimivih okroglih miz do nastopov študentov in študentk ter športne tekme, raznih razprav in razstav.

Na jutrišnji slavnostni akademiji v Gledališču Koper bodo podelili 12 priznanj in 6 nagrad najboljšim na pedagoškem in znanstvenem področju, promovirana pa bosta tudi dva nova častna doktorja, in sicer prof. dr. Pietro Enrico di Prampero z Univerze v Vidmu in prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj, priznana znanstvenica s področja bioteorologije.

Pietro Enrico di Prampero je svetovno znan fiziolog in eden od motorjev razvoja videmske medicinske fakultete. Ugledno priznanje mu je senat Univerze na Primorskem podelil za izredne dosežke na znanstvenem področju, za naziv častnega doktorja pa so ga predlagali fakulteta za pedagoške vede, fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijsko tehnologijo in Znanstveno raziskovalni center.

ŠOLSTVO - Maja volitve na Tržaškem, Goriškem in Videmskem

Obnova komisije za slovenske šole

Sedanji komisiji se izteka mandat - Ravnatelji bodo volili 4. maja, učno in neučno osebje 4. in 5. maja, starši in dijaki pa 9. maja

TRST - Maja bodo na Tržaškem, Goriškem in Videmskem volitve za obnovo Deželne šolske komisije za šole s slovenskim učnim jezikom, ki ji bo v tistem mesecu zapadel mandat. To bodo že druge volitve po ustanovitvi komisije in po volitvah, ki so prvič potekale maja leta 2008 (na sliki KROMA posnetek z volišča na Liceju Franceta Prešerna v Trstu).

Kot izhaja iz razpisa, ki ga je podpisal vodja Urada za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za Furlanijo-Juljsko krajino Tomaž Simčič, bodo volitve predstavnikov ravnateljev potekale 4. maja od 8. do 18. ure pri Uradu za slovenske šole. Volitve predstavnikov učnega in neučnega osebja bodo 4. in 5. maja na vsakem sedežu ravnateljstva, kjer bodo volilni sedeži odprti od 8. do 14. ure. Volitve predstavnikov staršev ter dijakov na višjih srednjih šolah pa

bodo potekale 9. maja na pokrajinskih volilnih sedežih: na Tržaškem bo to Licej Franceta Prešerna, na Goriškem Državni izobraževalni zavod Trubar-Gregorčič, na Videmskem pa Večstopenjska dvojezična šola v Špetru. Dijaki bodo lahko volili od 12. do 14. ure, starši pa od 18. do 20. ure. Na omenjenih šolah bodo 5. aprila potekala tudi zborovanja staršev (ob 18. uri) in dijakov (ob 12. uri). Kandidatne liste bo treba predložiti volilni komisiji pri Uradu za slovenske šole (Ul. SS. Martiri 3 v Trstu) do 11. aprila ob 13. uri.

Komisijo sestavljajo dva predstavnika ravnateljev, štirje predstavniki učnega osebja, en predstavnik neučnega osebja, trije predstavniki staršev in trije predstavniki dijakov, po zakonu pa je član komisije tudi izvoljeni predstavnik šol s slovenskim učnim jezikom v Vsedravnem šolskem svetu.

TOLMEČ - V petek odprtje skupinske razstave

Fotografije severo-vzhoda

Do 8. maja bosta na ogled dva niza: Fotografirati svetlobo in Kako je bilo, kako je ...

TOLMEČ - Tržaška založba Comunicarte že več časa sodeluje z občinsko upravo iz Tolmeča. V tamkajšnji palači Frisacco bodo tako v petek odprli tudi skupinsko fotografsko razstavo, posvečeno Furlaniji in severo-vzhodni Italiji.

Posnetki bodo razdeljeni v dve sekciji, Fotografare la luce (Fotografirati svetlobo) in Com'era, com'è (Kako je bilo, kako je). Prvo je uredil Walter Criscuoli, ponuja pa izbor del trinajstih fotografov. Cecere, Criscuoli, Culot, Da Pozzo, Frullani, Genuzio, Giacuzzo, Indrigo, Kusterle, Perini, Scabar, Sillani in Tubaro so vsak na svoj način interpretirali svetlobo in jo ujeli v svoje objekte.

Drugi del razstave je posvečen fotografu Adrianu Cadelu. Slednji je v prvi polovici 20. stoletja posnel serijo fotografij o Furlaniji, ki bodo zdaj na ogled v palači Frisacco. Ob njih bodo razstavljeni posnetki, ki jih je v svoj objektiv ujel tržaški fotograf Claudio Erné: slednji se je namreč vrnil v tiste kraje in dokumentiral urbanistične ter arhitektonske spremembe.

NOVINARSTVO - Anna Buttazzoni

Z »afero Ballaman« si je prislužila nagrado

Anna Buttazzoni, novinarka dnevnika Messaggero Veneto, in Marco Giovannelli, novinar spletnega dnevnika Messaggero.it, sta dobitnika letošnjega novinarske nagrade Piero Passetti. 26. marca jima jo bodo podelili na slovesnosti v Viareggiu.

Anna Buttazzoni bo nagrado, ki je namenjena italijanskim kronistom, prejela za niz člankov o nekdanjem predsedniku deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Eduardu Ballamanu. Ravno na podlagi njenih prispevkov, ki jih je objavil Messaggero Veneto, je Ballaman odstopil, računsko sodišče Furlanije Juljske krajine pa je uvedlo preiskavo.

Prva obravnava naj bi bila predvidoma 9. junija. Ballamanu očitajo, da je 57-krat neupravičeno uporabil službeno vozilo. Finančni stražniki ocenjujejo, da naj bi s tem, da se je v privatne namene peljal s tako imenovanim »modrim avtom«, deželnim blagajnam povzročil za 22.877 evrov škodo. Pri tem so upoštevali stroške za gorivo, cestnino, vzdrževanje avtomobila in plačilo šoferja.

Marco Giovannelli si je nagrado, ki je posvečena spominu na novinarja Piera Passetti, zaslužil z

zgodbu o gospe Ginetti, 91-letni Rimljanki, ki ji je grozil stanovanjski izgon. Ključavnico so ji zamenjali ravno v dneh, ko je bila v bolnici: potem ko je njeno zgodbo opisal Giovannelli, ji je občinska uprava zagotovila novo bivališče.

SEJMI - Od petka, 18. marca na tržaškem sejmišču peta izvedba

Na Olio Capitale 2011 tudi vrsta kuharskih tekmovanj

Predstavili se bodo mojstri Okusov Krasa in kuharji oz. gostinci iz Slovenije

TRST - Čez dva dni bo staro tržaško sejmišče pri Montebellu po daljšem premoru zaradi ukinitve sejemske družbe spet zaživel. Od petka do ponedeljka bo namreč gostilo najboljšo italijansko in tujo proizvodnjo ekstra deviškega oljčnega olja, v prvi vrsti pa bodo - kot že na dosedanjih štirih izvedbah tega specializiranega sejma - tudi domači oljkarji. Ti imajo največjo zaslugo, da oljkarstvo v Bregu in v drugih zavetnih predelih Krasa ni zamrlo, ampak se je znova razcvetelo na osnovi skrbi za pristnost in kakovost pridelave domačih oljčnih sort.

Peti salon oljčnega olja bo tistim, ki se poklicno ukvarjajo z oljkarstvom, gostincem in trgovcem, predvsem pa širokemu občinstvu spet odprl vrata v svet žlahtnega oljčnega olja, ki je bistvena sestavina zdrave in v zadnjih letih tudi modne sredozemske kuhinje. Odkriti in pokusiti bo mogoče več kot 200 vrst olja z zaščitnimi oznakami DOP in IGP, biološke pridelave, aromatizirana olja in tista s sadnimi priokusi, italijanske in tuje proizvodnje. Poleg razstavljalcev iz glavnih italijanskih dežel pridelovalk, začeniši s Furlanijo-Julijsko krajino, se bodo namreč predstavili tudi oljkarji iz Slovenije, Hrvaške, Španije in letos prvič tudi iz Portugalske. Bogat pa bo tudi spremljevalni program s posveti, predstavitvami in seveda degustacijami, vodenimi ali prostimi v oljčnem baru. Posebno mesto bodo imele pokušnje tipičnih kraških proizvodov in kuharska šola s priznanimi mojstri, ki bodo obiskovalce poučili o skrivnostih povezave olja z najrazličnejšimi, tudi sladkimi krožniki. Za poklicne udeležence sejma pa bo poskrbljeno z vrsto posvetov o najnovejših trendih v sektorju in s priložnostmi za razstavljalce, da se srečajo z akreditiranimi odjemalci, ki prihajajo iz 15 različnih držav.

Po besedah Antonia Paolettija, predsednika tržaške Trgovinske zbornice, ki je po zaprtju sejemske družbe prevzela organizacijo specializirane sejemske prireditve, bo letošnja peta izvedba dogodka v znamenju pomladitve in kakovosti. »Organizacijska vloga zbornice in njenega posebnega podjetja Aries je gotovo najpomembnejša novost, vendar smo delali tudi na novi grafični podobi in za bolj komercialno usmerjenost sejma, tako da se bodo podjetja še bolj približala odjemalcem,« je pojasnil Paoletti.

Več informacij o letošnjem sejmu ekstra deviških oljčnih olj Olio Capitale 2011, o razstavljalcih in o bogatem spremljevalnem programu je na ogled na spletnih straneh www.oliocapitale.it.

Ekipa kuharjev na lanski izvedbi sejma ekstraproviškega oljčnega olja Olio Capitale

ARHIV

Na sejmu se bodo predstavili tudi kuharji Okusov Krasa in iz Slovenije

Kuharska šola Scuola di Cucina Olio Capitale, ki jo vodi tržaška federacija italijanskih kuharjev (FIC), bo v soboto, 19. marca ob 15. uri predstavila posebni krožnik Okusov Krasa, in sicer krožnik Pavle Zivic iz znane zgornje gostilne Guštin. Pavlo Zivic, ki je tudi predsednica gostinske sekcije SDGZ, bosta spremljala tajnika sekcije Katja Fabrizi in tajnik SDGZ Davorin Devetak. Navzoč bo tudi predsednik sekcije za gostinstvo in turizem na Obrtni zbornici Slovenije (OZS) Matjaž Mate, ki bo pozdravil v imenu gostincev in kuharjev iz Slovenije in še posebej primorskih, saj je lastnik priznane ribje restavracije Tomi v Portorožu.

Zanimiv enogastronomski dogodek pa bo že v petek ob približno 13. uri, ko se bosta predstavila kuharja dveh znanih kraških gostiln z obeh koncev nekdanje meje: Satko Sardoč iz Prečnika in Andrej Muha iz Lokve, o jedeh, dediščini in sodobni kraški kulinariki pa bo govorila Vesna Guštin. Obe gostilni, ki sta sicer dokaj znani med Tržčani, bosta imeli priložnost, da se izkažeta še pred širšim občinstvom sejmskih operaterjev, razstavljalcev in seveda obiskovalcev.

Zadružne banke FJK bodo podpirale kmetijstvo

VIDEM - Deželna federacija zadružnih bank BCC - med katerimi sta tudi Zadrzna kraška banka in Zadrzna banka Doberdob Sovodnje - je z agronomsko fakulteto videmske univerze podpisala pismo o nameri, ki predvideva finančno podporo v višini 300 milijonov evrov za kmetijska podjetja. Dokument sta podpisala predsednik federacije BCC Giuseppe Graffi Brunoro in predstojnik agronomske fakultete Roberto Pinton. Kot je povedal Brunoro, bo sodelovanje potekalo po dveh tih - s kreditiranjem, ki ne bo več odvisno predvsem od nepremičninskega premoženja kmetijskih podjetij, ampak od sposobnosti podjetja, da ustvarja dohodek, po drugi strani pa bo stekel specifični izobraževalni program za sodelavce zadružnih bank. Pinton je ob tem prepričan, da bo tovrstno sodelovanje zelo pomembno za ozemlje, kajti v treh letih, kolikor bo trajal dogovor, bodo gotovo razviti novi projekti, zlasti na področju usposabljanja, inovativnosti in raziskovanja.

Banka FriulAdria odprla poslovalnico v Burlu Garofolo

TRST - Banka FriulAdria iz bančne skupine Credit Agricole je od včeraj število svojih poslovalnic povečala na 215. Zadnjo filialko so včeraj odprli v kompleksu otroške bolnišnice Burlo Garofolo, kamor prihajajo bolniki iz vse države. Od omenjenih 215 poslovalnic jih je 194 za poslovanje s strankami, od tega 114 v Furlaniji-Julijski krajini in 80 v Venetu. V tržaški občini je osem filialk, ena poslovalnica za podjetja in ena za finančne posle, skupaj s poslovalnico v Miljah pa jih je v tržaški pokrajini 11.

Za Tonda se projekt Unicredit razvija naprej

TRST - Po informacijah, ki jih ima predsednik deželne uprave FJK Renzo Tondo, »gre projekt Unicredit naprej«. Pretekli teden se je izvedelo, da je banka o projektu za pristaniško logistično ploščad v Tržiču pisala rimski vladi in Deželi FJK, in sicer z namenom, da bi pospešili njegovo uresničevanje. Unicredit zdaj čaka na sporazum med državo in deželo, na osnovi katerega bo imenovan komisar.

PODJETNIŠTVO - V organizaciji Primorskih novic in Radia Koper

V Novi Gorici podelili nagrade primorskim gospodarstvenikom

NOVA GORICA - V Hitovem centru Perla v Novi Gorici so sinoči podelili nagrade za gospodarstvenika Primorske. Skupno akcijo sta letos že štirinajstič pripravili vodilni primorski medijski hiši Primorske novice in Radio Koper - Regionalni RTV center Koper-Capodistria. Gre za izbor najuspešnejših gospodarstvenikov, zasebnikov in vodilnih osebnosti primorskega gospodarstva, ki ga medija opravlja na osnovi realnih kazalnikov gospodarske uspešnosti, končni izbor pa opravi komisija, ki jo sestavljajo novinarji uredništev za gospodarstvo.

Vsebinska obogatitev tradicionalne prireditve je bil tokrat pogovor z ministrico za gospodarstvo Darjo Radič, z ministrom za delo, družino in socialne zadeve Ivanom Svetlikom in ministrom za zunanje zadeve Samuelom Žbogarjem. Pogovor sta vodili novinarki Ingrid Kašica Bucik (Radio Koper) in Sonja Ribolica (Primorske novice).

Poleg nagrad za izjemne dosežke na področju gospodarstva, Radio Koper in Primorske novice v sodelovanju z obema

primorskima univerzama podeljujejo tudi nagrado primorski um, in sicer mlademu znanstveniku za uvajanje vrhunskega znanja v prakso.

Sinočnjo slovesno podelitev nagrad so letos pripravili v sodelovanju z družbo Hit Nova Gorica.

Poglejmo torej, kdo so nagrajenci.

PRIMORSKI UM 2010

Nagrado sta prejela **dr. Iztok Arčon**, ki je v Sloveniji pionir uvajanja karakterizacije atomske in molekularne strukture materialov z rentgensko absorpcijsko spektroskopijo ob uporabi sinhrotronske svetlobe, in **dr. Darko Darovec**, doktor znanosti za področju zgodovinskih ved, ki od leta 2000 uspešno vodi Znanstveno-raziskovalno središče Univerze na Primorskem.

GOSPODARSTVENIK PRIMORSKE 2010

Janez Rebec - Pivka perutinarstvo, je menedžer, ki dobro leto vodi obe pomembni primorski živilsko-predelovalni podjetji: Pivko perutinarstvo z 288 zaposlenim in Delamaris, kjer je 95 delavcev.

CONFINDUSTRIA Sporazum s sindikati za nižje davke

TRST - Tržaška Confindustria je s pokrajinskimi sindikalnimi organizacijami Cgil, Cisl in Uil podpisal ozemeljski sporazum za davčno razbremenitev plačnega dodatka za produktivnost. Dogovor bo podjetjem, ki so včlanjena v Confindustrio, omogočil uporabo znižane 10-odstotne obdavčitve dodatkov k plači, ki jih zaposleni dobivajo za povečanje produktivnosti, kakovosti, dohodkovnosti, inovativnosti in organizacijske učinkovitosti. Sporazum, ki je neke vrste kolektivna pogodba druge stopnje, zajema kolektivne pogodbe vseh sektorjev in je po razlagi v februarjski ministrski okrožnici pogoj za odobritev davčnih olajšav. Pač pa olajšave ne bodo mogle biti aplicirane na tisti del plače, ki se nanaša na izboljšanje konkurenčnosti, kot so na primer nadure, delo v izmenah in nočno delo.

EVRO

1,3884 \$ -0,50

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 15. marca 2011

valute	15.3.	14.3.
ameriški dolar	1,3884	1,3948
japonski jen	112,39	114,16
kitajski juan	9,1255	9,1603
ruski rubel	40,1025	39,8377
indijska rupija	62,8200	62,8501
danska krona	7,4587	7,4584
britanski funt	0,86740	0,86590
švedska krona	8,9790	8,8405
norveška krona	7,9140	7,8290
češka krona	24,394	24,331
švicarski frank	1,2756	1,2941
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	274,04	273,05
poljski zlot	4,0584	4,0315
kanadski dolar	1,3779	1,3597
avstralski dolar	1,4105	1,3846
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,180	4,1838
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7069	0,7066
braziljski real	2,3259	2,3210
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,2034	2,2024
hrvaška kuna	7,3835	7,3885

EVROTRŽNE OBRETNOSTI 15. marca 2011

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,25500	0,30950	0,46100	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,13833	0,18000	0,25500	-
EURIBOR (EUR)	0,893	1,173	1,489	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

32.025,71 € -759,51

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE 15. marca 2011

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GOBENJE	11,85	-0,84
INTEREUROPA	3,10	+0,00
KRKA	59,50	-1,65
LUKA KOPER	14,00	-2,78
MERCATOR	161,10	-0,56
PETROL	236,00	-1,67
TELEKOM SLOVENIJE	80,00	-3,61

BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	40,25	-6,40
AERODROM LJUBLJANA	15,50	-5,95
DELO PRODAJA	23,00	-
ETOL	90,00	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	15,98	-
ISTRABENZ	5,40	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	10,08	-1,51
MLINOTEST	5,40	-
KOMPAS MTS	7,20	-
NIKA	15,20	-
PIVOVARNA LAŠKO	14,01	+7,77
POZAVAROVALNICA SAVA	7,50	-0,66
PROBANKA	24,29	-
SALUS, LUUBLJANA	301,05	-5,92
SAVA	62,50	-5,30
TERME ČATEŽ	184,00	-
ŽITO	106,00	+0,95
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	16,30	-2,98

MILANSKI BORZNI TRG 15. marca 2011

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,11	-0,45
ALLIANZ	93,8	-3,25
ATLANTIA	15,85	-1,43
BANCO POPOLARE	2,3	-3,36
BCA MPS	0,93	-0,05
BCA POP MILANO	2,98	-1,15
EDISON	0,82	-5,60
ENEL	4,05	-0,54
ENI	16,87	-1,46
FIAT	5,96	-3,40
FINMECCANICA	8,60	-2,22
GENERALI	14,98	-1,96
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,26	-4,40
LOTTOMATICA	12,51	-0,79
LUXOTTICA	21,76	-3,59
MEDIASET	4,5	-1,32
MEDIOBANCA	7,29	-2,21
PARMALAT	2,38	+1,36
PIRELLI e C	5,92	-1,91
PRYSMIAN	14,74	+2,29
SAIPEM	34,5	-2,54
SNAM RETE GAS	3,79	-1,46
STMICROELECTRONICS	8,73	-4,28
TELECOM ITALIA	1,07	-2,09
TENARIS	15,95	-0,44
TERNA	3,24	-2,35
TISCALI	0,07	-2,84
UBI BANCA	7,05	-0,98
UNICREDIT	1,78	-2,77

SOD NAFTE

(159 litrov)

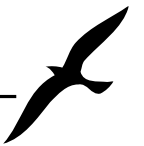
97,42 \$ -3,37

IZBRANI BORZNI INDEKSI 15. marca 2011

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBITOP, Ljubljana	798,86	-1,52

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.236,08	-0,73
BIRS	1.049,67	+0,38
FIRS, Banjaluka	1.900,43	-0,54
Belex 15, Beograd	759,35	-1,80
SRX, Beograd	313,12	-2,34
BIFX, Sarajevo	1.758,14	-1,34
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.569,70	-2,48

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	11.886,14	-0,89
Nasdaq 100	2.265,27	-1,11
S&P 500, New York	1.285,19	-0,86
MSCI World, New York	1.301,31	-1,05
DAX 30, Frankfurt	6.647,66	-3,19
FTSE 100, London	5.695,28	-1,38
CAC 40, Pariz	3.780,85	-2,51
ATX, Dunaj	2.708,20	-1,63
PX, Praga	1.206,4	-0,14
EUROSTOX 50	2.948,43	-0,70
Nikkei, Tokio	8.605,15	-10,55
STI, Singapur	3.043,49	-1,04
Hang Seng, Hongkong	-	-
Composite, Šanghaj	2.897,06	-1,38
Sensex, Mubaj	18.167,64	-1,47

JAPONSKA - Včeraj zjutraj prišlo do nove eksplozije v drugem reaktorju

Sevanje iz jedrske elektrarne v Fukušimi je včeraj nevarno naraslo

Po uradnih podatkih je zaradi petkovega potresa in cunamija umrlo 3373 ljudi, 6746 pa je pogrešanih

TOKIO - V poškodovani japonski nuklearni elektrarni Fukušima 1 je včeraj zjutraj prišlo do nove eksplozije v drugem reaktorju, kasneje pa je japonska vlada sporočila, da je količina radioaktivnega sevanja v okolici elektrarne nevarno narasla. Popoldne pa je Mednarodna agencija za jedrsko energijo (IAEA) sporočila, da se stopnja radioaktivnosti spet znižuje.

Do novih zapletov v Fukušimi je prišlo zjutraj po lokalnem času, ko je na drugem reaktorju odjeknila nova eksplozija, kasneje pa je zagorelo tudi v četrtem reaktorju elektrarne. Iz tretjega reaktorja pa so opazili uhajanje belega dima, kar naj bi bila vodna para, pomešana z vodikom.

Na IAEA so kasneje pojasnili, da bi eksplozija v drugem reaktorju elektrarne lahko poškodovala reaktorsko posodo. To bi bil lahko tudi vzrok za povečano radioaktivno sevanje, ki so ga zabeležili zjutraj v elektrarni.

Ob vходу v elektrarno so namreč ob enih zjutraj po srednjevropskem času namerili 11,9 milisiverta na uro, na območju med tretjim in četrtem reaktorjem pa je sevanje znašalo 400 milisivertov na uro. Zdaj se po podatkih IAEA sevanje že zmanjšuje; šest ur kasneje po prvem merjenju so ob vходу v elektrarno namerili 0,6 milisiverta na uro.

Kot so pojasnili na slovenski upravi za jedrsko varnost, z oddaljenostjo od elektrarne doza sevanja pada, in sicer naj bi bila po izračunih uprave hitrost doze pet kilometrov od elektrarne še 0,1 milisiverta na uro, 25 kilometrov od elektrarne pa le še 0,036 milisiverta na uro. Na upravi so sicer še zagotovili, da glede na oddaljenost Japonske od Slovenije in vremenske razmere, ni možnosti za radiološke vplive nesreče na ozemlje Slovenije in celotne Evrope.

Japonska vlada je sicer zaradi povečanega sevanja iz nuklearke odredila evakuacijo vseh, ki živijo v premeru 20 kilometrov od elektrarne, tistim, ki živijo v oddaljenosti do 30 kilometrov, pa so svetovali, naj ostanejo v zaprtih prostorih. Prav tako so iz elektrarne evakuirali vse osebe, ki ni bilo nujno potrebno.

Merjenje radioaktivne kontaminacije

ANSA

Okoli 150 ljudi iz okolice elektrarne so napotili na opazovanje in za 23 od njih so pristojni odredili dekontaminacijo. Japonske oblasti so poleg tega v centre za evakuacijo dostavile tablete joda, vendar jih ljudem še niso začeli razdeljevati.

Po podatkih slovenske agencije za radioaktivne odpadke (ARAO) sicer iz naravnega okolja človek prejme letno dozo sevanja v višini 2,4 milisiverta. Letni prispevek umetnih virov, kot sta medicina in industrija, znaša od 0,4 do 1,5 milisiverta, letni prispevek iz NE Krško pa je 0,01 milisiverta. Celoten prispevek črnobilske nesreče je 0,72 milisiverta, celoten prispevek dosedanjih jedrskih po-

skusov v svetu pa je 7,2 milisiverta.

Na spletni strani ARAO še piše, da je zakonsko omejena letna doza za delavce v jedrski elektrarni 20 milisivertov, medtem ko v kratkem času po celem telesu prejeta doza 3000 milisivertov povzroči smrt. Ob enkratnem rentgenskem slikanju prsi pa človek na primer prejme dozo v višini 0,1 milisiverta.

Vodja francoske uprave za jedrsko varnost Andre-Claude Lacoste je medtem ocenil, da je nesreča v Fukušimi že dosegla šesto na sedemstopenjski mednarodni lestvici jedrskih dogodkov. Doselej najhujša jedrska nesreča v Černobilu je bila sedme oziroma najvišje stopnje, medtem ko je nesreča na ameriškem oto-

ku Treh milj dosegla peto stopnjo na lestvici za ocenjevanje jedrskih dogodkov.

Japonske oblasti sicer še vedno ostajajo pri oceni, da je nesreča dosegla četrto stopnjo, kar naj bi pomenilo nesrečo, ki je brez pomembnejšega tveganja za okolico, medtem ko šesta stopnja predstavlja resno nesrečo z znatnimi izpusti v okolje.

Zaradi povečanega sevanja nad območjem elektrarne je sicer prišlo tudi do sprememb v zračnem prometu na območju. Japonska vlada je zaprla predvsem zračni prostor v 30-kilometerem pasu nad elektrarno, a se je več letalskih prevoznikov zaradi sevanja odločilo za preusmeritve ali celo za od-

povedi svojih letov proti Tokiu, ki je od Fukušime oddaljen kakih 250 kilometrov in kjer so sicer prav tako zabeležili rahlo povečano sevanje, a naj še ne bi bilo nevarno za zdravje.

Poleg tega so se zaradi nesreče v Fukušimi v svetu nadaljevali pozivi k preverjanju varnosti jedrskih elektrarn. Evropski komisar za energijo Günther Oettinger je dejal, da je v EU vse večja podpora zamisli, da bi uvedli stresne teste za vse evropske nuklearke. Nemška kanclerka Angela Merkel pa je medtem napovedala, da bodo začasno za najmanj tri mesece ustavili 7 od skupno 17 nemških jedrskih elektrarn, starejših od 30 let. Zahtevala je tudi poročilo v zvezi z varnostjo v nuklearkah do 15. junija.

Francoski predsednik Nicolas Sarkozy je sicer zavrnil zahteve po spremembi francoske jedrske politike in zavrnil, da so francoske jedrske elektrarne desetkrat varnejše od ostalih, saj imajo dvojni zaščitni ovaj. Kljub temu je francoska okoljska ministrica Nathalie Kosciusko-Morizet napovedala, da bodo v Franciji izvedli varnostni nadzor v vseh 58 reaktorjih, saj je po njenih besedah pomembno, da se iz nesreče v japonski jedrski elektrarni Fukušima vsi nekaj naučimo. Francija ima sicer 58 jedrskih reaktorjev v 19 elektrarnah, z njimi pa pokrije skoraj 75 odstotkov svojih energetskih potreb.

V Tokiu so medtem objavili nove podatke o številu žrtev petkovega potresa in cunamija, ki sta v petek prizadela severovzhod Japonske. Po uradnih podatkih je umrlo 3373 ljudi, 6746 pa je pogrešanih, je sporočila japonska policija. Poleg tega je bilo v naravni katastrofi ranjenih 1897 ljudi. Predstavnik policije v eni od najbolj prizadetih prefektur Mijagi je sicer že v nedeljo ocenil, da bo številno smrtnih žrtev le v njegovi regiji verjetno preseglo 10.000.

Območje se sicer še vedno trese. Fukušimo je v torek stresel popotresni sunek z magnitudo 6,3. Območje Tokia pa je stresel potresni sunek z magnitudo 6. Petkov potres je imel magnitudo 9,0.

Mihael Šuštaršič (STA)

SLOVENIJA - Direktor inšpekcije Uprave RS za jedrsko varnost Aleš Janežič

Pozorno spremljajo razvoj dogodkov

Včeraj v Fukušimi poslabšanje situacije, v Evropi brez posledic - Elektrarna Krško zgrajena v skladu s protipotresnimi standardi, na Japonskem pa je elektrarne v resnici onesposobil cunami

LJUBLJANA - Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost (URSV), ki deluje v okviru Ministrstva za okolje in prostor, vseskozi pozorno spremlja dogajanje v jedrskih elektrarnah na Japonskem. Novice so vsakodnevno posodobljene in obrazložene na spletni strani www.ursjv.gov.si. O posledicah potresa in cunamija ter o nevarnostih za prebivalce smo se včeraj pogovorili z mag. Alešem Janežičem, direktorjem inšpekcije URSJV.

Direktor Janežič, kakšna je trenutna slika v poškodovanih elektrarnah, predvsem v Fukušimi?

Naj poudarim, da so informacije, ki prihajajo iz Japonske, v zadnjem času nekoliko bolj skope. Zdi se, da se je situacija od včeraj (ponedeljka, op. nov.) poslabšala. Eksplozije vodika smo imeli v treh reaktorskih stavbah, nazadnje pa je prišlo do požara na bazenu izrabljenega goriva iz reaktorja številka 4. Požar so pogasili, pred tem pa je prišlo do uhajanja radioaktivnih snovi v okolje. Na nekih lokalnih mestih so za kratek čas zaznali zelo visoke hitrosti sevanja, ki so pa po par urah padle na bistveno nižje vrednosti, ki še niso normalne, a so tisočkrat manjše.

Do kod sega radioaktivnost, ki se je v teh dneh že sprostila v okolje?

Samo sevanje ima omejen doseg, problem pa predstavljajo radioaktivni delci, ki bi jih lahko vetrovi ponesli da-

Pri Upravi RS zagotavljajo, da je Nuklearna elektrarna Krško varna pred potresi

leč, kot v primeru Černobila. Tedaj je veter prinesel k nam delce cezija in joda ter njihove potomce. V Sloveniji smo tedaj izmerili trideset različnih snovi, a položaj ni zahteval jedne profilakse ali drugih ukrepov. Za eno sezono so prepovedali pašo živine in pobiranje poljščin, ampak v Sloveniji, Italiji in Avstriji

naposled niso zaznali nobenih stohastičnih posledic sevanja. Doza, ki jo je tedaj povprečni prebivalec Slovenije v dveh do treh mesecih dobil iz Černobila, je bila približno enaka letni dozi, ki jo dobimo od naravnega sevanja.

Kar se tiče Japonske, lahko z gotovostjo trdim, da posledic sevanja v

Evropi ne bo, zaznali ga bodo samo najpreciznejši instrumenti. Izmerili bomo sevanje, statistični učinki (npr. povečano število opaženih rakov in zdravstvenih težav pri otrocih) pa ne bodo ugotovljivi. Danes smo prejeli izračun trajektorij, ki jih je pripravila Agencija RS za okolje. Gredo preko celine Tihega oceana, Amerike in Atlantskega oceana. Jasno je, da vplivov pri nas ne more biti.

Kako pa se pred radioaktivnostjo ščitijo Japonci?

Informacij ni veliko, do ponedeljka so vsekakor evakuirali prebivalce v premeru 20 kilometrov okrog elektrarne, po težavah na bazenu za izrabljeno gorivo pa so to območje povečali na 30 kilometrov. Kar mi je znano, tabletk kalijevega jodida niso razdelili, ali pa jih ljudje zaenkrat še niso zaužili. Ljudem pa priporočajo, naj se po nepotrebnem ne zadržujejo zunaj in seveda naj ne pobirajo sadja in zelenjave.

Takoj se je razvila debata o jedrski varnosti v Evropi in Sloveniji. Takih potresov na naših tleh ne bomo doživeli (26. marca bo petstota obletnica najmočnejšega potresa v Sloveniji, leta 1511 v Idriji, ki pa je bil po ocenah strokovnjakov približno tisočkrat šibkejši od potresa v Sendaiju, tako piše med drugim Delo). Postavlja pa se vprašanje: je

Nuklearna elektrarna Krško (NEK) zaščitena pred potresi?

Verjetnost podobnega potresa je pri nas res nična. Zanimivo je, da so bile projektne osnove za japonske elektrarne, kar zadeva protipotresno gradnjo, enake projektnim osnovam za krško nuklearko. To se pravi, da je pri 0,15 zemeljskega pospeška možno nadaljnje obratovanje, pri 0,3 pospeška pa je možna varna zaustavitev elektrarne. Na to temo je bilo okrog Krškega narajenih nekaj študij, pripravile so jih razne komisije in vsi izračuni o geoloških ter seizmoloških značilnostih krške kotline so to dejstvo potrdile.

Za »naše« potrese je elektrarna torej varna.

Primerno je projektirana, da.

Poleg tega pa je bil na Japonskem poseben katastrofalen cunami, kajne?

Težave, ki so se pojavile na Japonskem, pravzaprav niso posledica potresa. Da bo slika jasna, naj povem, da so elektrarne varno prestale potres, problem je nastal ravno s cunamijem. Val je odplaknil stikališče in s tem onesposobil elektrarne.

Na cunami niso bili tako dobro pripravljeni.

Obraunavali so ga bolj na lahko, ali pa še niso imeli zadostnega znanja, tega ne vem. Sam potres pa so elektrarne prestale.

Aljoša Fonda

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

PADRIČE - Predstavitev študije o izvedljivosti preureditve nekdanjega begunskega naselja

Za domače proizvajalce, obrtnike, društva in šole

LAS Kras je po nalogu tržaške pokrajine poskrbel za projekt valorizacije in prenove območja

Nekdanje begunsko naselje na Padričah bo v prihodnje dobilo novo podobo energetske učinkovitosti večnamenskega centra, v katerem bi svoje mesto ohranili dosedanja uporabniki (združenja, organizacije in zbori), poskrbljeno pa bi bilo tudi za krajevne obrtnike in proizvajalce ter morda celo šolarje (didaktični pol). Po nalogu tržaške pokrajine je namreč Lokalno akcijska skupina LAS Kras (GAL Carso), mešana zasebno-javna ustanova v obliki konzorcija z omejeno odgovornostjo, poskrbela za preliminarno študijo o izvedljivosti preureditve in obnove tega območja. Na podlagi posvetovanja z občani in združenji, ki delujejo na teritoriju oz. na podlagi njihovih želja in potreb, so se pri LAS Kras lani jeseni lotili projekta čim smotrnejšega ovrednotenja območja.

Izsledke posvetovanj in idejne oz. strateške predloge so sinoči predstavili v prostorih kulturnega društva Skala v Gropadi, kjer so se zbrali številni domačini in prebivalci sosednjih vasi, predstavniki društev ter tržaške pokrajine, ki jih je zanimala usoda domače zemlje. Za govorniško mizo sta lastnico območja - Pokrajino Trst zastopali predsednica Maria Teresa Bassa Poropat in odbornica za finance Mariella De Francesco, v imenu LAS Kras pa sta posegla predsednik Franc Fabec in direktor Erik Švab.

Kot rečeno, gre za idejni projekt, tako da je vsaka ideja ali ugovor dobrodošel, so potrdili sinoči. Projekt je dokaj zajeten in hkrati ambiciozen, v prvi vrsti pa spoštljiv do okolja in do ljudi. Za njegovo realizacijo sta poskrbela biro Zerbo oz. inženir Peter Sterni, ki je sinoči podal urbanistični pregled s posebnim ozirom na stari oz. novi občinski regulacijski načrt. Na 58.000 kvadratnih metrih površine stoji danes devet poslopij in nekaj manjših stavb; po začetni ureditvi vseh varnostnih ukrepov, temeljitemu očiščenju in sanaciji območja, naj bi preverili stanje stavb - nekatere so namreč dobro ohranjene, kakih pet (povečini so to neuporabna skladišča) pa bo treba porušiti. Potrebno bo nato urediti kanalizacijo, ceste, parkirišča in, kar je najpomembnejše, poskrbeti za trajnostne, obnovljive vire energije - z biomasami, geotermalno in eolsko energijo ter fotovoltaike.

Pokrajina je prvi korak že opravila in za obnovo ene izmed stavb namenila 1.150.000 evrov. Seveda pa je za uresničitev celotnega projekta potrebnih vsaj 20 milijonov evrov, ki jih bo treba skupno poiskati pri evropskih, deželni ali drugih subjektih. (sas)

Vhod v nekdanje begunsko naselje pri Padričah

KROMA

MESTNA SKUPŠČINA - Razgibano zasedanje

Trst ohranil sedem rajonskih svetov Ukmar zelo kritičen do Camberja

V nedeljo, 15. in v ponedeljek, 16. maja bodo v tržaški občini izvolili sedem rajonskih svetov, katerih število ostane torej neokrnjeno. Tako je z veliko večino glasov odločil občinski svet, proti so glasovali le predstavniki Severne lige in političnega gibanja županskega kandidata Franca Bandellija. Kraška rajonska sveta bosta po novem imela vsak po deset svetnikov. Predsedniki in rajonski svetniki bodo imeli nižje sejnine in to po »zaslugi« deželnega sveta, ki je hotel s tem zmanjšati stroške politični in upravne dejavnosti. Vse lepo in prav, škoda le, da je deželni parlament udaril po najnižji in tudi najšibkejši politično-upravni ustanovi, medtem ko je ohranil plače in razne bonitete za deželne poslance.

Na to veliko nedoslednost so na občinski seji opozorili nekateri svetniki levosredinske opozicije,

med njimi tudi demokrat Stefano Ukmar (**na sliki**). Slovenski predstavnik je predložil usnutek sklepa, s katerim bi Občina dodelila več pristojnosti rajonskim skupščinam, ki so danes zelo omejene. Ukmarjev predlog je bil zavrnjen z glasovi desnosredinske večine.

Zastopnik Demokratske stranke se je glede rajonskih svetov kritično obregnil ob stališča stranke Ljudstva svobode in posebno njenega političnega voditelja v občinskem svetu Piera Camberja. Prišlo je do prerekanja, po katerem je predsedujoči Sergio Pacor zagrozil Ukmarju z izgonom iz seje dvorane. Ukmar ga je prehitel in presedel na klop, ki je namenjena občinstvu. Vrnil se je, da bi podprl svoj sklep.

Antonione na cilju, Tononi pa ne popušča

Roberto Antonione bo najbrž danes uradno izbran za tržaškega županskega kandidata stranke Ljudstva svobode. Odločitev naj bi padla v Rimu na seji državnega vodstva Berlusconi-jeve stranke. V Rimu sta se večeraj mudila deželni koordinator Ljudstva svobode Isidoro Gottardo in njegov namestnik Sergio Dressi. Oba bosta skušala prepričati Ligo, da umakne župansko kandidaturo Massimiliana Fedrige. »Županski kandidat tržaške stranke ostaja Piero Tononi,« je vesti iz Rima sinoči rezko komentirala Sandra Savino, tržaška koordinatorka Ljudstva svobode in tesna politična sopotnica senatorja Giulia Camberja.

Na Devinskem gradu obeležitev 150-letnice združitve Italije

V Občini Devin-Nabrežina bo uradna svečanost ob 150. obletnici združitve Italije jutri na Devinskem gradu. Praznovanje, ki ga prireja občinska uprava in katerega se bodo udeležili člani občinske mladinske konzulte ter predstavniki šol in društev, bo vrhunec doslej ob 18. uri s koncertom zboru FVG Gospel Choir, ki bo nastopil v konferenčni dvorani gradu. Ker so mesta v dvorani že vsa oddana, bodo koncert ponovili 26. marca ob 20.30 v občinski telovadnici v Nabrežini. Jutri pa bo tudi prvi dan odprtja Devinskega gradu po zimskem premoru. Grad bo odprt od 9.30 do 17. ure, pri čemer bodo za mlade obiskovalce poskrbeli za vstopnice po znižani ceni. Mladi do 16. leta starosti bodo tako plačali dva evra, mladi do 29. leta pa tri evre.

150-letnica združitve: dvig zastave v Miljah

Tudi v Občini Milje bodo jutri obhajali praznik 150. obletnice združitve Italije. Uradna slovesnost bo na Trgu Marconi sočasno z glavno svečanostjo pri rimskem Oltarju domovine. Ob 11. uri bo na trgu slovesen dvig zastave, sledil pa bo priložnostni nagovor župana Neria Nesladka.

POKRAJINA TRST - Slovesna seja pokrajinskega sveta ob 150-letnici združitve Italije

»Tudi Slovenci spoštujemo praznik«

V dvorani okrašeni z italijanskimi zastavami je bil slavnostni govornik docent sodobne zgodovine Giuseppe Trebbi - Posegli so tudi nekateri svetniki

Pomembno 150-letnico združitve Italije so v ponedeljek zvečer slovesno obeležili tudi v tržaškem pokrajinskem svetu s svečano sejo, na katero so povabili docenta sodobne zgodovine na tržaški univerzi Giuseppeja Trebbija.

Za to priložnost je bila dvorana okrašena z italijanskimi zastavami, ki so visele z odra nad svetniki in odborniki, ki so se jim ob tej priložnosti pridružili, pred samim začetkom seje pa je zadonela italijanska himna. Predsednik pokrajinskega sveta Boris Pangerc je v svojem nagovoru dejal, da je bilo preteklo poldrugo stoletje, dokaj razgibano in po svoje je bila takratna realnost v svoji kompleksnosti precej podobna današnji. »Italijanska družba se je v tem času razvila in v njej utripajo različne in raznolike realnosti in kulture, ki jo seveda bogatijo.« Ob tem se je spomnil ustave, ki zagotavlja enakost vseh državljanov. »Mednje spadamo tudi pripadniki slovenske narodnostne skupnosti, ki smo kot italijanski državljani seveda sodelovali pri prazniku in ga spoštujemo. Kot italijanski državljani je namreč to naša dolžnost, saj moramo tudi mi prispevati pri spodbujanju vrednot, na katerih sloni italijanska republika.«

Profesor Trebbi je svoj govor začel z razglasitvijo krajevne Italije leta 1861 oz. s posledičnimi novostmi, ki so se takrat pojavile - z državno osamosvojitvijo, z združitvijo vseh dežel in s svobodo oz. z liberalno usmerjenimi ustanovami. Zaustavil se je pri vse prej kot složnih odnosih med

krono in cerkvijo, pri želji po demokraciji in pri širitvi De Tocquevillovih liberalnih idej, svoj poseg nadaljeval z že takratnimi razlikami med severom in jugom države, z zahtevami po krajevnih avtonomijah, »tako kot danes debatiramo o federalizmu« in ga naposled zaključil s Slataperjem.

Za njim so se oglasili nekateri svetniki. Prvi je bil Fabio Scoccimarro (Dom svobode), ki je med drugim opozoril na upanja mnogih, da bo padec meja pomenil ponoven razcvet Trsta in njegovega pristanišča, naposled pa iz vsega tega ni bilo nič; ambicioznih sanj danes namreč ni. Svetnik Fabio Vallon (Levica, ekologija in svoboda) se je zaustavil pri konceptu domovine in pri potrebi po ovrednotenju različnosti, spoštovanju vrednot in javne morale, medtem ko je Maria Monteleone (Demokratska stranka) potrdila, da kdor zanika praznovanja zanika svojo identiteto. »Benigni je na sanremskem festivalu dejal, da moramo biti ponosni na svojo državo, vendar slika, ki se nam ponuja je žalostna, saj dela ni, ni vlaganja v kulturo, v izobrazbo in raziskovanje. Morda je kdo svobodo zamenjal z liberalizmom ali razvratnostjo...« Kot zadnja se je oglasila predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat, ki je svojo misel usmerila v prihodnost in v našo nalogo - v vzgojo bodočih evropskih državljanov. Z enominutnim molkom so se spomnili žrtev na japonskem. (sas)

Praznično okrašena dvorana pokrajinskega sveta

KROMA

DEŽELNI SVET - Tri tisoč podpisov za novo kraško občino

Referendum bi bil v Zgoniku, Repnu in kraških sosvetih

V obeh kraških občinah so pobudo že zavrnila - Dolg in zapleten postopek

Pobudniki ustanovitve nove občine na Krasu so včeraj od deželnega parlamenta uradno zahtevali posvetovalni referendum za ustanovitev nove upravne enote. Slednja bi po mnenju predlagateljev obsegala območje zgoniške in repentabske občine ter ozemlje vzhodnega in zahodnega Krasa. Zahtevo za razpis referenduma je podprlo tri tisoč prebivalcev območja od Križa do Bazovice, ki sodijo v tržaško občino. Kraško občino so zavrnila tako v zgoniški kot v repentabski občini.

Dario Vremec je v imenu pobudnikov referenduma pristojno komisijo deželnega sveta skušal prepričati, da bi nova občina prinesla Krasu in Kraševcem vsesplošne koristi. Po njegovem je Kras kot okoljska, gospodarska in človeška tvorba pod velikim udarom, zato je čas, da prebivalci Krasa sami odločajo o svoji prihodnosti. Pri tem je navedel dolg seznam problemov in neizkoriščenih razvojnih možnosti, od tovrstnega postajališča pri Fernetičih do raziskovalnih ustanov, od odpuščenih vojašnic do slabo izkoriščenih prometnic, začeni z železnicami. Vremec je opozoril na načrtovano hitro železnico, ki je ne podpira, ter na načrt za širitev raziskovalnega centra na Padričah. »Kar nekaj zelo konkretnih razlogov za ustanovitev nove občine,« je povedal Vremec tudi v imenu Giuseppeja Nabergoja in Wilme Campaniali.

Predsednik deželne komisije Roberto Marin in njeni člani so v glavnem poslušali ter goste s Krasa povprašali za razna pojasnila in poglobitve. Problematika je namreč vsebinsko zelo razvejana, zapletena so tudi zakonska pravila, ki urejajo deželne referendume in nastajanje novih občin. Če se ne motimo, bi šlo za prvi primer ustanovitve popolnoma nove občine v Furlaniji-Juljski krajini, saj se je doslej odločalo le o združevanju uprav, kar je itak pri nas še kar redek primer. In to kljub temu, da deželna uprava (tudi finančno) spodbuja združevanje občin, ustanovitev nove uprave pa je povsem druga in nova zgodba.

Temu je treba še dodati nezamisljivo »podrobnost«, da tako novi občini nasprotujejo tako v Zgoniku, kot v Repnu. Kraški občini sicer že nekaj let uspešno združujeta servise in storitve za občane, sploh pa ne razmišljata o upravno-politični združitvi. Kaj šele, da bi pristopili v novo kraško občino.

S.T.

Seja deželne komisije o predlogu nove kraške občine in spodaj Dario Vremec se pogovarja z deželnim odbornikom Andreo Garlattijem

KROMA

KRAS - Zamisel o ustanovitvi nove občine

Vremec: Na potezi sedaj deželni svetniki in politične stranke

»Naš odbor je naredil svoje, sedaj so na potezi deželni svetniki in politične stranke,« pravi Dario Vremec, ki je skupaj z Giuseppejem Nabergojem in Wilmo Campaniali včeraj uradno zahteval ustanovitev kraške občine. Predlog za novo občino so trije Kraševci, poleg deželnemu svetu, izročili županom Trsta, Zgonika, Repnabrežine in Devina-Nabrežine. V vednost so svoja stališča poslali tudi generalnemu konzulatu republike Slovenije v Trstu.

Prepričani so, da je zakonodaja na njihovi strani in da morajo pristojna deželna telesa v skladu z deželno, državno in evropsko zakonodajo razpisati posvetovalni referendum. Računali so, da bi lahko Dežela razpisala ljudsko glasovanje že 15. maja (skupaj z upravnimi volitvami), kar pa ne bo naredila, saj je referendumski postopek dolg in zelo zapleten. Gotovo bo trajal več mesecev, za pobudnike referenduma pa je lahko odgovor tudi negativen.

Po Vremčevem prepričanju so razlogi za ustanovitev nove občine

pravni in administrativni. Pravni se naslanjajo na obsežno zakonodajo na tem področju, upravni pa so vsem pred očmi, je prepričan Vremec, ki je predlog za posvetovalni referendum predstavil tudi pristojnemu deželnemu odborniku Andreji Garlattiji. Tudi pobudniki nove občine pa dobro vedo, da bo na koncu, kot vedno ali skoraj vedno, odločila politika. »Naš

odbor je bil in bo še naprej popolnoma neodvisen od strank. Zavrnila smo vsakršno vmešavanje strank v naše delo in se po možnosti tudi izogibali neposredne polemike s strankarskimi predstavniki,« pojasnjuje Vremec. Kot velikega nasprotnika kraške občine sicer izrecno omenja tržaškega občinskega svetnika Demokratske stranke Stefana Ukmarja.

Sedež krožka SKP Kras poimenovan po Goatu

Tovarišice in tovariši komunistične prenovе krožka Kras so odločili, da bodo poimenovali krožek po tovarišu delavcu, sindikalistu in nepozabnemu komunistu Giulianu Goatu. Slovesnost bo na sporedu danes ob 18.30 na Trgu sv. Roka v Nabrežini - pri sedežu Stranke komunistične prenovе, nadaljevala pa se bo v t.i. dvorani »dopolavora« v Nabrežini Postaja, kjer bo nastopil tudi slovenski lovski pevski zbor Doberdob. Tu bodo o njem spregovorili nekateri njegovi kolegi iz študentske papirnice in sodelavci pri različnih organizacijah.

Od jutri spet Trst v cvetju

Letošnji sedmi sejem Trst v cvetju in spomladanske slasti bodo na Drevo-redu 20. septembra odprli že jutri v čast 150. obletnice zedinjenja Italije. Petdeset razstavljalcev iz FJK, Italije, Nizozemske in Avstrije bo predstavilo barvane in dišeče cvetlice ter tipične pridelke. Jutri v Ul. Muratti bo občinstvo lahko okusilo tipične lokalne sveže proizvode: vina, sire in druge specialitete. V soboto bodo odprli še prireditve Okusi in vonjave, zjutraj pa bo na vrsti nagrajevanje najlepših cvetličnih kompozicij. Sejem bo na voljo do 27. marca.

Vabilo v igralni kotiček Palček

Občine Okraja 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L'Albero Azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju sv. Mavra ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1. do 6. leta starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: 16., 23. in 30. marca: Kartonaste maske, Kolaž s trganim papirjem; 18. in 25. marca: Deževna cev, Rokice mesejo. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega kotička Palček na tel.št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

Novinarska delavnica Pokrajine Trst

V soboto bo v malem gledališču Franca Basaglie na območju bivše umobolnice pri Sv. Ivanu ob 10.45 nagrajevanje avtorjev najboljših besedil, ki so nastala v okviru novinarske delavnice, ki jo je Pokrajina Trst priredila v sodelovanju s tržaškim italijanskim dnevnikom Il Piccolo in pri kateri so sodelovali dijaki licejev Dante, Petrarca, Oberdan, Galilei, Carducci, Prešeren in Slomšek. Na sobotnem nagrajevanju bodo nastopili dijaki liceja Carducci, deklinski zbor liceja Slomšek in harmonikar Marko Manin.

DEŽELA FJK - Komisija za enake možnosti

Predstavili program za leto 2011

Na zasedanju je bil govor o ustavnih ciljih, dokončanju starih projektov in izvedbi novih predlogov

Ženska združenja iz Furlanije Juljske krajine so se tu-di letos zbrala na zasedanju, ki ga je sklicala Deželna komisija za enake možnosti. Na včerajšnjem srečanju v dvorani deželnega sveta so med drugim predstavili program Komisije za leto 2011, ki ga želi uresničiti v sodelovanju z deželnimi institucijami in združenji, ki si prizadevajo za enake možnosti med moškim in nežnim spolom.

Predstavljen program je dokaj bogat in je razdeljen na tri glavne točke. Na osnovi deželnega zakona št. 23 iz 21. maja 1990, ki predvideva ustanovitev deželne komisije za enake možnosti med moškim in žensko, ima Komisija v programu številne pobude. Najprej želijo pregledati in oceniti vse vladne zakonske predloge, ki so pomembni za položaj žensk, prav tako tudi prispevke za razne projekte. Poleg tega načrtujejo še vrsto srečanj, tako z združenji iz dežele FJK kot z ženskami iz sosednjih dežel, z Združenjem evropskih dežel in s Komisijo Intermediterranea. Komisija želi obenem olajšati medsebojno komuniciranje ter izmenjavo pobud in projektov med raznimi komisijami. Nazadnje si komisija prizadeva, da bi uskladili zakonska določila s sedanjim stanjem ter vključili vanj nove potrebe, ki so se v zadnjih letih pojavile v družbi.

V lanskem letu je Komisija izpostavila stike z ženskimi in sindikalnimi organizacijami, gospodarskimi združenji, univerzami ipd., da bi skupaj definirali vsebine ter izvedljivost projekta o sestavi arhiva v spomin na ženske iz de-

žele FJK. V letošnjem programu je zapisana tudi izpeljava tega projekta, saj je bil do sedaj le v načrtovalni fazi.

Poleg ustavnih ciljev in dokončanja projektov Komisija načrtuje v letu 2011 tudi izvedbo nekaterih novih predlogov. Javne ustanove in združenja se v sodelovanju z moškimi, predvsem pa mlajše generacije, ukvarjajo s problemom nasilja nad ženskami. S tem v zvezi pa bo Komisija poskrbela za ponatis in prevod v vse jezike, ki jih govorijo ženske v deželi FJK, brošure »Il silenzio è il tuo nemico-uscire dalla violenza si può - Molk je tvoj sovražnik, izhod iz nasilja je mogoč«. V programu sta še dva posveta, eden na temo »La salute a misura di donna - Zdravje po ženski meri« skupaj z znanstvenim inštitutom Burlo Garofolo, drugi o temi »Legislazioni a confronto-gli ammortizzatori sociali per le lavoratrici madri - Soočanje med zakonodajami, socialni blažilci za matere-delavke«, ter študijski dan z ženskimi prostovoljnimi združenji v okviru evropskega dne prostovoljne službe.

Na zasedanju, ki je bilo usmerjeno v senzibilizacijo žensk glede naslednjih deželnih volitev, je občinstvo imelo možnost predlagati ideje ali prošnje v zvezi s programom Komisije. Po uradnih pozdravih pa so se z minuto molka poklonili žrtvam katastrofalnega potresa in cunami na Japonskem.

Andreja Farneti

Včeraj so se spet zbrala ženska združenja in Komisija za enake možnosti

KROMA

DSI - Ponedeljkovo srečanje v Peterlinovi dvorani

Umetniki za Karitas in predavanje o Libiji

Najprej so odprli razstavo del, nastalih na Sinjem vrhu, nato pa je Bruno Križman govoril o Libiji

Na desni sliki
Sergij Pahor z
Brunom
Križmanom, pred
Libijo pa je bil
govor o Karitasu
in likovnih delih, ki
so na ogled v
Peterlinovi
dvorani

KROMA

činstvu ponedeljkovega večera v Peterlinovi dvorani je predavatelj pokazal tako slikovno kot knjižno gradivo, in sicer od razglednic pa do knjig o zgodovini Libije in znamenito Zeleno knjigo, ki jo je Križman predstavil kot »evangelij« Gadafijeve ideologije. Državi, ki ne zna ceniti izjemnih spomenikov preteklosti in kateri primanjkuje domača delovna sila, že skoraj štirideset let namreč vlada Moamer Gadafi. Predavatelj ga je primerjal Titu, saj »je tudi on diktator, ki mu je všeč blišč, istočasno pa omalovažuje ljudi v kravati. Tudi Tito je živel v velikem razkošju, velika večina ljudi ga je imela rada in je vladal več kot trideset let«. Libija se razlikuje od ostalih arabskih držav, saj je na primer vojska zavzela različno stališče kot v Tuniziji ali Egiptu, pred izbruhu pa je bila Libija zelo urejena država.

Križman je nadalje opisal napad Italije na Libijo leta 1911 in dejal, da je bila takrat ta severnoafriška država zelo zaostala. Italijanska vojska je podjarmljala s krvavimi čistkami, Libijce je kulturno zatirala in jih zapirala tudi v taborišča. Istočasno so tja izseljevali ljudi pretežno iz Veneta z namenom, da bi ustanovili prekomorsko italijansko kolonijo.

Danes živi Libija od izvoza nafte, poleg tega so zgradili vodovod, s katerim iz podzemnih jezer s cevmi štirih metrov premera črpajo vodo. Večina slednje je namenjena kmetijstvu, dvajset odstotkov pa ljudem. Gadafi je zagotovil visok življenjski standard z nafto, cestami, letališčem, z disciplino v mestih, predvsem pa z vodo. Ob izteku ponedeljkovega večera je Bruno Križman predvajal odlomke iz filma Lev iz puščave, ki postavlja italijansko vojsko v slabo luč, zato so ga v Italiji cenzurirali. Ker je film v arabskem jeziku, je zanimivo dejstvo, da tudi Mussolini kriči po arabsko. (met)

»Človek ne živi samo od kruha, potrebuje tudi ljubezen in medčloveške odnose«. Tako je v Peterlinovi dvorani nagovorila občinstvo Jožica Ličen, organizatorica Karitasove pobude, ki se je avgusta 2010 odvijala že šestnajsto leto zapored na Sinjem vrhu nad Ajdovščino. K dobrotelni pobudi je v teh letih pristopilo 1012 domačih in tujih slikarjev, kiparjev in likovnikov od vsepovsod, kar potrjuje razpoznavnost kolonije. Kot je razložila likovna kritičarka Anamarija Štibilj Šajn, Karitasova kolonija po namenu in načinu dela izstopa od vseh ostalih pobud v slovenskem prostoru. Poleg dobrodelnosti je namen razstave tudi ta, da ljudje spoznajo sodobne likovne umetnike. Pri tem je poudarila, da nista pomembni vera in narodnost, saj so umetniki »darovalci likovne umetnosti« in vsak dar je dobrodošel. Samo na Primorskem je tri tisoč šeststo družin potrebnih pomoči, je poudarila Jožica Ličen. Lanske kolonije se je udeležilo veliko ustvarjalcev, izbor njihovih del pa so že razstavili na dvorcu Zemono, v Gorici, Ljubljani in Mariboru, sedaj pa si jo lahko ogledamo v Peterlinovi dvorani v Trstu.

V drugem delu večera je svetovni popotnik Bruno Križman spregovoril o družbenih nemirih, ki pretresajo Libijo, saj je bil ob izbruhu slednjih prav tam na potovanju in je moral zato skrajšati svoj obisk. Ob-

Danes zadnja iz letošnjega niza otroških uric

Letošnji ciklus otroških uric v Narodni in študijski knjižnici se bliža koncu. Danes ob 17.00 se bodo obiskovalci uric v spremstvu Biserke Cesar zadnjič v tem šolskem letu ob zvoku afriškega bobna zbrali in odšli na domišljisko potovanje v Ugando, kjer je nastala pravljica Šest sopotnikov. Ciklus pravljič, ki je bil posvečen ljudskemu slovstvu, je pri otrocih naletel na zelo lep sprejem, zato ga organizatorji nameravajo nadaljevati tudi v prihodnji sezoni, ki se bo začela v oktobru. Knjižničarke pa bodo ob zaključku povabile otroke in starše, naj še naprej zahajajo v knjižnico in segajo po dobrih otroških knjigah, ki čakajo mlade bralce na bogato založenih knjižnih policah.

Novosti v prodaji muzejskih vstopnic

Pred dnevi so v palači Gopčević predstavili avtomatiziran sistem prodajanja vstopnic za tržaške mestne muzeje. Z razstavo Trieste Liberty, ki so jo konec tedna odprli v bivši ribarnici, je nov sistem začel delovati. Za začetek bo avtomatiziran sistem na voljo le v bivši ribarnici in na gradu sv. Justa, v prihodnjih mesecih pa ga bodo usposobili v vseh mestnih muzejih. Sistem bo poleg prodaje vstopnic in predstavitev kulturne ponudbe zbiral tudi podatke o obiskovalcih in turistih, ki prespijo v Trstu. Vsaka »elektronska blagajna« stane 2.600 evrov, celoten integrirani računalniški sistem pa velja 36 tisoč evrov. Sistem bo urejal prodajo vstopnic, abonmajev, katalogov razstav in knjižničnih storitev ter drugih ponudb mestnih muzejev. Vstopnice za določen muzej bo mogoče kupiti pri katerikoli elektronski blagajni ali v turistično informacijskih centrih. Tudi ponudbe vseh muzejev bo mogoče zaslediti pri vsaki blagajni.

DOLINA - Ob 68- obletnici

Spomin na deportacijo v posebne delovne bataljone

Tudi letos so se v Dolini ob 68. obletnici spomnili 9. marca 1943, ko so fašistične oblasti nasilno zajele mladoletne in za vojsko še negodne fante letnikov 1924, 1925 in 1926 ter jih odvedle v posebne kazenske delovne bataljone v osrčje Italije. Ta prisilni nabor je tisto zimo zajel vso tedanjo Julijsko krajino. V noči z 8. na 9. marec so bile na vrsti breške vasi, iz katerih so na dolinske Gorice privedli zajete fante in jih v jutranjih urah odpeljali na zbirno mesto v Trst in nato dalje v l'Aquilo. Po razpadu fašizma in kapitulaciji Italije se je večina teh fantov napotila v jugoslovansko zavezniško bazo blizu Barija in se pridružila Prekomorskimi brigadam NOVJ, nekateri so se vrnili domov in se vključili v slovenske partizanske enote, drugi pa so bili na poti domov zajeti in odpeljani na prisilno delo v Nemčijo.

S polaganjem cvetja k spomeniku padlim v NOB so tedanji deportiranci počastili spomin na padle in preminule to-

varše in se spomnili tistih tragičnih časov.

Na sliki: Pepi Lovriha, Drago Slavec in Duilio Štranj ob spomeniku padlim v Dolini.

TREBČE - V Ljudskem domu

Tokratna Cici urica je bila pustno obarvana

V petek, 4. marca, je bila v Ljudskem domu v Trebčah na vrsti nova Cici urica v organizaciji SKD Primorec, ki so jo tudi tokrat vodile Francesca Antonini, Biserka Cesar in Kateřina Kalc. Cici urica je bila pustno obarvana, saj so si otroci po poslušanju pravljice Kaj če? A. H. Benjamina in J. Chapmana sami izdelali pustne maske in se z njimi povesele. V pravljici so spoznali številne živali iz kmetije, ki so jih spodbudile k izdelovanju svojevrstnih mask iz kartona. Časa pa je bilo dovolj tudi za nekaj pustnih iger

in plesov. Naslednja Cici urica bo v petek, 25. marca, ko bo na vrsti hudomušna pravljica Liska na preži Alexandra Steffensmeierja.

SSG - Abonma Morski pes

Navdušujoča in povsem nekonvencionalna junakinja

SMG je nastopilo s predstavo o priljubljeni Piki Nogavički Astrid Lindgren

Predstava Pika, ki jo je Slovensko mladinsko gledališče postavilo po priljubljeni Piki Nogavički švedske pisateljice Astrid Lindgren, je v torek, 15. marca, navdušilo tudi mlade gledalce abonmaja Morski pes, ki ga je za dijake nižjih srednjih šol Slovensko stalno gledališče priredilo v tržaškem Kulturnem domu.

Pika Nogavička, osemletna deklica s pegami na licih in lasmi barve korenčka, spletenimi v tako tesni kitici, da veselo štrlita vsaka na svojo stran, se je s svojo samozavestjo in neodvisnostjo prikupila tako številnim bralcem, da je njena avtorica med najpogostejše prevedenimi pisatelji na svetu. Vsekakor je Pika lik, s katerim se je prijetno istovetiti, ker je izredno močna, in to ne samo fizično, saj z lahkoto dvigne celo svojega konja; močna je predvsem po značaju in z optimizmom veselo živi svoje življenje, čeprav dotlej z njo ni bilo prijazno. Ostala je namreč sama, ker so očeta kapitana valovi odplaknili z ladje in niso ga več našli, mame še prej ni bilo več. Vendar Pika ne obupuje, saj je prepričana, da je oče priplaval do samotnega otoka, kjer so ga domorodci oklicali za kralja, medtem ko jo mama ljubeznivo gleda z neba. Tako Pika zadovoljno živi v svoji vili Čira čara s konjem in opico, ki mu je ime gospod Ficko, in čaka na očeto vrnitev. Medtem se igra s sosedom Tomažem in Anico, s katerima se izredno dobro razume, čeprav sta povsem drugačna od nje: hodita v šolo in se lepo vedeta, kot zahtevajo odrasli, v Piki pa občudujeta bujno domišljijo in se v njeni družbi čutita varna, kajti tudi to je ena velikih Pikinih odlik, saj je zelo brihtna, čeprav ji manjka konvencionalne vzgoje.

V predstavi, ki jo je za Slovensko mladinsko gledališče režiral Vito Taufer besedilo pa priredil Andrej Rozman (ki si je Piki v čast dodal pridevek Douk-

Pika Nogavička
sodi med najbolj
priljubljene
otroške junakinje

KROMA

štumf), je Pika Nogavička morda še bolj nekonvencionalna kot junakinja, ki si jo je zamislila Astrid Lindgren, in gotovo veliko bolj kot protagonistka svetovno uspešnega švedsko-nemškega televizijskega niza iz let 1969 in 1970. Pika iz Mladinskega gledališča govori ljubljansko narečje, nemarno opleta z rokami, se neolikano praskajo in odraslim stalno vpada v besedo, saj se jih nič ne boji. V veleblagovnici, v šoli, na čajanki in v gledališču s svojim nepoznavalskim vedenjem, ki pa je polno zdrave pameti in dobronamernosti, takoj ustvari veliko zmedo. Roparja, ki ji ho-

četa ukrasti kovček z zlatniki, z lahkoto premaga, saj si njihče ne misli, da je tako močna, in tudi s policaji, ki bi hoteli po navodilih dobro mislečih ljudi osamljeno deklico spraviti v otroško zavetišče, brez težav opravi.

Mladi gledalci so predstavov Kulturnem domu spremljali z glasnim odobravanjem, saj jih je pritegnilo že odrsko dogajanje v živo. Vsekakor pa je zelo razgibana, skrbno postavljena predstava z množično šestnajstčlansko igralsko zasedbo, povrh preizkušena na številnih ponovitvah, v vseh pogledih resničen gledališki užitek. (bov)

FERNETIČI - Včeraj okrog 18.40 dve poškodovani osebi

Spet prometna nesreča, avto trčil v cementno pregrado

Dvojico so iz uničenega avtomobila znamke Toyota potegnili gasilci

KROMA

Cementna pregrada, ki razmejuje vozišči pri nekdanjem mejnem prehodu Fernetiči (v smeri proti Sloveniji), je bila včeraj spet prizorišče hujše prometne nesreče. Okrog 18.40 se je z levim prednjim delom vanjo močno zaletel avto toyota romunske registracije, ki je privozil z avtocestnega priključka. V vozilu sta se sprožili varnostni zračni blazini, voznik (ki je med drugim invalid) in sopotnica pa sta se resneje poškodovale. Iz pločevinastega objekta razbitin toyote so ju morali rešiti gasilci, nato ju je rešilec prepeljal v katarinsko bolnišnico. Vsekakor nista bila v smrtni nevarnosti.

Drugih vpletenih vozil ni bilo, najverjetneje je voznik zavozil v levo zaradi neprilagojene hitrosti na odseku, ki se tik pred mejno bistveno zoži (kljub temu, da je na drugi strani cementne pregrade pred Barom G nekaj več prostora na razpo-

lago). Na tem mestu je bilo v zadnjem letu že kar nekaj nesreč, krajani vztrajno protestirajo, družba Anas pa še ni spremenila ničesar. Upravnik Bara G Marko Gregoretti, ki je zaslíhal hrup in pohitel na cesto, je dejal, da domačini vsak dan tvegajo življenje, ko prečkajo cesto, da je nesreč preveč in da jih pred postavitvijo cementnih pregrad ni bilo.

Na kraju dogodka so bili dejavni prometni policisti, navzoč pa je bil tudi odgovorni družbe Anas. Zanimalo nas je, ali pri Anasu razmišljajo o uvedbi ponovnih sprememb na nevarnem odseku, odgovorni pa je takoj dal vedeti, da ni pristojen za dajanje izjav. Po nesreči so se gasilci ukvarjali z odstranjevanjem avtomobila in cementa, zaradi česar sta se ustvarila zastoja na avtocestnem izvozu in na cesti z Opčin proti meji. (af)

Včeraj danes

Danes, SREDA, 16. marca 2011
HILARIJ

Sonce vzide ob 6.17 in zatone ob 18.11
- Dolžina dneva 11.54 - Luna vzide ob 14.18 in zatone ob 4.04

Jutri, ČETRTEK, 17. marca 2011
JERICA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 14,6 stopinje C, zračni tlak 1019,4 mb ustaljen, veter 7 km na uro jugovzhodnik, vlaga 72-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 9,1 stopinje C.

Lekarne

Danes, 16., ter v petek in soboto, 18. in 19. marca 2011

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Giotti 1 (040 635264), Ul. Belpoggio 4 (040 306282), Žavljje - Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ulica 33, Žavljje - Ul. Flavia 39/C. Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Istrska ulica 33 (040 638454).

Četrtek, 17. marca 2011

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ulica 33, Žavljje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Giotti 1 (040 635264), Ul. Belpoggio 4 (040 306283), Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ulica 33, Žavljje - Ul. Flavia 39/C.

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Istrska ulica 33 (040 638454)

www.farmacititrieste.it

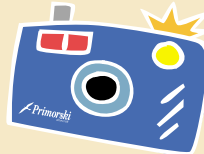
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Iščemo

»prave«
ženske!

Ste naveličane in naveličani ženskih podob, s katerimi nas dnevno bombardirajo mediji? Ste prepričani, da živijo v vaši bližini dekleta in ženske, ki sicer ne hodijo na večerjo v Arcore, a bi si vseeno zaslužile »trenutek slave«? Primorski dnevnik išče »prave« ženske! Svoje bralke in bralce poziva, naj v svoje fotoaparate ulovijo delavne roke svojih mam in non, mladostniški nasmeš sester in sošolk, ženske med opravljanjem nešteti vlog in poklicev: mame, gospodinje, študentke, športnice, podjetnice, zdravnice, uradnice ...

Svoje posnetke nam pošljite preko spletne strani www.primorski.eu, ali na elektronski naslov tiskarna@primorski.eu. Najlepše bomo objavili v Primorskem dnevniku!

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Arthur Schnitzler

Rondo (Vrtljak)

Režija: Dino Mustafić

ponovitve:

18. marca ob 20.30 - drugi petek

20. marca ob 16.00 - druga nedelja

31. marca ob 19.30 - prvi četrtek

1. aprila ob 20.30 - tretji petek

9. aprila ob 20.30 - prva sobota

14. aprila ob 19.30 - drugi četrtek

16. aprila ob 20.30 - druga sobota

Vstopnice pri blagajni SSG vsak delavnik od 10. do 15. ure in uro in pol pred pričetkom predstave.
Tel. št. 800214302 ali 040 362542.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA obvešča, da bo šola 17. marca zaradi državnega praznika zaprta.

11. GLASBENA REVIJA Sv. Ciril in Metod bo potekala 5., 7. in 8. aprila. Vabljeni učenci osnovnih in nižjih srednjih šol iz tržaške pokrajine, ki nastopajo kot solisti ali v skupinah. Poslušala jih bo komisija glasbenih strokovnjakov, ki bo izbrala program posameznikov in skupin za zaključni nastop, ki bo 20. aprila v gledališču pri Sv. Ivanu. Vpisni obrazci so na razpolago na tajništvo šole sv. Cirila in Metoda (Ul. Caravaggio, tel. in fax 040-567500), na www.guardiella.it ali glasbena.revija@libero.it. Prijave morajo biti oddane do 21. marca.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO na Opčinah prireja v torek, 22. marca, ob 17. uri predavanje na temo »Prepoznavanje in preprečevanje nasilja v šoli«, ki bo na sedežu osnovne šole F. Bevka na Opčinah (Nanoški trg, 2). Srečanje, ki je namenjeno staršem, bo vodila priznana strokovnjakinja iz Republike Slovenija Doroteja Lešnik Mugaioni. Toplo vabljeni!

Loterija 15. marca 2011

Bari	15	2	4	65	86
Cagliari	65	79	32	59	63
Firenze	31	11	36	85	48
Genova	72	49	28	53	43
Milan	18	89	78	61	43
Neapelj	35	12	36	5	79
Palermo	66	30	41	87	84
Rim	73	28	8	76	6
Turin	2	16	78	33	84
Benetke	66	16	36	67	22
Nazionale	11	13	21	70	10

Super Enalotto št. 32

6	25	62	80	85	86	jolly 57
Nagradni sklad						3.145.938,62 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						29.803.554,81 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
9 dobitnikov s 5 točkami						52.432,31 €
1.187 dobitnikov s 4 točkami						397,54 €
48.520 dobitnikov s 3 točkami						19,45 €

Superstar

44

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
3 dobitniki s 4 točkami	39.754,00 €
245 dobitnikov s 3 točkami	1.945,00 €
3.845 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
27.220 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
61.155 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

prej do novice

www.primorski.eu

ŠTAJERSKA - Dvojezična publikacija Pavlove hiše in društva člen 7

Zbornik Signal pokazatelj utripa Slovencev v Avstriji

Izid sta podprla Urad avstrijskega kanclerja in Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu

Obsežni letni zbornik Signal Kulturnega društva člen 7 za avstrijsko Štajersko in Pavlove hiše, ki tokrat premore skoraj 300 strani, je te dni znova ugledal luč sveta. Dosledno dvojezični zbornik Signal 2010/2011 sta uredili predsednica društva Susanne Weitlaner in poslovodkinja Elisabeth Arlt, izšel pa je v nakladi 700 izvodov. Prevode so opravili Barbara Predin, Katja Lenič Šalamun, Valentin Sima, Sebastian Walcher in Susanne Weitlaner. Izid publikacije sta podprla avstrijski Urad zveznega kanclerja in slovenski Urad za Slovence po svetu. Kot je povedala Weitlanerjeva, je novi Signal mogoče dobiti v različnih institucijah v Avstriji in Sloveniji, med drugim v knjižnicah, pokrajinskih muzejih, na univerzah, pa tudi pri slovenskih manjšinskih organizacijah v Italiji in na Madžarskem, po pošti so ga dobili vsi člani društva. Do zbornika je mogoče priti še na spletu pod naslovom www.pavelhaus.at, pod rubriko Publikacije.

Za letošnji Signal je tekste prispevalo štirinajst avtorjev. Urednici sta v uvodni besedi zapisali: »Regije se spreminjajo in zraščajo skupaj. Nacionalne države izginjajo, dajejo prostor združeni Evropi. Nekoč ločevalno postaja povezovalno. To lahko letos še posebej jasno opazimo na primeru Bad Radkersburga in Gornje Radgone. Po več kot šestih letih po vstopu Slovenije v Evropsko unijo in decembra 2007 v schengensko območje so končno tudi na avstrijski strani porušili bivšo obmejno in carinsko stavbo pri mostu čez Muro... V preteklih letih se je tu, v nekoč odmaknjenem obmejnem prostoru, pri odnosu prebivalstva do sosedov zgodila jasna sprememba v razmišljanju. Tukaj se začenja, kar je v osnovi že bilo prisotno, da se namreč raznolikost vidi kot pridobitev in prednost, se jo izkoristi v gospodarskem in kulturnem pogledu. Spominja se skupne kulture in ceni večjezičnost kot obogatitev.«

Heinrich Pfandl je prispeval naslovno temo zbornika Kako je med Slovenci fletno, poglobil pa se je v slovensčino na topografskih razglednicah kronovine Štajerske med leti 1880 do 1918. Pfandl omenja primere, ko je nekdo »zjutraj iz Maribora poslal dopisnico na Dunaj ali v Gradec s sporočilom, da bo še isti dan ali naslednje jutro prispel z vlakom in naj ga kdo pričaka.« Še bolj je izrednega profesorja slavistike seveda zanimal jezik na razglednicah, ki je bil sprva ob pojavu medija nemški, nato pa, kot pravi avtor najbolj po zaslugi »katoliške cerkve, ki je nadaljevala dejavnost škofa Antona Martina Slomška in izdajala 'domoljubne' razglednice,« tudi slovenski. Avtor si tudi ne dela utvar, da je treba prevlado nemščine na razglednicah iz sedanjih slovenskih štajerskih mest pripisati temu, da so jih največkrat pošiljali tujci oziroma ljudje iz drugih dežel Avstro-Ogrske in premožnejši ter da je bila seveda nemščina lingua franca monarhije: Zato je bilo razumljivo, da je za komercialni uspeh večina razglednic prvotno imela skoraj izključno nemške napise. Prvo razglednico s "slovanskim" imenom Maribor

Pavlova hiša v okolici Gradca na avstrijskem Štajerskem

je Pfandl našel iz leta 1901, na njej pa si pozornost zasluži tudi osebno sporočilo, v katerem odpošiljateljica prejemnico opozarja, »kako je med Slovenci fletno.« Članek je sicer opremljen s številnimi primeri slovenskih razglednic iz tistega časa.

Zgodovinar dr. Ivan Rihtarič je obdelal časopis Štajerc, ki je v letih od 1900 do 1918 izhajal na Ptuj in je v obdobju prve svetovne vojne obveljal za "Nemcem prijazen" slovenski časnik. To zgodovinsko temo pod naslovom Brez meščanskega miru nadaljuje Martin Moll, germanist in zgodovinar, z analizo nemško-štajerskih časopisov, ki so v času, ko se je mednarodna publicistika ukvarjala z vpletenostjo Srbije v atentat avstroogrškega prestolonaslednika v Sarajevu, planili po nasprotnikih v lastni deželi in so se slovenski Štajerci tako na začetku prve svetovne vojne znašli brez zaščite oblasti pred nemškonacionalnimi hujskači. Psiholog in psihoterapevt Werner Steinhauser se je podal na zanimivo popotovanje, ki ga je vzpodbudilo iskanje njegovih družinskih sledi v Sloveniji. Po dveh "šolskih prispevkih" Susanne Weitlaner in Vere Sterže, učiteljice nemščine v osnovni šoli Muta, ter po prispevku pravnikar Dejana Valentičiča o Svetih Višarjih na tromeji med Slovenijo, Avstrijo in Italijo, je Življenje pri Mariji Snežni v tako imenovanem dialogu z Dragom Jančarjem popisala Sonja Bezjak, sociologinja in religiologinja. V zgodovino se zbornik spet vrne s tekstom Franza Josefa Schobra, ki je popisal grozljive spomine ujetnikov v gradu Hrastovec poleti leta 1945. Sin Marie Madeleine, grofice Herberstein, Hans Chrisoph Herberstein je temu dodal še pričevanje svoje matere o njeni aretaciji julija 1945 na ptujskem gradu.

Na zelo kritičen način do avstrijskega zgodovinarja in do lokalne koroške politike se je Brigitte Entner, zgodovinarica iz Celovca, lotila vprašanja tako imenovanih odšlepanih oziroma odvrženih Korošcev po partizanih. Kot pravi, da »čeprav ne moremo več ugotoviti ali so bile aretacije posameznih oseb upravičene ali neupravičene«, in dodaja, da so to maja 1945 počele vse zavezniške sile ne le jugoslovanski oziroma slovenski partizani, se prav »okoli teh vprašanj pojavlja nešteto špekulacij, in to ne le s strani politikov in novinarjev, temveč tudi s strani zgodovinarjev raziskovalcev. Vsi se pri tem niso izkazali za resne oziroma odgovorne.« Omenimo še, da je od 263 odpeljanih oseb za pogrešane obveljalo 96. Entnerjeva ob koncu članka reče: »Aretacije se zdijo na podlagi dejstev (namreč, da je v veliki večini šlo za osebe, ki so si med drugo svetovno vojno umazali roke s preganjanjem tujih in prisilnih delavcev, pa z raznorodno politiko nacistov, z ovađuštvom, op. BJ)... razumljive, če ne celo legitimne, na drugi strani pa ta ista dejstva ne opravičujejo zunajsodnih likvidacij, ki so v približno tretjini primerov sledile aretacijam.«

O prekmurskih Judih v članku s podnaslovom Od cvetoče skupnosti do ostanka ostankov piše Marjan Toš, zgodovinar in višji kustos iz Maribora, o demilitarizirani coni med obema Korejama pa socialna antropologinja Elisabeth Schober. Kot zmeraj tudi najnovejši Signal na svojih zadnji straneh prinaša še obilico fotoutrinkov društvenega življenja iz Pavlove hiše v Potrni/Laafeldu.

Boris Jaušovec

LJUBLJANA Calvinov roman v slovenskem prevodu

Na Italijanskem inštitutu za kulturo so v četrtek, 10. marca predstavili slovenski prevod Calvinovega dela z naslovom Baron na drevesu. Dogodku sta prisostvovala prevajalka Nataša Kos in Mladen Dolar, avtor spremne besede. Prvi del trilogije Naši predniki avtorja Itala Calvina, na prvi pogled dojemljivo mladinsko delo, skriva v sebi veliko število skritih pomenov, je povedala Nataša Kos. Največji prevajalski izziv ji je bila avtentična predstavitev razsvetljske dobe, saj je Calvino v romanu uporabil celo vrsto filozofskih in kulturnih referenc. Prevajalka je poudarila tudi izjemno natančnost in znanstveno terminologijo, ki ju je avtor uporabil za opisovanje dreves. Dodaten izziv je za prevajalko bil ironičen pridih, značilen za Calvina, ki ga je bilo treba seveda prenesti tudi v prevod. Prof. Mladen Dolar je dejal, da ima po njegovem mnenju znotraj Calvinovega opusa roman Baron na drevesu emblematično vrednost, saj predstavlja prelomno točko v avtorjevi produkciji. Nastal je namreč v obdobju, ko je avtor izstopil iz KPI in se s tem nekoliko oddaljil od političnega prizorišča. Kot je avtor sam zapisal v predgovoru k romanu, ga ni ključa, ki bi odprl vse ključavnice tako večplastnega dela. Cosimo, junak Barona na drevesu, pobegne na drevo in se odloči, da bo tam živel celo življenje. Ta pobeg je mogoče interpretirati kot pobeg od ancien régime in utesnjujočega sveta propadajoče aristokracije. Calvino je v svojem romanu pripeljal do virtuoznosti različne postmodernistične postopke, kot so intertekstualnost, simulaker in fragmentarnost. Prevod je finančno podprlo italijansko Ministrstvo za zunanje zadeve, Baron na drevesu pa je izšel pri Študentski založbi. (maj)

KOMEN - Pihalni orkester ob 15-letnici delovanja

Živahne priprave na berlinsko tekmovanje

Godba se s tekmovalnim programom predstavlja na raznih koncertih po Sloveniji - Pod vodstvom dirigenta Simona Perčiča naštudirali več novosti

Pihalni orkester Komen v letošnjem letu praznuje 15-letnico delovanja. Da je to eden izmed izstopajočih tovrstnih zasedb v Sloveniji, dokazuje s številnimi nagradami in to tudi najvišjimi, ki jih je prejel na mnogih domačih in tujih mednarodnih tekmovanjih. Na mednarodni ravni se pihalni orkester lahko pohvali z zavirljivimi dosežki na tekmovanjih v Rivi del Garda, Londonu, Schladingu in Strasbourg. Nedvomno pa vsem mladim glasbenicam in glasbenikom v orkestru še sedaj ogreje srce spomin na zmago izpred dveh let, ko so na mednarodnem tekmovanju SCL youth festival v prestižni dvorani Musikverein na Dunaju osvojili žirijo, ki jim je podelila prvo mesto. Nagrada je vsekakor spodbuda, ki mlade v orkestru motivira tudi za naslednje tekmovanje, ki se ga bodo udeležili junija in to v dvorani, v kateri nastop pomeni za vsakega glasbenika enega od viškov kariere - to je dvorana Berlinske filharmonije. Komenski pihalni orkester je program za nastop na berlinskem tekmovanju že pripravil in se ga naučil. S tem programom se bo orkester predstavil na turneji po Sloveniji. Izbor skladb je prilagojen težavnostni stopnji, ki jo predpisuje tekmovanje in je zato zanimiv, nekonvencionalen, izviren, celo akademski, a vendarle prijeten za poslušanje in atraktiven za poslušalce. Pihalni orkester se tako spreha od domačih novih stvaritev do del sodobnih uglednih tujih skladateljev.

Med novostmi je tako zazvenela uvertura Slovencec sem Nejca Bečana na znano Ipavčevo pesem.

Skladbo z naslovom Gota Pedra Karlssona v uredbi Simona Perčiča (dirigenta orkestra) je orkester izvedel sam brez dirigentskega vodstva. Od glasbenikov pa je zahtevala tudi petje. Za to priložnost je nastal cikel Tri primorske pripovedi mladega skladatelja Marka Mozetiča, ki sicer živi v Ljubljani, a izhaja iz Primorske. Stavki z naslovi Kras, Lady primorka in Čas trgatve so ponujali sodobne in očarljive glasbene zamisli, po značaju tem-

peramentno delo pa je bilo ves čas prežeto s nalezljivo energijo. Pri tej skladbi je kot solist nastopil prvi flavtist Slovenske filharmonije Aleš Kacjan. Glasbeniki so z veliko odgovornostjo in spoštovanjem do priznanega umetnika pripravili vrhunsko interpretacijo dela. Tudi mezzosopranistka Irena Yebuah Tiran se je predstavila s krstno izvedbo in to s priredbo Bernsteinove I am easily assimilated, ki jo je pripravil Matteo Firmi. Karizmatična

pevka je že s to skladbo povsem osvojila poslušalce, z Earth - Zemlja francoskega skladatelja Pierra Thilloya pa še enkrat potrdila svoj odličen nastop. Skladba Thillojeva Earth in Fourth symphony ameriškega skladatelja Alfreda Reeda sta bili edini dve skladbi, ki nista bili krstno izvedeni. Sodita med zahtevne skladbe za pihalne orkestre, ki jih izvajajo najboljši ansambli po vsem svetu. Skladba Earth je za diatonično harmoniko, mezzosopran, tolkala, tubo in orkester, je vokaliza, v kateri se prepletata pevkin part z instrumentalno igro. Glasba postopno od nežnega začetka strastno narašča vse do klimaksa, kjer orkester zazvenen z vso svojo močjočno zvočnostjo. Odlični pri tej skladbi so bili vsi solisti: mezzosopranistka Irena Yebuah Tiran, harmonikar Zoran Lupinc, tolkalist Matija Tavčar in tubist Jernej Terčon.

Koncert je navdušil tudi zaradi mladega dirigenta Simona Perčiča, ki s svojim znanjem, vizijo, šarmom, ljubeznijo do glasbe vodi mlade nadarjene glasbenice in glasbenike stare od 10 let navzgor že veliko let. Orkester je prevzel pred svojim 20. letom. Te nadobudne umetnike motivira ter jim na preprost in sproščen način krepi ambicioznost, ki je nujna pri razvoju vsakega odličnega glasbenika. Slavnostni koncert je poleg glasbene muze oblikovala tudi poezija in vizualna umetnost. Podobe Krasa, ki so nastale izpod rok slikarke Anamarije Samec, je osvetljeval, kot tudi celotno prireditev, Janko Oven, režijo pa je vodila Yulia Roschina.

Metka Sulič

IN MEMORIAM - Včeraj je v Trstu umrl pesnik, publicist, umetnostni kriticik ...

Claudio H. Martelli je svojo zadnjo knjigo posvetil »tržaški bohemi«

V knjigi so tudi slovenski ustvarjalci - Zbral je svoje spomine na tržaško obdobje 1955-1975

Včeraj je v Trstu umrl Claudio H. Martelli, tržaški književnik, publicist, umetnostni kritik, režiser, založnik in urednik revije Trieste Artecultura ter eden izmed ustanoviteljev tržaškega Pen kluba. Star je bil sedemdeset let, podlegel je bolezni.

Kot je na spletni strani tržaškega Pen kluba včeraj zapisal njegov predsednik Antonio Della Rocca, je bil Claudio H. Martelli izredno dinamičen in aktiven kulturni delavec, predvsem pa strasten zagovornik večkulturnega, večetničnega in večjezičnega Trsta.

Claudio H. Martelli je v tržaški javnosti najbrž bolj znan kot likovni kritik in umetnostni zgodovinar, na svoji dolgi ustvarjalni poti pa je objavil tudi kar nekaj pesniških zbirk. Najstarejša je izšla že leta 1965 (Lamento per un cuore di pietra), zadnja pa lani spomladi, in sicer pod naslovom Il nemico dei sogni/Sovražnik sanj. Martellijeve pesmi je za priču-

jočo zbirko v slovenščino prevedla Jolka Milič, daljšo spremno besedo pa je brošuri prispeval Miran Košuta.

Ob pesniških zbirkah je objavil tudi nekatere esejistične knjige, ki jih je posvetil umetnosti (Artisti Triestini Contemporanei, Artisti Triestini del Novecento, Dizionario degli Artisti di Trieste, dell'Isontino, dell'Istria e della Dalmazia). Pisal je tudi izvirne gledališke igre in odrske priredbe književnih del.

Njegova zadnja knjižna objava je La bohème triestina (Tržaška bohema), ki je izšla pred nekaj meseci.

La bohème triestina (Tržaška bohema) je naslov najnovejši knjižni izdaji Claudia H. Martellija, ki je pred kratkim izšla pri založbi Hammerle Editori in Trieste. Avtor je na njene strani prelil lastne spomine na obdobje, ki je v Trstu teklo med letoma 1955 in 1975; to je bilo namreč iz kulturnega vidika zelo plodno in razvejano. Kot je Martelli zapisal v kratkem uvodu, knjige ne gre brati kot zgodovinski esej, ampak kot memoarsko zbirko. Spremno besedo je k njej pripisal profesor Fulvio Salimbeni, ki je zgodovinsko uokviril v knjigi za beleženo dogajanje.

Že sama oblika knjige je zelo zanimiva, saj je razdeljena na poglavja, ki pa niso razporejena časovno, temveč tematsko. Bralcu se bo tako ob njenem prebiranju počasi odstiral pogled na to zanimivo zgodovinsko obdobje in njegove tržaške protagoniste, med katerimi so seveda tudi Slovenci. Nekatere figure, ki jih Martelli opisuje, so širšemu občinstvu bolj znane, kot denimo slikarja Carlo Wostry in Nino Perizi, duet

Carpinteri-Faraguna, ki je urejeval Piccolovo prilogo La Cittadella, pisatelj Fulvio Tomizza, političarka Aurelia Gruber Benco, pesnik Claudio Grisancich, pisatelj Stello Mattioni, po katerem danes nosi ime knjižnica v Naselju sv. Sergija, in še bi lahko naštevali. Na nekatere druge, kot so denimo Dino Dardi in Guido Sambo, pa je spomin že dodobra zbledel, tako da je prav Martellijeva zasluga, da so njihovi liki v pričujoči publikaciji danes ponovno ovrednoteni.

Veliko protagonistov, ki jih Martelli opisuje, je bilo res pravih bohemov, in sicer takih, ki so živeli od skromnih dohodkov in priložnostnih zaposlitev, ki so svoje dneve prebijali v tržaških gostilnah (ošterijah) in ki so svoje dolgo-ve velikokrat poplačali prav s svojimi umetninami, predvsem likovnimi. Bil pa je to tudi čas, ko so se prefinjene družbe zbirale v salonu Anite Pittoni na Ulici Cassa di Risparmio, v katerega so imeli vstop le povabljeni gostje.

Med desetimi poglavji se seveda najde tudi prostor za slovenski utrip me-

S to publikacijo se je Claudio H. Martelli poslovil od svojih bralcev

sta, ki so ga tedaj navdihovali predvsem Boris Pahor, Alojz Rebula in Pavle Merkù, pa tudi mlajši ustvarjalci, denimo Aleksij Pregarc, Miroslav Košuta in Marko Kravos, od likovnih umetnikov pa sta v tem času izstopala Lojze Spacal in Robert Hlavaty. V tem obdobju so se namreč v Trstu začele plesti vezi med italijanskimi protagonisti in slovensko kulturo, ki je bila še nekaj desetletij poprej izrinjena na rob in obsojena na smrt. Stiki pa niso bili vedno lahki, saj je italijanski mestni dnevnik Il Piccolo še vedno a priori zavračal vse, kar je bilo slovenskega.

Zadnje poglavje oziroma razdelek svoje knjige, ki je izredno bogata s fotografskim materialom, je Claudio H. Martelli posvetil izboru proze in poezije tedanjih protagonistov. Tako lahko v njem preberemo črtico Assedio al bivacco (Obleganje bivaka) Oliviera Honoré Bianchija, Canto III (Tretji spev) Sergia Brossija, venec pesmi Luciana Budigne, narečne verze Adriane Carisi, črtico Alba (Zora) Guida Devescovija, prozni sestavek Aurelie Gruber Benco, zapis Giorgia Voghere, če se seveda omejimo le na najpomembnejše.

Martellijeva zapis in izbor hočeta biti seveda spodbuda, da bi se v prihodnje to izjemno plodno tržaško obdobje obravnavalo tudi in predvsem iz literarno-zgodovinskega vidika ter da bi se iz tega časa opravilo ustrezen antološki izbor del.

Primož Sturman

Gledališke produkcije FJK v Milanu

Na pobudo Deželnega združenja gledališča in spektakla (ARTS) bodo gorško združenje a.ArtistiAssociati, videmski gledališči CSS in Giovanni da Udine, tržaško gledališče La Contrada in Stalno gledališče FJK med marcem in majem predstavili šest produkcij v najprestižnejših milanskih gledališčih. Združenje a.ArtistiAssociati bo od 8. do 27. marca v gledališču San Babila nastopilo s predstavo »Non c'è più il futuro di una volta«, od 20. do 23. marca pa z »La Variante di Lüneburg« v gledališču Strehler. Gledališče La Contrada se bo predstavilo s predstavo »Daddy Blues. Un papà per tutti« v gledališču Nuovo od 15. do 27. marca. Od 24. do 26. marca bo v Areapergolesi za sezono Teatro 1 na vrsti produkcija »Periodonero« videmskega gledališča CSS. Stalno gledališče FJK bo s svojo predstavo »Oblivion show« nastopilo v gledališču Ciak od 30. marca do 3. aprila. Nazadnje bo od 3. do 9. maja na odru gledališča Piccolo Teatro Grassi zaživela produkcija videmskih gledališč CSS ter Giovanni da Udine »Il vecchio e il cielo«.

Beneški bienale

Na letošnjem beneškem bienalu, ki bo potekal med 4. junijem in 27. novembrom na različnih prizoriščih po Benetkah, bo s svojimi predstavniki sodelovalo 87 držav, kar je največ držav doslej. Med njimi bodo letos prvič Andora, Saudska Arabija, Bahrajn, Bangladeš in Haiti. Osrednja razstava bienala z naslovom »ILLUMInations« (ILLUMInacije) bo na ogled v paviljonih Vrtovi in Arsenale. Direktorica letošnjega bienala je švicarska umetnostna zgodovinarica in kustosinja žiriškega muzeja Kunsthaus Bice Curiger. Slovenijo bo v Galeriji A+A zastopal kipar Mirko Bračuha s projektom Greclji za vroča čustva. (STA)

GLASBENA MATICA - V Mariboru

Izreden uspeh na državnem tekmovanju

Iz Maribora je prišla vest, ki upravičeno navdaja s ponosom Glasbeno matico, a tudi vse ljubitelje glasbe. V ponedeljek je namreč v veliki dvorani konservatorija v Mariboru potekalo 40. državno tekmovanje mladih slovenskih glasbenikov TEMSIG, ki so se ga udeležili tudi nekateri mladi glasbeniki s Tržaškega. Nekateri med njimi so celo posegli po absolutni zmagi.

V disciplini klavirski duo sta v 1. kategoriji, v kateri je nastopilo 25 parov iz cele Slovenije, tekmovala duo Simon Kravos in Max Zuliani, oba učenca Glasbene matice iz Trsta, ter duo Rok Dolenc in Eva Škibin, iz Glasbene matice iz Trsta oziroma Glasbe-

ne šole Sežana. Vsi štirje prihajajo iz razreda prof. Tamare Ražem Locatelli. Izreden uspeh sta dosegla mlada Simon Kravos in Max Zuliani, ki sta si za svoj nastop prislužila zlato priznanje in prvo absolutno nagrado s kar 97,67 točkami. Dvojico, na posnetku z mentorico Tamaro Ražem Locatelli, s čaka ob priznanju še posebna čast, saj bosta čez nekaj dni kot zmagovalca nastopila v dvorani Slovenske filharmonije. Nastop je predviden v sredo, 30. marca.

Duo Rok Dolenc in Eva Škibin pa sta za svoj nastop prejela srebrno priznanje z 92,67 točkami in s tem zasedla šesto mesto. O celotnem poteku tekmovanja bomo podrobneje še poročali.

Na ves glas

Tekočina

Vulture and the Guru
Pop-rock

Kulturni dom Gorica, 2010

Vulture and the Guru: ime spominja nekoliko na super-sedbo Them Crooked Vultures, gre pa za čisto drugačen glasbeni projekt. Sestavljata ga dva »naša« glasbenika, ki že vrsto let uspe-

šno nastopata na glasbeni sceni ob nekdanji meji. Andrej Kralj in Peter Gergolet sta se z novim glasbenim projektom začela ukvarjati pred dvema letoma, novembra lani pa je zagledal luč njun prvenec Tekočina. Ploščo, ki jo bodo v petek zvečer predstavili v kriški Biti, sestavlja enajst komadov za skoraj štirideset minut prijetne glasbe. Glasbo, besedila in glasbene aranžmaje sta opravila sama, kar je seveda zavirljivo, pri snemanju pa so jima prišli na pomoč nekateri znani in manj znani glasbeniki ter pevci.

Ploščo zavrtim in že prvi komad me prijetno preseneti: nisem po pomoti zavrtel Depeche Mode? Revolucija je dober uvod, poseben miks med skupino Depeche Mode in Mobyjem, ki se nato spremeni v dokaj bolj miren komad Morska zvezda. Naslednja pesem Enaka (eden izmed treh singlov albuma) je bolj »easy« balada, ki ji pa dajeta poseben nivo vokal pevca skupine Dan D Tomislav Jovanović Tokac in godalni orkester Canzoni di Confine. Ploščo zaznamuje »skakanje« iz bolj poskočnih ritmov na milejše komade in obratno. Po tem kalupu je nato na vrsti dobra Nebo, s posrečenimi klaviaturami Alberta Bravina in takoj za njo eden najboljših komadov albuma Včasih grem, pri katerem lahko ponosno prisluhnemo eni izmed najboljših slovenskih pevk daleč na okoli - Martini Feri, ki je izredna tudi v komadu Ne streljaj name. Ljubitelji roka pridejo na vrsto z naslednjo Brez kisika, medtem ko se v temni Bova šla v divjino Danijel Malalan uspešno preobleče v Morgana. Čas je še za rokarsko Zdaj ve (Aljoša Saksida na kitari!), že omenjeno Ne streljaj name, tipičen komad iz osemdesetih Izgubljam se v času in še zadnjo Loves Goes Where Love Goes, kjer se besedilo pretaka iz slovenščine v angleščino.

Tekočina je plošča, v kateri večkrat preskočimo iz ene glasbene zvrsti v drugo in pri tem lahko morda izgubimo glasbeno nit ... v vseh enajstih komadih pa je stalno v ospredju Kraljev in Gergoletov izreden glasbeni talent in potencial! Kar tako naprej! **Rajko Dolhar**

GORICA - Na srečanju na županstvu »se je pokadil črn dim«

Ureditev novih rajonov bo še naprej neznanka

Na deželo bodo poslali pisno zahtevo po zagotovilih glede izvajanja zaščitnih zakonov

Kocka še ni padla. Na ponedeljkovem srečanju predsednikov desetih rajonskih svetov iz Gorice s podžupanom Fabiom Gentilejem, na katerem je tekla beseda o novi razdelitvi občinskega teritorija na štiri rajone, ni bil sprejet noben sklep. Na zahtevo predstavnikov slovenskih rajonov je bilo namreč sklenjeno, da pred izdelavo katerega koli uradnega predloga bo morala dežela Furlanija-Juljska krajina pojasniti, kako se bosta po novi razmejitvi izvajala zaščitna zakona 38/2001 (za Slovence) in 482/1999 (za zgodovinske manjšine).

Novi zakon, ki ga je deželni svet Furlanije-Juljske krajine odobril februarja, omogoča občinam, da ohranijo rajonske svete, obenem pa predvideva znižanje njihovega števila. V Gorici bi od sedanjih desetih krajevnih svetov po novem ohranili le štiri, kar pomeni, da bi se morali nekateri rajoni med sabo združiti. Novosti bodo stopile v veljavo po prihodnjih upravnih volitvah, torej leta 2012, o ohranitvi oz. ukinitvi rajonov pa bo dokončno sklepal goriški občinski svet, ki bo tudi odločil, kako bodo sestavljeni. Pred razpravo v občinskem svetu se bodo morali na pobudo podžupana Gentileja o novi razdelitvi izreči tudi politične sile in predsedniki rajonskih svetov, ki pa se na ponedeljkovem srečanju še niso dogovorili o nobenem predlogu.

»S predsedniki rajonskih svetov se bomo morali še enkrat sestati. Pred tem bom na deželo FJK naslovil pisno zahtevo po tem, da se jasno izreče o vplivih nove razmejitve rajonov na izvajanje zaščitnih zakonov št. 38 in 482. Predsednikoma rajonskega sveta za Štandrež in Podgoro sem skušal dopovedati, da zakon o rajonih ne bo vplival na izvajanje zaščite, prepričal pa ju nisem. Zato bom kljub temu, da se mi zdi poteza odvečna, naslovil pismo na deželo,« je povedal Gentile in nadaljeval: »S tem, da niso še izdelali nobenega predloga, nisem zadovoljen. Menim, da bi morali pohiteti: če ne bomo na deželo in vlado poslali nobenega predloga, tvegamo, da nam bodo rajone preprosto ukinili.«

Na ponedeljkovem srečanju so nekateri predsedniki rajonov predstavili predloge nove razdelitve goriške občine, ki so jih izdelali na zadnjih rajonskih svetov. Predsednika rajonskih svetov za Štandrež in Podgoro, Marjan Brescia in Walter Bandelj, nista predstavila nikakrš-

nega predloga. »Zahtevamo, da nam prej zagotovijo, da bo prišlo do izvajanja zaščitnega zakona,« je povedal Brescia, Bandelj pa je v nedeljo tudi naslovil pismo na ministra Raffaeleja Fitta, predsednika dežele Renza Tonda, župana Ettoreja Romolija in predsednika pokrajine Enrica Gherghetto, v katerem opozarja na ne-

precenljivo vlogo rajonskih svetov. »Mi predstavljamo volivce, smo njihova ušesa, oči in usta. Ukinjanje rajonskih svetov je protidemokratsko,« piše v pismu, v katerem rajonski svetniki tudi zagotavljajo, da bi v primeru, ko bi jim kdo dokazal, da bo ukinitve rajonov pomenila pravi prihranek, sami odstopili in brezplačno nadaljevali s

svojim delom za dobrobit skupnosti. Predlogov ni predstavil niti Lovrenc Persoglia, saj se rajonski svet za Pevmo, Štmaver in Oslavje na to temo ni še sestal. Ostali rajoni so predlagali nekaj možnosti za novo razdelitev, na skupen sklep in konkretno razpravo o njih pa bo treba - kot rečeno - še malo počakati. (Ale)

Dvojezična tabla pri Podgori

BUMBACA

... in v Štandrežu

BUMBACA

GORIŠKA - WWF pisal predsedniku deželne vlade

Fukušima vas ni poučila?

»Renzo Tondo ni izključil možnosti gradnje jedrske centrale v deželi FJK, morebiti v Trziču, Gradežu ali Lignanu«

»Katastrofa v jedrski centrali v Fukušimi, na Japonskem, je ves svet prisilila k razmisleku o nevarnostih "miroljubnega" izkoriščanja jedrske energije. Sicer skoraj ves svet, ker ob neodgovornih izjavah predstavnikov italijanske vlade izstopa tudi molk krajevnih politikov, s predsednikom deželne vlade Renzom Tondom na čelu.« Tako se začnjenja Tonda namenjeno odprto pismo okoljevarstvene organizacije WWF.

»To je predsednik - opozarjajo -, ki je ob vsaki priložnosti izražal svojo naklonjenost jedrski energiji in propagandno navaljal neosnovane podatke o njenih ekonom-

skih koristih ..., ki že nekaj časa vztraja s predlogom, da bi dežela FJK in družba ENEL vstopili v projekt za podvojitve nuklearke v Krškem. Ta centrala stoji na potresnem območju, njen reaktor ameriške izdelave pa je podoben reaktorjem japonske nuklearke v Fukušimi, kjer je stopnja jedrskega sevanja danes dvajsetkrat višja od normalnega. Krško pa je le kakih sto kilometrov zračne razdalje od Trsta, torej na dosegu burje. Poleg tega dobro se še spominjamo posledic Černobila, 1.300 kilometrov od nas.« Spričo pomanjkljivega navdušenja Slovenije za predlog o podvojitvi Krškega - še pravijo pri

WWF - »Tondo ni izključil možnosti gradnje jedrske centrale v deželi FJK, morebiti v Trziču, Gradežu ali Lignanu. Kdo ve, če bi jo bil predsednik pripravljen zgraditi tudi v svoji Karniji, ki je potresno območje? ... Fukušima nas poučuje o nevarnostih zaradi posledic naravnih pojavov. Tega je dovolj za resen razmislek razumnih ljudi, kar pa niso tisti - med njimi so tudi lokalni politiki -, ki jih je preslepila neracionalna vera v jedrsko energijo (povezana z ekonomskimi interesi "gospodarjev energije"). Velja to tudi za Tonda ali pa njegov molk naznanja spremembo mnjenja?«

Eksplozija v nuklearki v Fukušimi

GORICA - Hitra železnica

Riccardi: Brandolin naj se zmeni z Gherghetto

Romoli za odobritev resolucije proti ukinitvi ronškega tira

»Ne le, da se držim dogovorov, pač pa si tudi prizadevam za upoštevanje zahtev, ki mi jih postavljajo krajevne uprave.« Tako deželni odbornik FJK Riccardo Riccardi odgovarja na kritike goriške Demokratske stranke (DS), pri kateri nasprotujejo ukinitvi železniškega tira Ronke sever-Ronke jug, predvideni v načrtu hitre železnice Ronke-Trst.

»Goriško stališče mi je že podrobno opisal župan Ettore Romoli. Zagotovil sem mu, da bo občina Gorica odslej sodelovala pri postopku načrtovanja železnice. Treba bo prej razčistiti, katero stališče upoštevati, Romolijevo ali Gherghettovo. Predsednik pokrajine namreč ocenjuje, da je železniški tir v Ronkah nepotreben,« opozarja Riccardi: »Ne nasprotujem stališčem deželnega svetnika Giorgia Brandolina, prosim pa ga, naj raje prepriča svoje strankarske somišljenike na pokrajini, naj spreminijo svoje stališče. Ljudstvo svoboščin je ima enotno mnenje, čakamo, da se tudi predstavniki DS med sabo dogovorijo.«

Romoli je včeraj izrazil zadovoljstvo nad tem, da goriški predstavniki DS nasprotujejo ukinitvi železniške povezave. Župan je pred enim mesecem na ta problem opozoril Riccardija s pismom, v katerem je pojasnil, da bi sedanji načrt hitre železnice v bistvu odrezal Gorico od sveta. »Upam, da se bodo za ohranitev železniškega tira izrekle vse politične sile v občinskem svetu. Na eni izmed prihodnjih sej bi lahko s tem v zvezi sprejeli resolucijo, s katero bomo pritiskali na deželo,« je zaključil župan. (Ale)

POKRAJINA - Socialna bilanca

Pol milijona za manjšini

Nekaj več kot pol milijona evrov. Toliko je goriška pokrajinska uprava v štirih letih vložila v projekte, ki so bili namenjeni ovrednotenju slovenske in furlanske jezikovne manjšine na Goriškem. Podatek izhaja iz socialne bilance, ki jo je pokrajina letos prvič pripravila ter naslovlila na društva in občine. Publikacija, ki so jo izdelali uradi pokrajine, sta včeraj predstavila predsednik Enrico Gherghetta in odbornica sara Vito, ki sta pojasnila, da služi pobuda k večji transparentnosti delovanja javne uprave.

»Občani imajo pravico vedeti, kako pokrajina uporablja njihov denar,« je povedal predsednik Gherghetta, Vito pa je dodala: »Socialna bilanca je zlahka berljiva in razumljiva. Vsakemu občanu omogoča, da ugotovi, kako je pokrajina uporabila javna sredstva.« Podatki v socialni bilanci goriške pokrajine segajo do leta 2009 in so razdeljeni po resorjih. Za jezikovne identitete (razne projekte, večjezične table in smerokaze, prevajanje, delovanje slovensko-furlanskega jezikovnega okenca in druge projekte) je pokrajina med leti 2006 in 2009 porabila 511.000 evrov. Najvišjo vsoto je za ovrednotenje slovenske in furlanske narodne skupnosti namenila leta 2006, ko je vložila 178.000 evrov, nato pa so se sredstva nekoliko znižala. V letu 2007 so jezikovnim identitetam namenili 152.000 evrov, leta 2008 97.000 evrov, leta 2009 pa 84.000 evrov (0,82 odstotkov tekočih stroškov). (Ale)

GORICA - 150-letnica zedinjenja Italije

Ob državnem prazniku tudi poimenovanje ulic

Domovinsko obredje na Travniku - Trikolorne luči na pokrajini in občini

Slovesen dvig zastave, poimenovanje nekaterih ulic in večerni koncert. To je program, s katerim bo Goriška proslavila jutrišnji državni praznik ob 150-letnici zedinjenja Italije. Niz dogodkov se bo začel ob 10. uri na Travniku, kjer bo prefektura z brigado Pozzuolo in 13. regimentom karabinerjev priredila slovesen dvig zastave. Ob 11.45 bo občina priredila slovesnost ob poimenovanju oširka pred optikom v Ulici Trieste po italijanskem Risorgimentu, medtem ko bodo po umetniškem zgodovinarju Antoniu Morassiju poimenovali cesto med ulicama Trieste in Terza Armata. Oširek pred trgovino Pittarello bo posvečen Cesareju Michieliju, nova cesta, ki je vzporedna Ulici Terza Armata, pa bo poimenovana po Giuseppeju Antoniu Cordonu. Pred tem bo župan Romoli položil venec k kipu generala Scodnika v spominskem parku. Ob 17.30 bodo na Travniku spustili zastavo, med 18. in 20. uro pa bo v deželnem auditoriju potekal glasbeno-folklorni večer, pri katerem sodelujejo društva Coral de Lucinis, Danzerini di Lucinico, zbor Monte Sabotino in Santa Gorizia. Palača pokrajine in goriški grad bosta razsvetljena s trikolornimi lučmi.

GORIŠKA ZAVETNIKA

Vrhunec praznovanja

V palači De Bassa, ob Ulici De Gasperi v Gorici, bo danes ob 18.30 podelitev nagrade mestnih zavetnikov 83-letnemu novinarju Gianniju Bisiachu, ki se bo ceremonije udeležil preko video-konference. Za to priložnost bo pripravil krajše predavanje o televiziji v preučevanju današnje družbe ter njenih zgodovinskih in kulturnih koreninah. Posebno priznanje bo izročeno ezulskemu združenju Associazione Nazionale Venezia Giulia e Dalmazia. Sinočnje večernice so uvedle v današnji vrhunec praznovanja zavetnikov svetih Hilarija in Tacijana. V stolnici cerkvi bo danes ob 10.30 slovesna maša z udeležbo nadškofa in oblasti, ob 11.45 pa še obredni blagoslov mesta z relikvijami zavetnikov; sledil bo praznik na trgu pred cerkvijo.

RONKE - Karabinjerji prijeli 32-letnega tatu

Zasledovanje po njivah se je končalo z aretacijo

Z dvema pajdašema je skušal vlomiti v stanovanje - Odgovoren naj bi bil tudi za druge tatvine

NA VRATIH
NEPRIJETNO
PRESENEČENJE

BUMBACA

Karabinjerji so včeraj ponoči po daljšem zasledovanju aretirali 32-letnega moškega, ki je osumljen več tatvin in vlomov, do katerih je v zadnjih mesecih prišlo v Laškem in v drugih krajih dežele Furlanije-Juljske krajine. Albanskega državljana so sile javnega reda prijele v Ronkah, kjer je malo pred tem z dvema pajdašema skušal vlomiti v nekatera stanovanja. Moškemu, ki nima stalnega bivališča, so v preteklosti že sodili zaradi tatvin.

Tatu so karabinjerji iz Tržiča v sodelovanju s kolegi iz bližnjih občin prijeli okrog enih ponoči na njivi v Ronkah. Sile javnega reda so poklicali lastniki nekaterih hiš v Ulici Bortolozze in v Ulici Volontari della Libertà, ki so slišali sumljiv ropot in razumeli, da je nekdo skušal vlomiti v njihovo stanovanje. 32-letnik je skupaj z dvema drugima neznancema že razbil ključavnico in vstopil v eno izmed hiš, ni pa imel časa, da bi kaj ukradel. Stanovalci so namreč tatove hitro spodili, kmalu pa so se za trojico podali karabinjerji iz Tržiča. Patrulja operativne enote tržiškega poveljstva je okrog enih prijela 32-letnega Albanca, ki je bežal po njivah vzdolž železniške proge Trst-Benetke, zasledovanje ostalih dveh tatov, pri katerem so sodelovali karabinjerji iz Ronk, Štarancana in druge operativne enote tržiškega poveljstva, pa ni obrodilo sadov. Operacija, ki so jo otežile slabe vremenske razmere, se je nadaljevala do jutranjih ur, za tatovoma pa se je izgubila vsaka sled.

Karabinjerji so 32-letnemu Albancu, ki je trenutno v goriškem zaporu, zasegli dva izvijača in žepno svetilko, odvzeli pa so mu tudi prstne odtise in vzorec DNK-ja. »V podatkovni bazi so bili njegovi prstni odtisi povezani z drugim imenom,« je povedal poveljnik tržiških karabinjerjev Sante Picchi in dodal, da preiskovalci preverjajo, ali je 32-letnik odgovoren tudi za druge vlome, do katerih je prišlo v zadnjih časih v občinah Ronke, Škočjan in drugje.

Karabinjerji vabijo občane, naj bodo previdni in pozorni ter naj pokličejo sile javnega reda, če opazijo sumljive osebe. Dragocenih predmetov in gotovine je bolje ne hraniti doma, kdor ima alarmni sistem pa ga lahko brezplačno poveže s telefonsko linijo karabinjerjev. Tatovi običajno izbirajo hiše, ki so nekoliko bolj osamljene in ki ponujajo več možnosti za beg, pogosto pa se poslužujejo železniške proge, da se orientirajo v krajih, ki jih ne poznajo. (Ale)

DOBLAR - Sin se iz službe ni več vrnil

Izginil v narasli reki

Iskalna akcija je bila doslej neuspešna - Ni znano, če je bil ob 23-letniku še kdo v avtomobilu

Ker se sin po službi v ponedeljek popoldan ni vrnil domov, sta njegova starša obvestila policijo. Na novogoriški policijski upravi so z zbiranjem obvestil ugotovili, da je bil pogrešani 23-letni moški iz okolice Tolmina s sivim avtomobilom Opel astra udeležen v prometni nezgodi, ki se je zgodila ob 16.30 za naseljem Doblar pri kraju, imenovanem »Pri turškem križu.« Voznik je po dosedanjih ugotovitvah policije v ostrem desnem ovinku zdrsnil po bregu Soče, kjer je izginil v narasli reki. Avto so včeraj v sodelovanju z gasilci, gorskimi reševalci, poplajči in vodniki rafta potegnili na suho, pogrešanega pa niso našli.

Že v ponedeljek je med 19.50 in 22.10 stekla iskalna akcija pogrešanega moškega in vozila, v kateri je sodelovalo 6 policistov postaje prometne policije Nova Gorica in policijske postaje Tolmin, 13 tolminskih gasilcev, 15 gorskih reševalcev in 5 reševalcev podvodne reševalne službe, a je bila zaradi neugodnih vremenskih razmer in visokega vodostaja reke prekinjena in se je zato nadaljevala v torek od jutranjih ur dalje. Dopoldan so na jezu hidroelektrarne za kratek čas spustili zapornice, da se je gladina vode na tistem delu znižala, kar je reševalcem, še zlasti vodnikom rafta in poplajčem omogočilo iskalno akcijo. Zaradi motne vode je bila vidljivost nična, avtomobil so uspeli zaznati s sondami. »Ukrepati je bilo treba zelo hitro, ker smo imeli le 20 minut časa, preden so začeli skoz jež spet spuščati vodo. Ko smo avto uspeli privezati, se je voda že dvigovala,« je povedal vodnik rafta Simon Lapanja. Avtomobil so potem z gasilskim vozilom potegnili na suho, voznika pa v njem ni bilo. »Varnostni pasovi v avtomobilu so bili odpeti. Lahko, da se je voznik poskušal rešiti ali pa med vožnjo ni bil pripet,« dodaja Lapanja. »Z iskanjem voznika bomo nadaljevali, ko se bo vodostaj Soče znižal. Lahko, da ga je odneslo zelo daleč,« je dodal Milko Lesjak iz gorske reševalne službe.

Glede na sledove na kraju dogodka - ob cesti so vidni kosi avtomobila, na strmem bregu, kjer je avto zdrsnil v strugo, pa polomljene veje dreves in grmičevja - policija sklepa, da je voznik najprej zapeljal na levo stran, po izpeljavi ostrega desnega ovinka pa je čez vozišče z avtom zdrsnil po strmem bregu v Sočo. »Po doslej znanih informacijah ne moremo potrditi, da bi bil poleg voznika še kdo v avtomobilu. Iskanje se bo še nadaljevalo. Bregove se je že pregledalo do Ajbe, še enkrat se jih bo pregledalo z raftom. Akcija bo še trajala danes in v naslednji dneh,« je včeraj povedal Drago Ozebek z novogoriške policijske uprave in dodal: »Ta ovinek je pred leti že terjal 5

smrtnih žrtev, ne popolnoma na istem kraju, nekaj nižje. Pred leti je bil cel odsek dokaj problematičen po številu prometnih nesreč, kar pa se je po prenovi asfaltne prevleke močno spremenilo, tako da v zadnjih nekaj letih bistveno težjih prometnih nesreč na tem odseku nismo obravnavali.«

Policija naproša vse očividce prometne nesreče, naj pokličejo interventno številko 113 ali anonimni telefon policije 080-1200 (iz Slovenije). (km)

Na kraju, kjer je avtomobil zdrsnil v Sočo, so vidni ostanki razbitin na skalah in ob cesti (spodaj in zgoraj); mladeničev avto so dvignili iz reke, ga postavili na gasilski kamion in odpeljali v Kanal (desno), ob reševalni akciji je na cesti nastala dolga kolona vozil

FOTO K.M.

NOVA GORICA

V gledališču premiera za malo dvorano

Priprave na premiero

FOTO K.M.

Novogoriško Slovensko narodno gledališče (SNG) je bogatejšo za malo dvorano s 120 sedeži. Novo pridobitev bodo krstili z uprizoritvijo premiere Milana Jesiha »Grenki sadeži pravice«. Otovoritvena premiera se bo v mali dvorani odvila trikrat, od četrta do sobote. Še posebej slovesno bo v petek, ko se je bo udeležila ministrica za kulturo, Majda Širca, avtor Milan Jesih ter nekateri člani igralskega ansambla Glej, ki so, doslej sicer malokrat uprizorjeno delo, nastalo leta 1974, uprizorili prvič.

Novo pridobitev, ki je veljala 2,8 milijona evrov, so začeli graditi pred slabim letom. Po besedah direktorja novogoriškega SNG, Jožka Čuka, jo odlikuje zelo dobro tehnično opremljen oder. Sicer pa se »prizidek« dobro loči od preostalega dela stavbe. »Novost je zavestno drugačna od preostalega dela Ravnikarjeve stavbe gledališča. Je železna konstrukcija, saj so ugotovili, da če bi uporabili klasične materiale, bi celotna stavba dobila videz težkega bunkerja. Mislim, da je to zelo razgibalo zunanjo arhitekturo in mislim, da je tudi s tega področja prijetna inovacija,« je prepričan Čuk, ki dodaja, da bo novost, financiralo jo je ministrstvo za kulturo, precej razbremenila veliko dvorano, z njo pa se bodo lažje prilagajali različnim skupinam in potrebam občinstva.

Prvo delo, ki ga postavljajo na oder male dvorane, so Jesihovi »Grenki sadeži pravice«. »Gre za enega od fantastičnih slovenskih tekstov, ki še ni bil realiziran toliko, kot bi si zaslužil. Nastal je sicer v čisto drugem sistemu, vsebuje pa čez 70 različnih, med sabo nepovezanih prizorov. Izbral sem tiste, ki so večno aktualni in jih skušal predstaviti na igriv način,« je o delu povedal Režiser Andrej Jus. »Gre za kulturni tekst z zelo premišljenim izborom besed. Veseli me, da ga je sedaj v roke vzela nova generacija, ki časov, v katerih je nastajal, pravzaprav ne pozna, je pa že doživljala različne, Monty Pythonске tipe humorja,« poudarja Ira Ratej, umetniški vodja v novogoriškem SNG. (km)

GORICA-TRŽIČ - Usoda Eatona

Dogovora še ni, pogajanja mučna

Včerašnje dogovarjanje o usodi tržiške tovarne Eaton in njenih uslužbencev je bilo dolgotrajno in mučno. Potekalo je na sedežu zveze industrialcev v Gorici; pred palačo je skupina delavcev manifestirala, da bi opozorila na svojo stisko, v obratu pa so stavkali dve uri za vsako izmeno.

Sinoči, ko je bilo dogovarjanje še v teku, so nam predstavniki sindikatov povedali, da obeti niso spodbudni, da je negotovost velika, da pa ne bodo odstopili od nobene od zahtev, če bo lastništvo vztrajalo pri svojih stališčih. »Iščemo pot do dogovora oz. poskušamo vsaj pripraviti podlago za neki dogovor, ki bi bil sprejemljiv za obe strani. To bo zahtevalo še čas,« nam je ob robu sinočnih pogajanj povedal Gianpiero Turus (Fim-CISL).

Tovarna Eaton in njeni delavci »plačujejo« za krizo na avtomobilskem trgu, ki se je začela leta 2008 in zaradi katere je dopolnilna blagajna doletela vse zaposlene. Sindikati zahtevajo od podjetja, da predstavi resen industrijski načrt, in jamstva za vseh 240 delavcev, ki bodo od petka spet v dopolnilni blagajni. V zadnjih mesecih je bilo dela za 170 oseb, za naprej pa imajo naročila, na podlagi katerih bi ohranili le še kakih sto delavcev.

GORICA - Imenovanje

Dana Dragovic na čelu pediatrije

Čaka jo reorganizacija porodniškega oddelka

Dana Dragovic, srbskega rodu in rojena v Ohlu v ZDA, bo s prvim aprilom prevzela odgovornost za pediatrični oddelek bolnišnic v Gorici in Tržiču. Na to mesto jo je včeraj imenoval generalni direktor zdravstvenega podjetja, Gianni Cortiula. Dragoviceva je sicer od lanskega julija že bila vršilka dolžnosti na tem mestu, vodja oddelka pa bo za obdobje petih let. Rojena je v kraju East Liverpool v Ohlu, izobrazbo pa je pridobila v Trstu, kjer je leta 1990 diplomirala in leta 1996 dosegla specializacijo iz pediatrije. Pri goriškem zdravstvenem podjetju se je zaposlila leta 1999.

»To imenovanje sodi v proces prilagajanja vodilnih kadrov ureditvi zdravstvenih služb. V tem primeru smo ovrednotili osebo, ki je vse svoje poklicno življenje posvetila posošemu oddelku za pediatrijo in bo odločilno prispevala k reorganizaciji porodniškega oddelka naše bolnišnice, ki je v teku,« je imenovanje komentiral Gianni Cortiula.

Delavci pred sedežem industrialcev v Gorici

BUMBACA

GORICA - Inkvizicijska sodišča niso posegala na Goriško

Inkvizicija: 4.089 preiskovanih, osem usmrčenih, dva Slovenca

Podobnost z odstotki na smrt obsojenih Slovencev s strani Posebnega fašističnega sodišča

V mali dvorani Kulturnega doma je bila v petek priložnost, da se udeleženci večera v priredbi Združenja Prijateljev časopisa Isonzo Soča povsem objektivno seznanijo z inkvizicijo in njenimi najrazličnejšimi prostorskimi in časovnimi inčicami. Nekaj več kot sedemdeset poslušalcev je najprej pozdravil predstavnik prirediteljev, nato je povezovalc posegov Andrea Bellavite predstavil glavna poročevalca in hkrati prebudil pozornost prisotnih z vprašanjem o veri v javnosti ter njenih poskusih homogeniziranja.

Andrea Del Col, ki je tudi zasnoval razstavo - na ogled je v foyerju Kulturnega doma -, se je posvetil nazorni razlagi o inkviziciji katoliške Cerkve v evropskem prostoru v obdobju, ko je bila krščanska vera integralistično zasnovana. Hkrati je opozoril na dve težnji, ki ju lahko opredelimo kot črna in bela legenda o delovanju inkvizitorskih sodišč. Prva slika inkvizicijo v temnih barvah s primesmi krutosti in spolne obsedenosti, druga poudarja le svetovalsko in vzgojno vlogo sodišč, ki naj bi nagovarjala le h kesanju. Inkvizicijska sodišča se sploh ne navezujejo zgolj na obdobje protireformacije, saj je prvo bilo ustanovljeno leta 1184, pa tudi zaključijo se ne formalno s hiranjem luteranstva v zahodni Evropi, temveč so dobivala drugačne vsebine do drugega Vatikanskega koncila leta 1965, ko so bila preimenovana v kongregacijo za vprašanja verskega nauka.

Inkvizicija ni bila zgolj ena, saj se je delila na tedanja velika vplivna območja na

Apeninskem in Iberskem polotoku. Na čelu celotne piramide je formalno bil vselej sam papež, glavni sodniki pa imenovani inkvizitorji ali krajevni škofje. Sčasoma so prevladali prvi. Na našem širšem območju so sodišča bila v Vidmu, Tolmeču, Portogruaru, Huminu, Pordenonu, Palmanovi ... Najbolje ohranjen arhiv v Italiji je poleg tistega v Rimu prav v Vidmu. Iz njega izhaja, da je v celotnem obdobju delovanja bilo v preiskovalno kazenskem postopku 4.089 oseb. Osem, so jih obsodili na smrt in kazni tudi izvršili. Dva med njimi sta bila Slovenca, kar je ogromno glede na razmerja v številu prebivalstva, saj je večina slovenskega življa bila pod cesarjevo oblastjo, kamor inkvizicija ni smela posegati. Kar samodejno

se postavlja podobnost z odstotki na smrt obsojenih Slovencev s strani Posebnega fašističnega sodišča.

Silvano Cavazza je v svojem posegu obravnaval ožji goriško slovenski prostor in pojasnil, da ni smela Oglejska inkvizicija nikdar uradno poseči v goriško grofijo in Gradščanski kapitanat, kaj šele do Drave in Kolpe, kar je sicer veljalo tudi za ostale habsburške dežele in na splošno za celotno Sveto rimsko cesarstvo tudi v predelih, ki so ostali zvesti katolištvu. Takšno stanje je skrbelo videmski patriarhalni sedež, kjer so menili, da lahko postane goriško ozemlje zatočišče vseh vrst heretikov - to se je dejansko dogajalo - in nevarno središče prevratniške propagande v smeri bližnje Furlani-

v Trentu, so vselej odsvetovali cesarju, da bi dopustil dejavnost inkvizicije na svojem ozemlju.

Kako torej, da je Petra Kupljenika doletela najskrajnejša usoda s sežigom v Rimu po obsodbi v Vidmu, ko pa je bil doma na Gorenjskem, se pravi na cesarskem ozemlju? Razlago je potrebno iskati v pojavu različnih gospodstev in neenovitosti tako katoliških kot protestantskih območij na Slovenskem. Kupljenik je bil z ozemlja, nad katerim so gospodovali Friziški škofje in na tistem območju so ga dvakrat zajeli, ko pa je bil v Ljubljani, je bil na varnem pod okriljem tamkajšnjega luteranskega plemstva. V Rimu so ga pet let prepričevali, naj se odpove hereziji, pa ni popustil. Tudi sicer se

je. Posebno po letu 1560 so člani pomembnih goriških plemiških družin (Della Torre, Attemsov, Dornbergov, Lanthierjev, Eckov, Orzonov) sprejeli luteranstvo hkrati z javnimi funkcionarji, trgovci in obrtniki. V oktobru-novembru 1763 je Primož Trubar dva tedna pridigal v središču Gorice, v Rubijah in Vipavskem Križu. Povabila sta ga plemiča Giorgio Della Torre in Hanibal Eck.

Oglejska kurija je zaporedoma zahtevala poseg nadvojvode Karla Habsburškega, ki je iz Gradca vladal nad Notranjo Avstrijo (Štajerska, Koroška, Kranjska, Gorica, Trst); pomembni predstavniki avstrijskega katoliškega sveta kot na primer Vid Dornberški, cesarski veleposlanik v Benetkah, in kardinal Ludovico Madruzzo, škof

ne bi rešil, saj je bil glede na sojenje v Vidmu recidiven.

Iz vprašanj in posegov iz publike je pronicila zanimiva in koristna razlaga o vlogi sedanje vatikanske Kongregacije, ki je nadomestila Inkvizicijo. Nadzor nad ortodoksnostjo je še sedaj zelo močan - pomislimo na zavračanje drugačnih srednje in južnoameriških gledanj Cerkve osvoboditve ali na odklanjanje podpore škofu Romeu in na uradna stališča o splavu, biološki oporoki, uporabi staminalnih celic in še čem. Seveda ni moč vpliva današnje Kongregacije sploh primerljiva z Inkvizicijo, njena stališča in smerice pa vsekakor močno vplivajo na civilne in politične odločitve zakonodajalcev.

Aldo Rupel

GORICA - Razstava v Kulturnem centru Lojze Bratuž

V iskanju skupnih kulturnih korenin fotografirali svetišča

Ob praznovanju mestnih zavetnikov je krožek CiFi (Circolo Fotografico Isontino) v zadnjih mesecih pripravil pregledno fotografsko razstavo o cerkvah in svetiščih z oglejskega območja. Gre za fotografije bolj ali manj znanih sakralnih objektov iz dežele FJK, bližnjih krajev Slovenije in Koroške, še največ cerkva in svetišč pa je z Goriškega. V ponedeljek je na lepo obiskani prireditvi - udeležila se je tudi prefektnja Maria Augusta Marrosu - odprla razstavo v atriju Kulturnega centra Lojze Bratuž njegova predsednica Franca Žgavec.

Predsednik krožka Agostino Colla je tam povedal, da so člani CiFi-ja tokrat želeli razširiti svoja obzorja in so v fotografske aparate ujeli Marijina svetišča od Barbane pa vse do Koroške. V iskanju korenin skupne kulturne istovetnosti. Za pokroviteljstvo se je zahvalil pokrajinski in občinski upravi, za sodelovanje nadškofiji in Fundaciji Goriške hranilnice, za razpoložljivost pa Kulturnemu centru. Mestni dekan in župnik v stolni cerkvi Sinuhe Marotta je pohvalil zamisel in postavitev razstave ter poudaril, da fotografije in objekti sami pripovedujejo o naših skupnih kulturnih in duhovnih koreninah. Fotograf Antonio Fabris se je v imenu prirediteljev zahvalil msgr. Oskarju Simiču za nasvete glede svetišč na slovenski strani, Sergiu Tavanu za seznam in priznal, da »imamo okrog sebe veliko bogastvo, ki ga še sami ne poznamo«.

Razstava fotografij (ob vsaki je tudi izčrpen zgodovinski povzetek) je na ogled do 24. marca.

Na odprtju razstave

FOTO L.K.

Slovo od Jožka Šavlija

Zadnje slovo od Jožka Šavlija bo danes ob 15.30 na pokopališču v Tolminu, kjer bosta cerkveni obred in pokop, so včeraj sporočili svojci umrlega profesorja, raziskovalca in pisca z željo, da bi bili s tem seznanjeni tudi številni ljudje iz Goriške, ki so pokojnika poznali. Položili ga bodo torej v rodno zemljo, saj je bil rojen v Zatoľminu pred 68 leti. Jožka Šavlija so našli mrtvega v petek minulega tedna v kletnih prostorih njegovega pevmškega doma.

V Gorici prosto parkiranje

Danes in jutri - ob prazniku zavetnikov, sv. Hilarija in Tacijana, ter državnem prazniku ob 150-letnici združitve Italije - bo parkiranje v modrih conah v goriškem središču brezplačno. Danes in jutri bodo zaprti tudi uradi goriške kvesture, ki bodo po običajnem urniku spet delovali od petka dalje.

Ne bo odvažanja odpadkov

Zaradi praznika 150-letnice Italije jutri ne bo običajnega četrtkovnega odvažanja odpadkov, opozarjajo iz podjetja Ambiente Newco. Preneseno bo na petek, 18. marca. Zaprti bodo tudi uradi in okenca podjetja.

Našli še en ukraden avto

Potem ko je pred dnevi lastnica avtomobila Smart iz Štandreža na parkirišču ob Ulici Gradnikove brigade v Novi Gorici našla svojega jeklenega konjička, ki so ji ga neznanci ukradli iz pred stanovanjske hiše v Ulici San Michele, v katero so tudi vlomili, so novogoriški policisti na enem od novogoriških parkirišč našli še en onkraj državne meje ukraden osebni avtomobil. Po preverjanju so ugotovili, da je bil Fiat uno italijanskih registrskih tablic pred mesecem dni ukraden pred železniško postajo v Gorici. Po opravljenem ogledu bo vrnjen lastniku. (nn)

Knjige primorskega upora

»Tri knjige primorskega upora« je naslov knjižnega srečanja, ki ga prirejajo Kulturni center Lojze Bratuž, Krožek Anton Gregorčič in Mladika. Potekal bo v petek, 18. marca, ob 18. uri v centru Bratuž v Gorici, kjer bodo predstavili knjigi »Pisma bratu v zaporu in drugi dopisi« Danice Tomažič, »Po domovih kraških vasi so zagorele svečke«, posvečeno Ferdu Bidovcu, in publikacijo »Nenavadne zgodbe Lipeta Kosca«. Na večeru bodo sodelovali Boris Pahor, Stane Granda, Majda Colja, Vera Vetrh in Lida Turk.

GORICA - Univerza v Ulici Alviano

Knjižnica dobila udobnejše prostore

Študenta v novih prostorih knjižnice

BUMBACA

Na goriškem sedežu Tržaške univerze v Ulici Alviano - v nekdanjem Malem semenišču -, kjer sobivajo arhitektura in diplomatske vede, so včeraj predali namenu nove prostore knjižnice goriškega univerzitetnega pola. Knjižnica ima po novem lepše in udobnejše prostore, kjer bo študentom na razpolago večji knjižni fond. V veliki dvorani bodo na policah hranili do 20.000 knjig, ob tem pa bo univerzitetnim študentom in drugim obiskovalcem na voljo tudi 120 stolov in miz. Ob večji dvorani so uredili še čitalnico, v kateri je 60 mest in 5.000 knjig. Dostop do interneta je zagotovljen preko brezžične mreže Tržaške univerze.

Predaje novih prostorov sta se udeležila Giovanni Fraziano, dekan ar-

hitekturne fakultete iz Trsta, in direktor goriškega pola Tržaške univerze Piergiorgio Gabassi Piergiorgio Gabassi. Knjižnica bo odprta vsem, na posodo pa bodo preko medknjižničnega sistema tudi knjige, ki jih hranijo v tržaški knjižnici univerze. Med včerajšnjo slovesnostjo so tudi povedali, da bodo goriški knjižni fond kmalu okrepili s 6.000 knjigami, ki jih bodo prinesli iz knjižnice tržaške fakultete za arhitekturo.

Na voljo so tudi štirje računalniki, ki omogočajo vpogled v seznam razpoložljivih knjig, eden izmed teh pa je opremljen tudi za slepe in slabovidne. Urnik delovanja knjižnice so v novih prostorih podaljšali: odprta bo od ponedeljka do četrтка med 9. uro in 18.30 ter ob petkih med 9. in 13. uro.

DOBERDOB - Ženski zbor Jezero

Na račun moških so se do solz nasmejale

Ženski dar za »Tri gracije« in veselica s spremljavo harmonikarja

FOTO Z.D.

V prostorih društva Jezero v Doberdobu je bilo spet živo ob dnevu žena. Po dolgoletnem premoru je ženski pevski zbor Jezero organiziral kulturno-družabni večer. Ob pogrnjenih mizah je skoraj petdeset žena in deklet prepevalo ob spremljavi harmonike, na katero je igral Vilko Frandolič. Gospa Marta je najprej zai-grala na citre slovenski ljudski pesmi in ob tem dejala: »... da ne boste mislili, da jih samo uganjamo, saj smo tudi kulturne.« Sledil je nastop »Treh

gracij« z Bredo, Marto in Natašo iz štandreškega društva Oton Župancič v glavnih vlogah. Tarča zbadljivk so bili seveda moški, publika pa se je na njihov račun pošteno nasmejala. Za »sladko« nadaljevanje praznika so poskrbela dekleta ženskega zbora Jezero, ki so pripravila slaščice, postregla pa so tudi s torto, kot se za vsak pravi praznik spodobi. Sledil je srečelov, ki je marsikatero domačinko osrečil, prav vse udeleženke pa so v dar prejele papirnato vrtnico.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD: v Kulturnem domu v Gorici: v soboto, 19. marca, ob 20.30 »Patty Angel Night Live Show«, nastopa gledališka skupina Andromeda iz Ivree; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

GORIŠKA SEZONA SLOVENSKEGA STALNEGA GLEDALIŠČA: v četrtek, 24. marca, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Vrtljak« (Arthur Schnitzler).

KD SOVODNJE vabi v soboto, 19. marca, ob 20.30 v Kulturni dom v Sovodnjah na ogled gledališke komedije »Dueti« v izvedbi dramske skupine Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta.

KOMIGO 2011: v nedeljo, 20. marca, ob 18. uri bo v Kulturnem domu v Gorici »Zala« (Teatr Trotamora); informacije v Kulturnem domu v Gorici (ul. Brass 20, tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it).

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI bo v četrtek, 17. marca, gledališka predstava »Se no i xe mati non li volemo« Gina Rocce; informacije po tel. 0481-383327 in na spletni strani www3.comune.gorizia.it/teatro.

Čestitke

Iskreno čestitamo SILVANU PRIMOŽIČU za okrogli jubilej ter se njemu, njegovim sorodnikom in prijateljem zahvaljujemo za podporo prizadevanjem Sklada Mitja Čuk na Goriškem in Tržaškem.

Razstave

V GALERIJ ANDREJ KOSIČ z vhodom skozi trgovino obutev Kosič v Raštelu 5/7 v Gorici v prvem nastopu bo danes, 16. marca, ob 18. uri odprtje razstave mednarodnega likovnega simpozija »Slovenija, odprta za umetnost 2010«, ki je potekal na Sinjem Vrhju pod naslovom »Draga narava«. Avtorje iz Italije, Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Poljske in njihova dela bosta predstavili umetnostni zgodovinarji Kristina Feresin in Anamarija Stibilj Šajn. Razstava bo na ogled do 2. aprila, od torka do sobote med 9. uro in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

Koncerti

PRIMORSKA POJE 2011: v petek, 18. marca, ob 20.30 v cerkvi v Štandrežu nastopajo MPZ Janez Svetokriški, Vipavski križ, župnijski mešani pevski zbor Šempeter, deklški zbor Kraški slavček, Nabrežina, MePZ F.B. Sedej, Števerjan, komorni zbor Ipavska, Vipava. Soprireditelj Prosvetno društvo Štandrež. V nedeljo, 20. marca, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratužv Gorici nastopajo pevska skupina Društva kmečkih žena, Ilirska Bistrica, MPZ Vinograd, Vrtovin, MePZ Igo Gruden, Nabrežina, MePZ Encijan, Pulj, moška vokalna skupina Lipa, Bazovica, deklški pevski zbor Mavrica, Postojna, MePZ Obala, Koper. Soprireditelj moški pevski zbor Mirko Filej iz Gorice.

DRUŠTVO KREMENJAK iz Jamelj prireja v soboto, 19. marca, ob 21. uri glasbeni večer z rokerjem Silverjem iz Doberdoba, ki bo predstavil svojo najnovejšo zgoščenko »Mondo Bomba«. Pred koncertom, od 19. ure dalje, bosta na sporedu pokušnja in tekmovalne za najboljšo salamo (prijave po tel. 338-6495722).

KONCERT MIKI »THE BOSS« MARTINA & DOGANIRS bo v četrtek, 24. marca, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici v okviru festivalov »St. Patrick's festival - Music in March« in »Across the border 2011« in se bo navezal na Bruca Springsteena; informacije v Kulturnem domu v Gorici, ul. I. Brass, 20, tel. 0481-33288, email info@kulturnidom.it.

VEČERNI KONCERTI združenja Rodolfo Lipizer v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici: v petek, 25. marca, ob 20.45 koncert kvarteta Stradivarius; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it in www.lipizer.it.

PD VRH SV. MIHAELA prireja 9. in 10. aprila enajsto Revijo mladinskih in otroških pevskih zborov »Zlata glava«. Revialni del bo v sovođenjskem Kulturnem domu v soboto, 9. aprila, z začetkom ob 18. uri, tekmovalni del pa v nedeljo, 10. aprila, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo ponovitev koncerta vokalne skupine Perpetuum jazzile v sredo, 13. aprila, ob 20.30. Nakup vstopnic je možen jutraj na tajništvo od 8.30 do 12.30 ali pri blagajni gledališča od 17. do 19. ure; informacije po tel. 0481-531445 ali po e-mailu info@kclbratuz.org.

Izleti

8-DNEVNO POTOVANJE Z NOVIM GLASOM v Berlin in Vzhodno Nemčijo bo od 14. do 21. junija; informacije in prijave po tel. 0481-533177 ali 040-365473, e-mail: mohorjeva@gmail.com.

DRUŠTVO KRVODAJALCEV IZ SOVODENJ v okviru kongresa organizira štiridnevni izlet v Parmo od 12. do 15. maja. Vpisovanje ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 na sedežu krvodajalcev v Gabrjah, informacije po tel. 340-3423087 (Paola).

KRUT vabi na cvetlični sejem Euroflora, ki bo v Genovi od 25. do 26. aprila; informacije na sedežu Kruta, Ul. Cicerone 8/B v Trstu, tel. 040-360072.

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ prireja šestdnevni društveni izlet po Italiji in Črni gori od 9. do 14. aprila. Program: Štandrež - Loreto Monte Sant'Angelo (prvi dan), Monte Sant'Angelo - San Giovanni Rotondo - Alberobello (drugi dan), Alberobello - Matera - Bari (tretji dan), Bar - Kotor - Lovčen - Cetinje - Bečići (četrti dan), Dubrovnik - Medugorje - Čitluk (peti dan), Mostar - Štandrež (šesti dan); podrobnejše informacije po tel. 0481-20678 (Božo), tel. 347-9748704 (Vanja).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA prireja triidnevni avtobusni izlet od 2. do 4. junija v deželo Marke; informacije po tel. 0481-78398 (drogerija pri Milji), tel. 0481-78000 (gostilna pri Ivici), tel. 380-4203829 (Miloš).

VZPI-ANPI, sekcije Škocjan, Ronke, Turjak in San Pier organizirajo potovanje spomina v Auschwitz-Birkenau med 23. in 28. majem; informacije in rezervacije po tel. 338-5090906 (Sergio Cosolo), tel. 340-3378843 (Enrico Bullian), tel. 338-6108527 (Ilario Regio), tel. 0481-774794 (VZPI-ANPI Ronke).

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja od 18. do 22. maja izlet z avtobusom v Beograd ob 100-letnici smrti prvega slovenskega letalca Edvarda Rusjana. V programu je ogled zanimivih krajev, kot so Djakovo, Vukovar, Novi Sad, Beograd, Oplenac, Jesenovac. Vpisovanje bo le v Gorici na sedežu na korzu Verdi 51 samo danes, 16. marca, in v četrtek, 17. marca, od 10. do 12. ure. Potreben je veljavni dokument, na račun 150 evrov.

Obvestila

GORIŠKA POKRAJINSKA MEDIATEKA UGO CASIRAGHI, Ul. Giorgio Bombi, 7 v Gorici je odprta od ponedeljka do petka med 15. in 19. uro (tel. 0481-534604, www.mediateca.go.it, info@mediateca.go.it).

KMEČKA ZVEZA obvešča, da so njeni uradi v okviru delovanja centra za fiskalno pomoč CAF-CIA na razpolago upokojemcem in odvisnim delavcem za izpolnjevanje davčnih prijav 730 ter UNICO. Davčni zavezanci, ki so jim uradi Kmečke zveze lani izpolnili prijavo bodo dobili na dom vabilo z datumom in urnikom sestanka za izvršitev te obveznosti. Kdor pa letos namerava prvič koristiti to storitev, lahko pokliče na tel. 0481-82570 od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure ali pa se v istih urnikih zgleda na sedežu Kmečke zveze v Gorici, Korzo Verdi 51, ali zaprosi za sestanek preko naslova kzgorica@tiscali.it.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v KB centru na Korzu Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-531733) je odprta od ponedeljka do petka med 10. in 18. uro.

KRUT obvešča, da bo goriški urad začasno zaprt. Na razpolago je tržaški urad (tel. 040-360072).

DRŽAVNA KNJIŽNICA v Ul. Mameli 12 v Gorici bo danes, 16., in v četrtek, 17. marca, zaprta. V petek, 18. marca, bo odprta po običajnem urniku med 7.45 in 18.45, v soboto med 7.45 in 13.30.

GORIŠKI URAD SSO bo zaprt danes, 16. marca, in v četrtek, 17. marca.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJA bo danes, 16. marca, odprta samo v jutranjem času in sicer od 10. do 12. ure.

PREVOZNO PODJETJE APT obvešča, da bodo v četrtek, 17. marca, ob praznovanju italijanskem združitve, avtobusi vozili po prazničnem urniku.

SINDIKAT UPOKOJENCEV SPI CGIL - občinska zveza Doberdob vabi člane na zborovanje na temo socialnih in zdravstvenih problematikah v petek, 18. marca, ob 15. uri v agriturizmu Kovač v Doberdobu.

KD SOVODNJE prireja likovni tečaj okrasnih izdelkov na temo »Pomlad je tu« pod vodstvom Silvie Micheletti 23. in 30. marca ter 6. aprila od 20. ure do 22.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah; vpisovanje do nedelje 20. marca, informacije po tel. 349-3017831.

»LJUBEZEN GRE SKOZI ŽELODEC« je naslov kuharskega tečaja v organizaciji ZSKD, ki ga bosta vodila kuhar Damjan Miklus in sommelier Adrijana Korsič 22. in 29. marca med 17. in 20.30 v gostilni Korsič v Števerjanu, Sovenca 7, in je namenjen mladim

med 17. in 28. letom starosti; informacije in vpisovanje na gori-ca@zskd.org, tel. 0481-531495 ali 327-0340677.

Prireditve

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJA in Goriška Mohorjeva družba vabita na srečanje z zgodovinarjema Petrom Černicem in Renatom Podbersičem, ki bosta predstavila knjigo »Msgr. Rudolf Klinec. Dnevniški zapisi 1943-1945« v ponedeljek, 18. marca, ob 18. uri v prostorih občinske knjižnice v Sovodnjah.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA v sodelovanju s KD Oton Župancič iz Štandreža prireja ob 20-letnici razpada Jugoslavije drugi debatni večer z naslovom »Premisliti Jugoslavijo«, na katerem bosta sodelovala Franco Juri in Jože Šušmelj. Debatni večer bo v petek, 18. marca, v kulturnem domu Andreja Budala v Štandrežu.

V SEJNI DVORANI OBČINE V RONKAH, na Trgu Unità, bo v petek, 18. marca, ob 20.30 srečanje na temo hitre železnice, ki ga organizira posoški odbor proti hitri železnici.

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici prireja srečanja z avtorji ob 150-letnici italijanske države: v soboto 19. marca, bo ob 18. uri v deželnem avditoriju v Gorici srečanje z Luciom Caracciolo z naslovom »150 anni sono abbastanza?«; vstop prost.

KULTURNI KROŽEK ZDRAVŠČINE prireja bralno srečanje za otroke med 4. in 7. letom starosti v soboto, 19. marca, ob 10.30 na sedežu krožka v Ul. IV Novembre 44 v Zdravščinah. Brezplačno srečanje se bo zaključilo z laboratorijem; informacije po tel. 340-6435706 ali na naslov elektronske pošte circoloculturaledisdraussina@gmail.com in www.circoloculturaledisdraussina.it.

SKRD JEZERO iz Doberdoba vabi na »Prauco z varšta«, ki bo v soboto, 19. marca, ob 16. uri na sedežu društva. Martina Šolc bo pripovedovala pravljico o Mucu, ki je iskal čarovnico.

AVTOCESTA V SOVODNJA - sovođenjska občinska uprava vabi na informativno srečanje v torek, 22. marca, ob 18.30 v prostorih domače združne banke. V ospredju bo alternativna cestna povezava v obdobju prekinitev glavne pokrajinske ceste.

»60 LET SAMOSTOJNOSTI IN SVOBODE« je naslov prireditve, ki jo Slovenska skupnost prireja ob 60. obletnici Kmečko delavske zveze za Števerjan v soboto, 26. marca: ob 17. uri odkritje in blagoslov jubilejne plošče na Križišču, ob 18. uri v župnijskem domu Frančišek Borgia Sedej slavnostni govor Petra Černica in okrogla miza na temo upravljanja v svojem jeziku, ki jo bo vodila Erika Jazbar, sodelovali bodo župani občine Dolina Fulvia Premoli, župan občine Železna Kapla (Koroška) in svetnik Koroške kmetijske zbornice Franc Jožef Smrtnik, predsednik Izvršnega odbora Italijanske Unije Maurizio Tremul in predsednica Razvojnega agencije Slovenska krajina (Monošter) Andreja Kovač; ob 19.30 bo nastop kvinteta Smrtnik iz Kort na Koroškem. Organizatorji prosijo za potrditev prisotnosti po tel. 328-2180155, marjandrufvka@gmail.com.

ŠTANDREŠKA DEKANJA, Kulturni center Lojze Bratuž in Skupnost družin Sončnica prireajo v centru Bratuž v Gorici predavanje za utrjevanje duha: 14. aprila ob 20.30 o veri, kulturi in dialogu (Jože Kopeing) in 12. maja ob 20.30 na temo »Kristus da! - Cerkev ne!? (Oskar Šimčič).

Osmice

BERTO TONKIČ v Doberdobu je odprl osmico; toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek; tel. 0481-78066.

Pogrebi

DANES V TOLMINU: 15.30, Jožko Šavli v kapeli pokopališča.

DANES V KRMINU: 14.25, Antonietta Negrini, sestra Gesuanna v samostanu Rosa mistica in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Anna Predonzan vd. Radillo iz bolnišnice na pokopališču.

TRST - Dve gledališči v sozvočju Jutri v gledališču Miela James Chance & Les Contortions

Sodelovanje med zadrugo Bonawentura in Slovenskim stalnim gledališčem v okviru koncertne pobude Dve gledališči v sozvočju se bo nadaljevalo jutri s koncertom legendarnega ameriškega saksofonista Jamesa Chanceja. Vdan funk-punk glasbenik bo prvič v svoji bogati in slavni zgodovini prišel v naše kraje s skupino Les Contorsions, ki predstavlja duh newyorške no wave, z njim pa manifest združevanja socialnega rušenja bele punk glasbe s črnskim free-jazzom. Njihova glasba spada med najbolj eksperimentalne izraze osemdesetih let v alternativnem pristopu k rock glasbi.

Chance, znan tudi kot »James White«, kar seveda namiguje na umetniško sorodnost z Jamesom Brownom, je kontroverzen glasbenik, ki je v svoji karieri imel vedno zelo sporne odnose s svojimi kolegi, občinstvom in kritiki. Po dolgih letih in potem, ko se je James preselil v Francijo, je leta 2010 predstavil novo zgoščenko "The fix is in", v kateri se atmosfere omehčajo in se glasba nagiba k jazzu & r'n'b-ju (na katero je navezan od najstniških let). Vstopnice bodo na voljo na dan koncerta v gledališču Miela. Spletna predprodaja na HYPERLINK "http://www.vivaticket.it/" www.vivaticket.it.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Jutri, 17. marca, ob 16.00 / Franco Però - O »Poročilu mešane zgodovinsko-kulturne italijansko-slovenske komisije« oziroma: Dialog med kuharico v gostilni in njeno pomočnico o vprašanjih brez vsakega bivanjskega pomena. / Ponovitev: v ponedeljek, 21. in v torek, 22. marca, ob 12.00.

V petek, 18. marca, ob 20.30 / Arthur Schnitzler: »Vrtljak«. (z italijanskimi nadnapisi) / Ponovitve: v nedeljo, 20. ob 16.00 ter v četrtek, 31. marca, ob 19.30.

GORICA

Kulturni dom

V soboto, 19. marca, ob 20.30 / musical »Patty Angel Night Live Show«. Nastopa:Teater Ivrea.

V nedeljo, 20. marca ob 18.00 / v okviru Komigo 2011 - »ZALA« enkratni kulturni dogodek: prvič v Italiji trojezična gledališka predstava v slovenščini, nemščini in turščini. Nastopa: Teater Trotamora iz Celovca. Režija: Marjan Štikar.

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

V petek, 18. marca, ob 20.00 / Bjarni Haukur Thorsson: »Fotr«. Prevajalka: Lija Pogačnik. Režiserka: Nataša Barbara Gračner Igralka v filmu: Katarina Čas. Igralec: Lado Bizovičar. Gostujeta SiTiTeater BTC in Kreker, Ljubljana.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Jutri, 17. marca, ob 20.00 / Milan Jesih: »Grenki sadeži pravice«. / Ponovitev: v petek, 18. marca, ob 20.00.

V petek, 18. marca, ob 11.00 / Carole Fréchette: »Sobica na vrhu stopnišča«.

V ponedeljek, 21. marca, ob 11.00 / Henrik Ibsen: »Sovražnik ljudstva«.

V sredo, 23. marca, ob 20.00 / Giovanni Boccaccio, Ira Ratej, Matej Krajnc, Milko Lazar: »Dekameron«. Koprodukcija z Mestnim gledališčem ljubljanskim. / Ponovitve: od četrteka, 24. do sobote, 26. marca, ob 20.00.

V sredo, 30. marca, ob 19.30 / Molière: »Skopuh«.

V ponedeljek, 28. marca ob 19.30 / William Shakespeare: »Romeo in Julijska«.

Mala drama

V soboto, 19. marca, ob 20.00 / Simon Stephens: »Harper Regan«. / Ponovitve: v petek, 25. in v soboto, 26. marca, ob 20.00.

V ponedeljek, 21. marca, ob 20.00 / Boris Kobal: »Nekropola«.

V sredo, 23. marca, ob 16.00 in ob 20.00 / Karl Schönherr: »Hudič babji«. / Ponovitve: v četrtek, 31. marca, ob 20.00.

V nedeljo, 27. marca, ob 18.00 / Gregor Fon: »Pes, pizda in peder«. / Ponovitve: v ponedeljek, 28. marca, ob 20.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Danes, 16. marca, ob 20.30 / Richard Strauss: »Salome«. Dirigent: Stefan Anton Reck. Režija: Gabriele Lavia. Nastopajo: Robert Brubaker, Matthias Wohlbrecht, Marta Moretto, Monika Waeckerl, Ingela Brimberg, Anne Williams-King, Thomas Gazheli, Johannes Von Duisburg Jochanaan, Michael Heim, Gianluca Sorrentino, Elena Traversi, Federico Lepere, Alessandro De Angelis, Deavide Cicchetti, Pablo Karaman, Nicolò Ceriani, Francesco Pacorini, Giuliano Pelizon, Alessandro Svab; Federico Benetti, Dax Vedlenich in Alessia Passari. / Ponovitve: v četrtek, 17. ob 20.30, v petek, 18. ob 18.00 in v soboto, 19. marca, ob 17.00.

V četrtek, 28. marca, ob 20.30 / »I Solisti Veneti«. Dirigent: Claudio Scimone. Nastopa: Uto Ughi - violina.

Gledališče Miela

Jutri, 17. marca ob 21.30 / Koncert legendarnega saksofonista »James Chance & Les Contortions«.

OPČINE

Prosvetni dom

V nedeljo, 20.marca, ob 18.00 / SKD Tabor vabi ob mednarodnem dnevu žena in svetovnem dnevu poezije, na glasbeno- gledališki večer »Obleci me v poljub«. Nastopa avtorica poezij Saša Pavček ob triu Aljoša Rijavec-klavir, Šemudin – Dino Džopa - kitara, Jan Oršič- bas kitara.

GORICA

Štandrež, cerkev Sv. Andreja

V petek, 18. marca, ob 20.30 / Zveza Slovenske Katoliške Prosvete – Gorica, Zveza Pevskih Zborov Primorske, Zveza Slovenskih Kulturnih društev v Italiji, Zveza Cerkvenih Pevskih Zborov – Trst, Javni Sklad RS za kulturne dejavnosti prirejajo: »Primorska poje 2011«. Nastopajo: Moški pevski zbor Janez Svetokriški, Vipavski križ, Župnijski mešani pevski zbor Sempeter, Dekliški zbor Kraški slavček, Nabrežina, Mešani pevski zbor F.B. Sedej, Števerjan, Komorni zbor Ipavska, Vipava. Soprireditelj Prosvetno društvo Štandrež.

Kulturni center Lojze Bratuž

V nedeljo, 20. marca, ob 17.00 / Koncert. Nastopajo: Pevska skupina Društva kmečkih žena, Ilirska Bistrica, Moški pevski zbor Vinograd, Vrtovin, Mešani pevski zbor Igo Gruden, Nabrežina, Mešani pevski zbor Encijan, Pulj, Moška vokalna skupina Lipa, Bazovica, Dekliški pevski zbor Mavrica, Postojna, Mešani pevski zbor Obala, Koper. Soprireditelj Moški pevski zbor Mirko Filej iz Gorice.

Kulturni dom

V četrtek, 24. marca ob 20.30 / v okviru festivalov »St. Patrick's festival – Music in March« in »Across the border 201«, poseben glasbeni trenutek, ki se bo neposredno navezal na »The Boss«, oziroma na Bruca Springsteena. Na sporedu je namreč svojevrstni koncert Miki »TheBoss« Martina & Doganirs iz Trbiža (UD), s predstavitvijo njihove nove zgoščenke, ki nosi zgovoren in nadvse prikladen naslov »Across the border«. Za več informacij: tel.: 0481-33288, email: info@kulturnidom.it.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V torek, 22. marca, ob 21.00 Klub CD / Ante Upedanten Banda. Nastopajo: Simon Avsec, glas; Boštjan Požar, kitara; Peter Žnidaršič, bas; Marko Dolles; bobni.

V torek, 22. marca, ob 21.00 Klub CD / Charlie Hunter. Nastopata: Charlie Hunter, kitara; Scott Amendola, bobni. **V torek, 22. marca ob 9.30. in 11.30** Galusova dvorana / Simfonična matineja Glasbene mladine Slovenije: »Čudoviti svet glasbil«. Nastopa: Orkester Slovenske filharmonije. Dirigentka: Živa Ploj Peršuh. Voditelj: Boštjan Gorenc Pižama. / Ponovitev: v sredo, 23. marca.

V torek,, 22. marca, ob 19.30. Slovenska filharmonija / »Zvoki šestih strun«. Nastopa: Mak Grgič - kitara. Program: H. Kapsberger, J. S. Bach, A. José, N. Kuhar, J. Brahms, R. Sainz de la Maza, A. Lauro

V sredo, 23. marca, ob 11.00 Linhartova dvorana / »Etno Jazz - Slovenske ljudske pesmi«. Nastopa: Big Band RTV Slovenija; dirigent: Tadej Tomšič; povezuje: Hugo Šekoranja V sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko.

Kino Šiška

Danes, 16. marca, ob 20.00 Komuna / Nastopa skupina Tri zdrave Marije in en Oče naš.

Jutri, 17. marca, ob 20.00 / Steven Satter, Duncan Sheik: »Pomladno Prebujenje (mjuzikel)«. Režiser: Sebastijan Horvat. Glasbeni vodja: Drago Ivanuš. Igrajo Iva Krajnc, Klemen Slakonja k. g., Jurij Drevenšek, Viktorija Bencik k. g., Ana Dolinar Horvat, Nika Rozman, Laura Zafred k. g., Matej Puc, Jaka Lah, Gregor Gruden, Domen Valič, Judita Zidar in Boris Ostan.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografiska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniske postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.:040-3794185; fax: 040312756.

NABREŽINA

SKD Igo Gruden: vabi v društvene prostore na ogled dokumentarne razstave »Krožna pot po naših gradiščih«, ki jo je pripravila Branka Sulčič.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obvešča, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8. in16. uro, sobota, nedelja in prazniki od 12. do 16. ure.

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

Kulturni dom: do 21. marca, je možen ogled dokumentarne razstave »Inkvizicija v Furlaniji«, ki jo je pripravil prof. Andrea Del Col iz Casarse. Prof. Silvano Cavazza iz Trsta pa je dopolnil razstavo z usodo protestantskega pridigarja Petra Kupljenika, Slovenca po rodu, ki so mu sodili v Vidmu in obsodili na sežig v Rimu leta 1597. Urnik: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00 ure, ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

Palača Attems Petzenstein (Trg De Amicis 2): do 19. junija, bo na ogled razstava »L'Albero della vita. L'evoluzione attraverso gli occhi di Charles

Darwin«. Urnik: vsak dan razen ob ponedeljkih od 9. do 19. ure.

Galerija Andrej Kosič (z vhomod skozi trgovino obutev Kosič v Raštelu 5/7): v prvem nastopju bo v sredo, 16. marca, ob 18.00 odprtje razstave mednarodnega likovnega simpozija »Slovenija, odprta za umetnost 2010«, ki je potekal na Sinjem Vrh pod naslovom »Draga narava«. Avtorje iz Italije, Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Poljske in njihova dela bosta predstavili umetnostni zgodovinarki Kristina Feresin in Anamarija Stibilj Šajn. Razstava bo na ogled do 2. aprila, od torka do sobote med 9. uro in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

Štorževa galerija (Štanjel 29): je na ogled razstava Antona Rupnika »Olja na platnu«. Razstava je na razpolago do aprila. Urnik: odprta v sobotah, nedeljah in praznikih ter po dogovoru tudi ostale dneve.

Galerija Pri Valetovih: je na ogled razstava slik Boruta Kavčiča.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Makuca z naslovom »Risbe in kipi« bodo na gradu Kromberk za javnost odprli v sredo, 23. marca, ob 20. uri.; Sv. Gora - zaprta do nadaljnega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka ob 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Goriški Muzej Nova Gorica: sporoča urnik brezplačnih strokovnih vodstev po zbirkah: v vili Bartolomei v Solkanu v nedeljo, 20. marca, ob 15. uri; v gradu Dobrovo v nedeljo, 27. marca, ob 15. uri. Strokovna vodstva so brezplačna, obiskovalci morajo poravnati le vstopnino (2 evra za odrasle in 1 evro za otroke, dijake in študente).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Svetovni slovenski kongres (Cankarjeva cesta 1/IV): je na ogled razstava Roberta Faganela.

Cankarjav dom (Mala galerija): do 17. marca je na ogled razstava: »Andro Fini Skaleras: Prerez številka dve«. Vstop prost.

Cankarjev dom (Prvo preddverje): v petek, 18. marca bo odprtje razstave: »Od ideje do realizacije: Muzej solinarstva«. V sodelovanju s Pomorskim muzejem Piran. Na ogled bo do 29. marca. Prosti vstop.

Cankarjev dom (Galerija CD): Od 17. marca do 25. avgusta, bo na ogled: »Toulouse-Lautrec, Mojster Plakata«. V sodelovanju z Muzejem dekorativnih umetnosti iz Pariza in ob podpori Francoskega inštituta Charles Nodier.

LIBIJA - ZN so pozvale, naj povečajo pritisk na Gadafija, da odstopi

Države skupine G8 opustile načrte za prepoved preletov

Medtem Gadafiju zveste sile uspešno vodijo protiofenzivo proti upornikom

PARIZ - Zunanji ministri skupine G8 so včeraj Združene narode pozvali k sprejetju ukrepov, s katerimi bi povečali pritisk na libijskega voditelja Moamerja Gadafija, da ta odstopi s položaja, so pa opustili poziv k vzpostavitvi območja prepovedi preletov nad Libijo, je včeraj v Parizu sporočil francoski zunanji minister Alain Juppe.

Ministri skupine osmih gospodarsko najrazvitejših držav so se ob zaključku srečanja v Parizu spoznavali o tem, da mora Varnostni svet ZN povečati pritisk, vključno s sprejetjem gospodarskih ukrepov, da bi Gadafija prisilili k odstopu, je po srečanju povedal Juppe, čigar država trenutno predseduje G8.

Zunanji ministri G8 so na srečanju v Parizu od ponedeljka razpravljali o položaju v Libiji s ciljem oblikovati skupno stališče o tem, kako ustaviti napade Gadafijevih sil na civiliste.

So pa ministri v skupni izjavi opustili poziv, ki sta ga podpirala predvsem Francija in Velika Britanija, po vzpostavitvi območja prepovedi preletov nad Libijo, s katero bi ustavili bombardiranje položajev upornikov s strani Gadafijevih sil, je povedal Juppe.

Juppe je ob tem priznal, da prizadevanja Francije in Velike Britanije za vzpostavitev območja prepovedi preletov niso dobila širše diplomatske podpore - ZDA, Rusije in drugih držav članice EU, ki so članice G8.

Po besedah ruskega zunanjega ministra Sergeja Lavrova njegova država še vedno čaka na podrobnosti Arabske lige glede predloga te arabske organizacije o Libiji, preden bi odobrili kakršnokoli vojaško posredovanje. Tudi nemški zunanji minister Guido Westerwelle je dejal, da je njegova država "zelo skeptična" glede vojaškega posredovanja proti Gadafijevim silam.

Ministri so v skupni izjavi sicer pozvali Gadafija k spoštovanju legitimnih zahtev libijskega naroda po temeljnih pravicah, svobodi izražanja in zastopnosti v vladi.

Francija po besedah njenega zunanjega ministra upa, da bo Varnostni svet ZN "čimprej, še do konca tedna" sprejel resolucijo, s katero bi ustavili bombardiranja Gadafijevih sil na civiliste.

Varnostni svet ZN je v ponedeljek razpravljal o zahtevi Arabske lige, da bi nad Libijo vzpostavili območje prepovedi poletov. Diplomati so se seznanili s poročilom podsekretarja ZN za politične zadeve Lynnom Pascoem, kdaj naj bi sprejemali resolucijo, pa še ni znano.

Medtem pa v Libiji Gadafiju zveste sile ponovno osvajajo mesto za mestom in, če ne bo sprememb, bodo kmalu napadle še zadnje postojanke v rokah upornikov na vzhodu države.

Francoski zunanji minister Alain Juppe

ANSA

Kosovo naj se odpove severu v zameno za srbsko priznanje

PRIŠTINA - Mednarodna krizna skupina (ICG) meni, da bi morala Priština in Beograd začetek neposrednega dialoga ob posredovanju Evropske unije izkoristiti za razmislek o "dodelitvi avtonomije severu Kosova v zameno za srbsko priznanje neodvisnosti Kosova".

Tako v danes objavljenem poročilu meni ta think tank, ki poudarja, da sever Kosova ni pod učinkovitim nadzorom Prištine že dve desetletji, njeno redko poseljeno in pretežno kmečko srbsko prebivalstvo pa enotno zavrača vključitev v Kosovo.

Toda uradna Priština je predlog že zavrnila. Predsednik kosovskega parlamenta Jakup Krasniqi je predlog think tanka o dodelitvi posebne statusa severu Kosova že označil za nesprejemljivega. Kot je dodal, je Priština že s pristankom na načrt Martija Ahtisaarija o nadzorovani neodvisnosti Kosova storila "največji, čeprav boleč kompromis".

Poskus spremembe rojstnega lista Ruby

RIM - Italijanski tožilci so začeli preiskavo o domnevnem poskusu spremembe rojstnega lista Maročanke Karime El Mahroug, znane pod imenom Ruby, s katero naj bi italijanski premier Silvio Berlusconi imel spolne odnose, ko je bila še mladoletna. V okviru preiskave bodo italijanski tožilci poskušali ugotoviti, ali drži nedavne navedbe časnika Il Fatto Quotidiano, "da sta skrivnostna Italijana ponudila velike vsote denarja uslužbencu na uradu v mestu Fkih v Maroku", če spremenijo datum rojstva maroškega dekleta. Po navedbah časnika, je zaposleni prošnja, naj Ruby postara za dve leti, zavrnil.

Neapeljski camorri zaplenili 100 milijonov evrov

RIM - Italijanske oblasti so v okoličini Rima trem pripadnikom neapeljskega klana Casalesi iz mafijske družine Camorra zaplenile sto milijonov evrov. Gre za največje zaplenbo nezakonitega premoženja zunaj Neaplja, je povedal italijanski minister za pravosodje Angelino Alfano.

Zaseženo premoženje obsega zemljišča, tovarne, avtomobilske družbe, vile ob južni rimski obali, luksuzne avtomobile in bančne račune v celotni rimski regiji, kot tudi kapital iz Aquile, so pojasnili v Neaplju. Klan Casalesijev je poznan po svojem nasilju. Vidno vlogo je imel tudi v knjigi pisatelja Roberta Saviana Gomorra, ki opisuje mafijsko življenje v Neaplju.

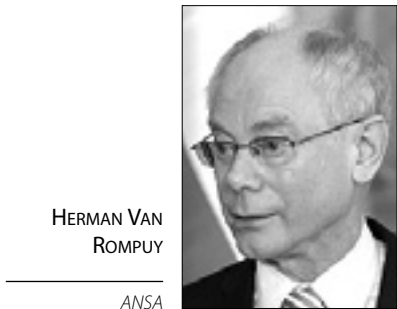
EU - Zasedali finančni ministri

Dogovor o javnofinančnih in ekonomskih reformah

BRUSELJ - Finančni ministri EU so včeraj v Bruslju dosegli dogovor o šestih zakonodajnih predlogih za izboljšanje gospodarskega upravljanja, ki predvidevajo krepitev javnofinančne discipline in nadzora nad makroekonomskimi neravnovesji. Štirje predlogi se nanašajo na reformo pakta za stabilnost in rast, ki določa pravila za javnofinančni primanjkljaj in javni dolg. Dva predloga pa se nanašata na odpravljanje makroekonomskih neravnovesij v EU.

Z doseženim dogovorom je madžarsko predsedstvo dobilo mandat za začetek pogajanj o tem sveznju z Evropskim parlamentom. Cilj madžarskega predsedstva je, da je dogovor z Evropskim parlamentom dosežen pred junjskim vrhom EU. V madžarskem predsedstvu so ob tem poudarili, da je dogovor ključni prispevek k odločitvam voditeljev EU konec marca. Šest zakonodajnih predlogov namreč sodi v sklop celovitega odziva na krizo v območju evra, ki naj bi ga konec meseca potrdili voditelji.

Dogovor, ki so ga včeraj dosegli fi-

HERMAN VAN ROMPUY

ANSA

nančni ministri temelji na predlogih Evropske komisije iz septembra lani in poročila delovne skupine, ki je delala pod vodstvom predsednika Evropskega sveta Hermana Van Rompuya. Dogovor v skrajnem primeru predvideva kazni za previsok javnofinančni primanjkljaj in javni dolg ter za makroekonomska neravnovesja, npr. padec konkurenčnosti. Najvišja kazen za previsok dolg je 0,5 odstotka BDP, za previsok primanjkljaj 0,2 odstotka BDP, za neravnovesja pa 0,1 odstotka BDP. Pakt javnofinančni primanjkljaj omejuje pri treh odstotkih BDP, javni dolg pa pri 60 odstotkih BDP.

EGIPT

Razpustili osovraženo tajno policijo

KAIRO - Egiptovske oblasti so včeraj razpustile med prebivalstvom osovraženo tajno policijo, kar so med več tednov trajajočimi demonstracijami zahtevali tudi protivladni protestniki. Tajno policijo bo nadomestila nacionalna varnostna agencija, ki bo pod nadzorom notranjega ministra Mansurija al Esavija.

Podrobnejše informacije o razpustitvi tajne policije niso znane, naloge nove nacionalne varnostne agencije pa naj bi bile omejene na "varovanje domačega terena in boj proti terorizmu". Osebe nove ustavnove bodo izbrali v prihodnjih dneh.

Ukrep, ki je bil eden ključnih zahtev protestnikov, zaradi katerih je z oblasti odšel predsednik Hosni Mubarak, so sprejeli ob obisku ameriške zunanje ministrice Hillary Clinton v Kairu. Cilj njenega obiska je izraziti pripravljenost ZDA, da Egiptu pomagajo v prehodnem obdobju. (STA)

ITALIJA

Na Lampeduso včeraj prispelo 1500 beguncev

RIM - Na otok Lampedusa je v zadnjih 24 urah prispelo okoli 1500 beguncev iz Tunizije, so sporočile otoške oblasti. Izvedli so tudi več reševalnih akcij, vendar pa nekaj priseljencev s čolna, ki se je potopil ob tunizijski obali, še vedno pogrešajo.

Po navedbah pristaniških služb je na Lampeduso prispelo 21 ladij s skupno 1623 potniki, med katerimi je bilo po šest žensk in otrok.

Pribežniki so povedali, da se je v bližini tunizijske obale prevrnilo plovilo s 40 ljudmi na krovu. Nekaj ljudi so rešili čolni, ki so bili v bližini. Tunizijske oblasti zaenkrat nesreče niso potrdile, so pa na območje napotile vojaško plovilo.

Po navedbah italijanskih oblasti se je od začetka protivladnega upora v Tuniziji januarja letos na Lampeduso, ki leži bližje Tuniziji kot italijanskemu škornju, zateklo skoraj 10.000 ljudi, kar je več kot lani v celem letu. Številni se na nevarno pot odpravijo z majhnimi ribiškimi čolni.

ITALIJA - 17. marca 1861 je prvi italijanski nacionalni parlament za kralja okronal Vittoria Emmanuela II.

Jutri bo Italija praznovala svoj 150. rojstni dan sredi krize in z neenotnimi pogledi na pomen združitve

RIM - Letos mineva 150 let od združitve italijanskih kraljestev in republik v skupno državo, sprva kraljevino, ki je nastala leta 1861. Nastanek enotne države Italija praznuje 17. marca. Na ta dan pred 150 leti je v Turinu prvi italijanski nacionalni parlament za kralja okronal Vittoria Emmanuela II.

Prav zato največje slavlje in prireditve načrtujejo v Turinu, kjer bodo dogodki v počastitev okrogle obletnice potekali vse leto, odprli pa bodo tudi obnovljeni muzeji preporoda oz. Risorgimenta, kot Italijani imenujejo združitve. Slovesno bo tudi v Firencah, ki so bile glavno mesto Italije od leta 1864 do 1871, ter v Rimu.

Ob dogodkih, ki so pospremili priprave na veliko praznovanje, se sicer zdi, da je Italija daleč od enotnosti. Tako je npr. predsednik avtonomne pokrajine Južna Tirolska Luis Durnwalder zavrnil sodelovanje pri proslavah, saj da za pokrajino zdru-

žena Italija predstavlja vse prej kot razlog za veselje. "Leta 1919 nas nihče ni vprašal, ali si želimo postati del Italije," je dejal Durnwalder in s tem razburil predsednika republike Giorgio Napolitano, ki ga je okrcal, da je njegova dolžnost zastopati tudi etnične Italijane.

Tudi iz Severne lige, stranke, ki je ob nastanku pred 20 leti svoj program utemeljila na odcepitvi severnoitalijanskih pokrajin in oblikovanju lastne države Padanije, je bilo slišati napovedi o bojkotu praznovanja. "Enotnost Italije - kaj naj bi proslavili?" so se spraševali podporniki Severne lige. In čeprav stranka odcepitve od juga ne zahteva več s tolikšno strastjo kot ob ustanovitvi, se zdaj skuša nerazvitega juga znebiti s federalizacijo države, kar pogosto navaja kot pogoj za vztrajanje v koaliciji premiera Silvia Berlusconi.

Prepad med severom in jugom države izvira že iz samega nastanka

skupne države. Severnjaki so na jug že takrat gledali zviška, medtem ko sta Sicilija in Neapelj na združitve pristala bolj zaradi nezadovoljstva z nadvlado Burbonov kot pa zaradi navdušenja nad kraljem iz Piemonta. Združitvi Italije je takrat nasprotovala Cerkev, proti priključitvi k enotnemu kraljestvu so bile tudi Benetke. "Naredili smo Italijo. Zdaj moramo narediti še Italijane," so slavne besede enega od protagonistov združitve, Massima d'Azeglia.

Danes, stoletje in pol od nastanka, po afriškem kolonializmu, dveh svetovnih vojnah, fašizmu Benita Musolinija, vsakoletni menjavi vlade v slabih 50 letih prve republike, popolnemu razpadu starih političnih strank po razplamtelj korupcijski aferi v začetku 90. let (v odmevni operaciji Čiste roke so padali nekdanji premieri, ministri, poslanci, strankarski voditelji itd.), se druga italijanska republika sooča z gospodarsko stagnacijo.

Hiter ekonomski razvoj, ki je

državo s 60 milijoni prebivalcev po koncu druge svetovne vojne povzdignil med največja evropska gospodarstva, peša. V zadnjih desetih letih se je v Italiji po podatkih Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) bruto domači proizvod (BDP) na prebivalca po pariteti kupne moči zmanjšal za dobre štiri odstotke, medtem ko je Evropska unija v povprečju zabeležila osem odstotno rast.

To pomeni, da si danes Italijani ne morejo privoščiti toliko, kot so si lahko pred desetimi leti, poleg tega pa državo razjeda velika razlika v razvisti severa in juga. Sever namreč dosega okoli 125 odstotkov povprečnega BDP na prebivalca v EU, medtem ko na jugu sežejo le do okoli 70 odstotkov povprečja. Italija je poleg tega druga najbolj zadolžena članica EU, s skoraj 120 odstotki BDP dolga.

Vprašanje je, koliko h gospodarski stagnaciji države pripomorejo mafijske organizacije, zagotovo pa njihov

vpliv ni majhen. Prav te dni je na krepitev organiziranega kriminala in zavarjanje gospodarskega okrevanja opozoril guverner italijanske centralne banke Mario Draghi. Mafijske organizacije naj bi letno ustvarile 130 milijard evrov prihodkov, kar predstavlja kar sedem odstotkov BDP.

Italija v zadnjih letih izgublja tudi politični vpliv v Evropski uniji, pa čeprav je tretje največje gospodarstvo unije, takoj za Nemčijo in Francijo. K ugledu države v svetu niso pripomogle niti številne afere, v katerih se je kot glavni protagonist znašel premier Silvio Berlusconi.

Italija bo tako ob bogati kulturni dediščini 150 obletnico nastanka proslavila v senci premierovih afer, nestabilne koalicije, opešane gospodarstva, strahu pred navalom beguncev iz severnoafriških držav in nena zadnje sredi poskusa decentralizacije države z uvajanjem federalizma.

Barbara Hren

SMUČARSKI SKOKI V Planici pričakujejo dolge polete

LJUBLJANA - Konec tedna se bo v dolini pod Poncami na finalu svetovnega pokala v smučarskih skokih končala sezona 2011. Na planiški velikanki bodo tri tekme, prireditelji pa so poskrbeli, da se bo nadaljevala tradicija dolgih poletov. Bistvenih sprememb na letalnici ni, a planiški delavci pričakujejo tudi več poletov, dolgih med 230 in 240 metri.

»Sprememba na letalnici je letos v naklonu odskočne mize. Lani smo s homologacijo dobili certifikat, da imamo naklon lahko med 11,2 in 11,5 stopinje. Letos smo šli na 11,5 in s tem bo letalec lahko letel nižje, ob tem pa bo tudi lažje pristajal pri velikih hitrostih in ob večjih dolžinah. V najvišji točki to pomeni tudi dva metra nižje letenje,» je pojasnil vodja tekmovanja Jelko Gros.

Novosti na samem prizorišču ne bo veliko, so poudarili prireditelji, saj obstoječa infrastruktura ne dopušča veliko improvizacije. »Ena od novosti v Planici je, da bomo skušali prispevati k bolj ekološkemu ravnanju, zato smo uvedli kavcijo ob nabavi pižaje ali česar koli drugega. Vsak kupec bo plačal po en evro kavcije za plastičen kozarec, nato pa bo ob vrnitvi kozarca denar prejel nazaj. S tem želimo zmanjšati smeti po tleh in hkrati doseči selekcijo odpadkov na izvoru, s čimer bomo delno znižali tudi strošek odvoza odpadkov,» pa je eno od letošnjih novosti predstavil generalni sekretar Primož Finžgar.

Vstopnina za planiški praznik bo na jutrišnjih kvalifikacijah deset evrov, za vse tri tekme pa po dvajset evrov. Otroci do šestege leta imajo v spremstvu staršev prost vstop, od sedmega do 15. leta pa bodo za vse štiri dni odšli po tri evre vstopnine.

KOLESARSTVO - Avstrelac Cadel Evans je skupni zmagovalec kolesarske dirke od Tirenskega do Jadranskega morja. Član ekipe BMC je dirko končal 11 sekund pred Nizozemcem Robertom Gesinkom in 15 pred Italijanom Michelejem Scarponijem. Zadnje, sedmo etapo, 9,3 kilometra dolg kronometer v San Benedettu del Tronto, pa je dobil Švicar Fabian Cancellara. Cancellara je v vožnji na čas za devet sekund ugnal najbližjega zasledovalca, Nizozemca Larsa Boomaa, Italijan Adriano Malori je bil tretji (+0:18).

Slovenca Borut Božič (Vacansoleil) in Gorazd Štangelj (Astana) sta v skupni razvrstitvi zasedla 74. (+43:01) oziroma 113. mesto (+1:02:23).

NOGOMET - Po zmagi v Münchnu so se črno-modri uvrstili v četrtfinale lige prvakov

Inter rešil čast italijanskega nogometa

Bayern München - Inter 2:3 (2:1)

Strelci: Eto'o v 4., Gomez v 21., Müller v 31., Sneijder v 63. in Pandev v 87. min. Bayern (4-2-3-1): Kraft, Lahm, Van Buyten (Badstuber), Breno (Kroos), Pranjic, Luiz Gustavo, Schweinsteiger, Robben (Alintop), Müller, Ribery, Gomez. Trener: Van Gaal.

Inter (4-3-1-2): Julio Cesar, Maicon, Lucio, Ranocchia, Chivu, Stanković, Motta, Cambiasso, Sneijder, Pandev, Eto'o. Trener: Leonardo.

MÜNCHEN - Inter je rešil čast ekip z Apeninskega polotoka in se z zmago na Bavarskem uvrstil v četrtfinale lige prvakov.

Prvi polčas bi se lahko končal vsaj 5:1 za gostitelje, ki so zapravili najmanj tri odstotne prilžnosti. Inter je začel tekmo na najboljši način. Leonardovi varovanci so poveli v 4. minuti z golom Eto'oja, ki je izkoristil lepo vertikalno podajo Pandeva v prostor in zadel v polno. Van Gaalovi varovanci so reagirali in izenačili že v 21. minuti. Najprej je Arjen Robben sprožil strel proti vratom, Julio Cesar je slabo posredoval in žogo odbil do Maria Gomeza, ki je spretno preusmeril žogo v mrežo. Deset minut pozneje so Bavarci povedli, ko je žoga tudi malce srečno prišla do Thomasa Müllerja, ki je žogo potisnil preko Cesarja. Slednji se je malce odkupil v 35. minuti, ko je bil sam pred njim Franck Ribery, v 40. minuti je Inter po novi napaki brazilskega vratarja rešila vratnica, tudi sicer pa so gostitelji zapravili še kar nekaj izvrstnih prilžnosti.

V drugem polčasu so imeli domačini v uvodu spet pobudo, toda v 63. minuti so Milančani izenačili, ko je Sneijder z 18 metrov natančno meril in gostom povrnil upe na preboj v četrtfinale. Popoln preobrat pa je Interju, ki je v drugem polčasu igral bolj prepričljivo, uspelo napraviti v 87. minuti, ko je po podaji Eto'oja z lepim strelom pod prečko Bavarce izločil Gordon Pandev.

MANCHESTER UTD-MARSEILLE - Domači so se hitro veselili vodstva, saj je že v peti minuti iz bližine zadel vedno boljši Javier Hernandez in tako poskrbel za prvi mehški gol v izločilni fazi tega tekmovanja. V drugem polčasu je Ferguson hitro izkoristil

Luiz Gustavo (Bayern) in Interjev zvezni igralec Dejan Stanković

ANSA

še preostali menjavi, vstopil je Valencia, namesto Rafaela pa je na zelenico prišel Fabio da Silva, sveže moči pa so pomagale k povišanju vodstva. V 75. minuti se je še drugič na tekmi med strelce vpisal Hernandez po akciji Valencie in Ryana Giggsa. V 82. minuti je Wesley Brown z avtogolom Francozom dal nekaj upanja za vrnitev, toda v končnici tekme so domačini znali zadržati prednost in se prebiti med najboljšo osmerico.

Nocoj še zadnji dve tekmi

Nocoj bosta na sporedu še zadnji dve povratni tekmi osmine finala lige prvakov. Chelsea, ki je na prvi tekmi zmagal 2:0, bo na londonskem Stamford Bridgeu gostil København, Real Madrid pa bo gostil Lyon. Prva tekma se je končala neodločeno 1:1.

ABIDAL - Francoski nogometaš Eric Abidal, ki igra za Barcelono, bo moral na operacijo. 31-letnega branilca bodo operirali zaradi raka na jetrih. Abidala operacija čaka v petek v Barceloni. Podrobnosti na željo nogometaša niso razkrili. Abidal se je Barceloni pridružil leta 2007 iz Lyona.

DANES - Priznanje vodstva Uefe Na »vroči« tekmi med Real Madridom in Lyonom bo pravico delil Damir Skomina

NYON - Evropska nogometna zveza Uefa je izrekla novo priznanje slovenskemu mednarodnemu sodniku Damirju Skomini in ga določila za glavnega sodnika odločilne tekme osmine finala lige prvakov Real Madrid - Olympique Lyon, ki bo danes, ob 20.45 na madridskem stadionu Santiago Bernabeu. Na prvi tkemi je bil izid 1:1. Pri španskem športnem dnevniku Marca so zapisali, da gre za izkušenega in cenjenega sodnika, ob tem pa dodali še, da do zdaj še nobena španska ekipa ni izgubila, kadar je pravico delil Skomina.

Ob Skomini, ki je tudi to sezono

DAMIR SKOMINA

že sodil ligo prvakov, bodo pravico delili še Primož Arhar, Marko Stancin, Matej Jug ter dodatna sodnika Slavko Vinčič in Roberto Ponis.

Danes bosta med sabo igrala tudi Chelsea in København. Angleži so v prvi tekmi na Danskem zmagali z 2:0.

ŠAH - Knjižno in športno odkritje v ljubljanski bukvarni

100-letnica prvega slovenskega velemojstra

Milan Vidmar si je naslov prislužil kar proti Capablanci - Več energij je posvečal elektrotehnik

Odkritje v enemu tolikih ljubljanskih knjižnih antikvariatov (kjer se polnomočno izkaže, da slovenske knjige nikakor niso drage) je prineslo na dan važen mejnik: 100. obletnico prvega slovenskega šahovskega velemojstra. Naslov nekoliko zdelane knjižice se je glasil »Internationales Schach-Turnier zu San Sebastian 1911«, kar je dovolj razumljivo tudi brez prevođa. Odmerna je bila letnica izdaje: Leipzig 1919. Očitno je šla knjiga skozi veliko rok. Milan E. Breier iz Beograda je pripil nanjo etiketo svoje »librairie«, nazadnje pa je strani dopolnil Stane Pristavec, ki je do knjige prišel 4. novembra 1937, kot je razvidno na zadnji strani. Ta lastnik knjige je po vsakem kolu šahovskega turnirja s čudovito lepo pisavo izdelal trenutno lestvico.

Na eni zadnjih strani je razvidno, da je turnir osvojil veliki Kubanec Capablanca, tedaj 23 letnik, drugo mesto pa sta si delila Rubinstein in 25-letni slovenski šahist Milan Vidmar.

Naključje je nanese, da sta se Vidmar z belimi in Capablanc s črnimi figurami srečala v zadnjem kolu 16. marca 1911. Partija je bila za oba odločilna. Če bi Capablanc izgubil, bi znatno zdrknil na lestvici. Za prvo mesto mu je zadostoval remi. Zmaga Vidmarja bi zanj pomenila osvojitev turnirja, poraz pa mesto izven

Milan Vidmar je drugi z desne stoji

območja važnejših denarnih nagrad. V San Sebastianu, ki ga moramo kot »manjšinici« solidarnostno imeti za baskovsko Donostio, so igrali v Gran Casinoju in nagrade po 5000, 3000, 2000 in 1500 švicarskih frankov so morale biti izredno vabljive. Za najlepšo partijo je dal baron von Rothschild na razpolago osebno nagrado 500 frankov, ki je šla Kubancu Capablanci. Po oceni šahovskih analistov je bil turnir, tako po zasedbi, kot po kakovosti odigranih

partij, najboljši v zadnjih petnajstih letih.

V tistih časih ni še obstajala današnja kategorizacija šahistov, kasneje pa so dali izidom bolj uraden pečat in ga imeli za nekakšen maturitetni izpit. Milan Vidmar, ki je seveda označen kot predstavnik avstro-ogrske države, je z delitvijo drugega mesta 16. marca 1911 postal prvi slovenski šahovski velemojster.

Svojo pot v San Sebastian-Donostio je Vidmar začel z gripo, po nekajdnevnem

postanku v Parizu in z nadaljevanjem potovanja v spalniku, pa se je pozdravil.

O partiji s Capablanc je Vidmar napisal: »Capablanc je igral skrajno previdno, toda kmalu sem ga začel stiskati. Že so se v meni budile velike nade, ko je Kubanec s silno spretno kombinacijo razvzel napetost in zavil v končnico. In nedomoma mi je bilo jasno, da bi pomenil vsak nasilni poskus smrt. Pogledala sva se. Potem pa sva si stisnila roke. Remi mi je pri-

nesel sprejem v krog velemojstrov.«

Ime Milana Vidmarja predstavlja v šahu neko skrivnost, saj je po lastnih izpovedih v avtobiografski knjigi »Pol stoletja ob šahovnici« večkrat poudaril, da ga je bolj od šaha privlačevalo delo elektrotehniškega inženirja. Po diplomi na dunajski univerzi ga je opravljal v elitnih tovarnah, ki so gradile električne stroje, nazadnje pa je svoje znanje posredoval študentom ljubljanske univerze.

Večkrat so upravičeno napisali, da bi bili njegovi uspehi v šahu znatno boljši, če bi se posvetil izključno tej igri.

Ob številnih zmagah in drugih priznanjih, ki jih je Vidmar dosegel, je bila zanj največja čast, da je 9. maja 1948 v Moskvi, kot glavni sodnik dvoboja za svetovni naslov med Euwejem in Botvnikom »v stebrih dvorani doma sovjetov na trgu Sverdlova ob 20 uri 15 minut razglasil Botvniška za svetovnega prvaka«. Botvnik je nasledil drugega Rusa Aljehina, ki je svojo šahovsko pot končal v emigraciji na nesladen način.

Milan Vidmar je umrl 9. oktobra 1962. Ob njemu je tedaj stala izredno močna skupina jugoslovanskih šahistov. Prav Vidmar je leta 1945 na turnirju osvoboditve v Ljubljani pozdravil zmago mladega srbskega mojstra Gligorića.

Bruno Križman

ALPSKO SMUČANJE - Od danes finale svetovnega pokala v švicarskem Lenzerheideju

Ivica Kostelić že slavi, med ženskami še vroče

Vonnova lovi Rieschevo - Tina Maze za zgodovinsko 3. mesto - Oddajanje malih globusov

TOPOLINO Katrin Don v veleslalomu na 33. mestu

Prvi dan državne faze prestižne, že 50 let stare smučarske Trofeje Topolino v kraju Folgaria na Tridentinskem so bile na vrsti kvalifikacije. Mlada finalistka SK Brdina Katrin Don je v veleslalomu za kategorijo deklic pristala na zelo solidnem 33. mestu med 74 državnimi finalisti. Na zelo dobro pripravljeno progi je startala s številko 27 in opravila soliden nastop, ki pa bi bil lahko po mnenju trenerja Lovrenca Gregorca še boljši. »Padec, ki ga je Katrin doživela prejšnji petek na deželnem finalu v superveleslalomu, je nekoliko porušil naše načrte. Še včeraj (v ponedeljek, op.ur.) je bila zaradi močnega udarca nad kolenom pri fizioterapevtu in med tekmo se je poznalo, da teže pritiska na smučko. Katrin je sicer smučala solidno od začetka do konca, ni naredila nobene večje napake, v normalnih okoliščinah pa bi lahko dosegla uvrstitev med dvajset najboljših«, je ocenil Gregorc, pri čemer velja poudariti, da bo prvih 20 jutri nastopilo še na mednarodni fazi te trofeje. Povedati je treba tudi, da so veleslalomске proge na državnih ravni nekoliko drugačne kot na deželni, saj razdalja med enimi in drugimi vratici nikoli ne presega 22 metrov, v naši deželi pa je najmanj za tri metre večja. Razveseljiva novica za deželno smučarsko gibanje je zmaga Lara Della Mea, ki nastopa za trbiški klub Monte Lussari. Zmagovalni oder je bil deželno obarvan tudi med naraščajnicami. Zmagala je Arianna Stocco pred Liso Sgnaolin. Tudi onidve tekmujeta za klub Monte Lussari. Katrin Don bo danes nastopila še v slalomu.

Na Trofeji Topolino, ki ima po državnih, kot rečeno, še mednarodno fazo, so v preteklih letih nastopili domala vsi smučarji, ki so kasneje krojili vrh svetovnega pokala. V zlato knjigo so se vpisali takšni kalibri kot so Christof Innerhofer, Lindsey Vonn, Julia Mancuso, Ivica Kostelić, Anna Fenninger, Tina Maze, Anja Paerson, Elisabeth Görgl, Jean-Baptiste Grange, Manfred Mölgg in Federica Brignone, če omenimo le nekatere od zdaj aktivnih šampionov.

Brdinino smučarko je deželna zveza včeraj uvrstila tudi na seznam kandidatov za nastop na državnem prvenstvu od 22. do 27. marca v Bardonecchii, a za zdaj le kot rezervno.

LENZERHEIDE - Tina Maze, najboljša slovenska športnica lanskega leta, je pred finalom svetovnega pokala v alpskem smučanju, ki bo od danes do nedelje v Lenzerheideju v Švici, na tretjem mestu v skupnem seštevku pokala. Edina slovenska predstavnik na finalu bo tekmovala v vseh štirih disciplinah, lahko pa postane prva Slovenka z odličjem v skupnem seštevku; med alpskimi smučarji je to doslej uspelo le Juretu Koširju leta 1995, ko sta bila pred njim Italijan Alberto Tomba in Avstrijec Günther Mader.

Mazejeva ima pred zadnjimi štirimi tekmami sezone 71 točk prednosti pred Avstrijsko Elisabeth Görgl. V veleslalomu je trenutno šesta (208), za tretjeuvrščeno Finko Tanjo Potiainen (240) pa zaostaja za 32 točk. V dveh disciplinah je prav tako med deseterico. V smuku je sedma (225), tretja je Görglova (273), osma pa v slalomu (195); Riescheva na tretjem mestu ima 420 točk. Superveleslalom je najslabša disciplina Mazejeve v sezoni, saj je trenutno 18. (83).

Američanka Lindsey Vonn in Nemka Maria Riesch se bosta, kot vedno v zadnjih sezonah, borili za veliki globus, več uspeha pa je doslej imela Američanka, ki je bila trikrat zapored prva. Na zadnje štiri tekme v Švico prihaja z zaostankom 23 točk. Glede na razplete v zadnjih sezonah in na zadnjih dveh tekmah v Špindleruvem Mlynu, kjer je Nemka osvojila le dve točki, Vonnova pa je bila tretja in 16., pa ima Američanka očitno bolj trdne živce od svoje nemške prijateljce, obe pa sta sicer v vrhunski formi.

Trije mali globusi so že oddani. Vonnova ima smukaškega in superveleslalomskega, slalomski pa že pripada

Maria Riesch (v ospredju) in Tina Maze med tekmovalnim koncem tedna na Trbižu

ANSA

Avstrijki Marlies Schild. Veleslalom pa na vrhu še ni odličen, v precejšnji prednosti edinih dveh možnih zmagovalk pa je Nemka Viktorija Rebensburg, ki ima 77 točk naskoka pred Francozinjo Tesso Worley.

Med moškimi bo hrvaški zvezdnik Ivica Kostelić v Lenzerheideju nastopal kot letošnji zmagovalnik pokala. Veliki kristalni globus, prvega v karieri, si je praktično zagotovil januarja, ko je v 29 dnevih in na 14 tekmah osvojil rekordnih 999 točk. Kostelić je trenutno edini, ki je prešel mejo 1000 točk (1356), Švicar Didier Cuche na drugem mestu jih ima 906 in za 450 točk zaostaja za 31-letnim Hrvatom. Toda tudi srebro je praktično že oddano, za bron pa se potegujejo Švicar Carlo Janka (767), Norvežan Aksel Lund Svindal (729), Švicar Silvan Zurbriggen (723) ter Avstrijca Michael Walchhofer in Roman Baumann (po 703).

DOBERDOB - Prijava predsednika Mladosti Ivana Pahorja se je obrestovala

Slovencev ne smeš žaliti!

Državna nogometna zveza za šest mesecev kaznovala odbornika goriške pokrajinske zveze FIGC, ki ga je motila slovenščina

Disciplinska komisija državne nogometne zveze je razsodila v dogodku, ki se je pripetil 18. aprila lanskega leta v Doberdobu, na nogometni tekmi 3. amaterske lige med Mladostjo in Poggjom.

Kot piše v sporočilu disciplinske komisije, je Diego Bragato, ki je bil v lanski sezoni odbornik goriške pokrajinske nogometne zveze, kršil prvi in enajsti člen zveznega pravilnika (rasna, nacionalna in etnična diskriminacija), ker je žalil osebo, ki pripada slovenski jezikovni skupnosti. Disciplinska komisija je Bragata kaznovala s šestmesečno prepovedjo izvajanja vseh funkcij.

Lanski dogodek ob igrišču v Doberdobu je vznemiril vodstvo Mladosti do take mere, da je predsednik Ivan Pahor lanskega 21. aprila pisal pismo državnim nogometnim zvezam v Rim. »Bragato si je tekmo ogledal ob vhodu na igrišče in ko je slišal, da je naša navijačica navijala v slovenskem jeziku, jo je žaljivo zmerjal. Reakcija našega odbornika je bila ostra in prišlo je do hudega prepira. Po koncu tekme so z igrišča pritekli tudi igralci obeh ekip, saj se je potem izkazalo, da si je Bragato ogledal tekmo sina, ki je igral pri Poggju. Bilo je zelo napeto. Naslednji dan se je sestal naš odbor in odločili smo se, da Bragata prijavimo federaciji,« je dogodek opisal predsednik Pahor. Državno pravnidstvo je junija poslalo svojega delegata v Doberdob, kjer je zaslišal kapetana Vittorellija in spremljevalca Šuligoja ter Bressana.

»Na vprašanje, zakaj smo prijavil dogodek, sem mu preprosto odgovoril, da taki dogodki sodijo v zgodovinsko ropotarnico. Prepričan sem bil, da bodo zadevo arhivirali. Pa le ni bilo tako in Bragata, ki je sodniku priznal dejanje, so zasluženo kaznovali,« je še povedal Pahor.

Državna nogometna zveza je tako prvič kaznovala osebo, ki je ob igrišču zmerjala pripadnike naše skupnosti samo zato, ker je govorila v slovenščini. (jng)

TENIS Zimski pokal: poraz Gaje v finalu

V finalu deželnega zimskega ekipnega pokala Ca d'Oro v tenisu, ki je bil na teniških igriščih društva TCT na Padričah, je Gaja v ženski konkurenci 4. kategorije potegnila krajši konec proti ekipi gostitelja. Rezultat je presenetljiv, saj so gajeve veljale za velikega favorita. Že v prvem srečanju je zatajila Nicoletta Furlan, ki je klonila pred vrstnico Pampanin, to je igralko, ki jo sicer redno premaguje. Jessica Varljen je po pričakovanjih premagala svojo nasprotnico, v odločilni igri dvojic pa sta izgubili Furlanova in Petra Corbo. Slednje je igrala solidno, čeprav je več kot mesec dni mirovala zaradi poškodbe in je spet začela trenirati le pred nekaj dnevi.

Do finala so se gajeve prebile po seriji lahkih zmag. V kvalifikacijski fazi so se pod vodstvom Cirile Devetti na igrišču zvrstile tudi Ginevra Velaschi, Martina Bellettini in sestre Alessia in Nicole Puggiotto.

Furlanova in Corbova sta medtem prestopili med tretjekategornice.

TC Triestino - Gaja 2:1

Pampanin - Furlan 6:4, 7:6, Cressi - Varljen 3:6, 3:6, Pampanin/Pino - Furlan/Corbo 7:5, 6:2.

ŠAH - Za višje srednje šole na Tržaškem V deželni finale so se uvrstile štiri ekipe šol Žiga Zois in France Prešeren

V organizaciji tehniškega zavoda Žige Zoisa s pomočjo Jadranskega zavoda združenega sveta in tržaškega šahovskega društva SST 1904 je bil v ponedeljek v Devinu šahovski pokrajinski ekipni turnir za višješolce. Udeležilo se ga je dvanajst ekip (osem v kategoriji starejših višješolcev, dve v kategoriji starejših višješolk, po ena pa v kategorijah mlajših višješolcev in višješolk). V naslednjo fazo so se tako avtomatično uvrstili mlajši višješolci in višješolke zavoda Žige Zoisa in starejše višješolke zavodov Žige Zoisa in Franceta Prešerna. Prešernovke, lanske državne podprvakine, so seveda tudi zmagale v turnirju med temi štirimi ekipami. Nasprotnikom so po šestih krogih pustile samo dve individualni točki. Sledili so mlajši Zoisovci pred starejšimi in mlajšimi tekmovalkami z iste šole.

Ostrejša je bila konkurenca med starejšimi višješolci. Končni zmagovallec je bil znan šele po odigranem sedmem krogu, ko sta med seboj igrali ekipi Oberdana in Prešerna. Med seboj sta ekipi remizirali (2:2), zaradi večjega števila individualnih točk pa je naposled prvo mesto pripadlo Oberdanu. Na tretje mesto se je uvrstila prva ekipa gostujočega Zavoda združenega sveta. Zois je bil na koncu šesti.

Od posameznikov je med našimi tekmovalci najboljši rezultat dosegel v drugi šahovnici Jan Zobec, ki je zmagal v vseh sedmih dvobojih. Posebno pohvalo pa zaslužijo najmlajše Zoisovke, ki so prvič nastopile na kakem turnirju in se dobro upirale bolj izkušenim tekmecem.

Zaradi odpovedi videmskih organizatorjev bo deželni finale predvidoma v Trstu 7., 8. in 9. aprila.

Izidi posameznikov: Prešeren (starejši višješolci): Jakob Vascotto (1/6), Jan Zobec (7/7), David Guštin (4/5), Nicola Pinzani (6/6), Vedran Guštin (4/4); Zois (starejši višješolci): Erik Moscati (3,5/7), Erik Solinas (2/7), Dominik Sodja (1,5/7), Alexander Sardoč (1/7); Prešeren (starejše višješolke): Roberta Chisich (5/6), Tjaša Oblak (5,5/6), Cristina Sustersich (5,5/6), Irena Cossutta (6/6); Zois (starejše višješolke): Sofija Guštin (3/6), Valentina Cibic (4/6), Sara Bukavec (2/6), Ivana Cossutta (1 / 4), Valentina Bisiacchi (0,5/2); Zois (mlajši višješolci): Carlo Porro (3/5), Luigi Porro (2,5/5), Rudi Kante 3,5/5), Rudi Fermo (2/4), Alessio Caselli (2/3), Jaro Milič (1 / 2); Zois (mlajše višješolke): Martina Zubalic (0/6), Martina Dobetti (0/6), Erika Legiša (0/6), Corina Preda (1,5/6).

Marko Oblak

Pogumno je na svet privekal

KEVIN BURNI

Alanu in Marti iskreno
čestitajo in se z njima veselijo
usi pri Košarkarskem klubu Bor

NAŠA DRUŠTVA ZA MLADE (14) - Športna šola Polet Kontovel

S košarkarsko žogo v svet športa

Za najmlajše motorika, starejši dečki in deklice pa spoznavajo osnove košarke

KROMA

IZKAZNICA

Panoge: košarka (osnovna motorika, minibasket in košarka)

Aktivni športniki do 19. leta: 78

Med njim je osnovnošolcev 64

Fantje in dekleta: 70 fantov in 8 deklet

Vadbene skupine: motorika - '05,'06; mikrobasket - '02,'03,'04; minibasket 2001; minibasket 2000; U12 - '99

Kraj vadbe: telovadnica Ervatti pri Briščikih, občinska telovadnica v Repnu, v poletnih mesecih pa odprti igrišči v Prosvetnem domu na Opčinah in na Kontovelu

Ure vadbe: skupno 12 ur in tekme

Trenerji: Andrej Vremec - profesor športne vzgoje, državni inštruktor za minibasket, državni košarkarski trener, učitelj »giocosport CONI«; Erik Piccini: inštruktor minibakseta; pomočnika Damjan Košuta in Marko Gantar

Budžet: /

Ker sta se pred leti Polet in Kontovel znašla v težavah zaradi številčno majhnih skupin, so odborniki sklenili, da bodo združili moči in tako ponudili najmlajšim tudi kvalitetnejšo skupno ponudbo. Nastala je Športna šola Polet Kontovel, ki pod vodstvom Andreja Vremca in njegovih sodelavcev združuje zdaj približno 80 otrok. Če je bila sprva usmerjena predvsem v motoriko in izpopolnjevanje gibalnih sposobnosti otrok, so po dveh letih ponudbo nekoliko spremenili: »Ker opažamo, da se v Italiji uvaja vse bolj zgodnja specializacija, smo s tem začeli tudi mi,« potrjuje vodja projekta Andrej Vremec: »Dokler smo bili usmerjeni pretežno v motoriko, ni bilo rezultatov. Med našimi ekipami in drugimi italijanskimi klubovi je bila razlika očitna.« Zato ponujajo tačas pri športni šoli vadbo osnov košarke že od 8. leta dalje, vsaj 50 % vadbениh ur pa je še vedno namenjenih motoriki.

Vadba je razdeljena v pet vadbениh skupin. Najmlajši štiri- in petletniki vadijo izključno motoriko, skupina otrok letnika 2003/04 vadi motoriko in mikrobasket, kjer predvsem spoznavajo žogo. Starejše skupine pa že spoznavajo tudi koš in se preizkušajo na prvih tekmovanjih. V športni šoli vadijo otroci - med njimi je tudi nekaj deklet - do 12. leta starosti, nato pa fantje prestopijo navadno v ekipe projekta Jadran, dekleta pa se odločajo za druge panoge ali pa prestopijo v italijanska društva, kjer gojijo žensko košarko.

Ob nastanku projekta Športne šole so se v vadbo vključevali predvsem otroci iz vrtca, zdaj pa je večina osnovnošolcev. Vodijo jih domači trenerji: glavni trener je profesor in košarkarski strokovnjak Andrej Vremec, Erik Piccini je inštruktor minibakseta, Damjan Košuta pa bo letos začel z izobraževanjem: »K sreči nimamo težav s kadrom, saj se nam vsako leto kdo pridruži. Mlade navadno povabim na poletni košarkarski kamp, kjer vzljubijo delo z otroki in se mi potem pridružijo,« pojasnjuje Vremec, ki ima pri vadbi včasih tudi tri sodelavce, kar omogoča večjo kvaliteto in nadzor nad delom otrok.

Med tradicionalnimi dejavnostmi športne šole je organizacija poletnega tabora zadnja dva tedna julija, vsako leto pa pripravljajo tudi božičnico in zaključno prireditev. Najmlajšim košarkarjem nudijo tudi poletne priprave, kjer otroci spoznavajo intenzivnejši način vadbe. Tudi letos načrtuje Vremec nastop s starejšimi igralci na mednarodnem turnirju na Dunaju, ki bo med 18. in 23. aprilom.

Športna šola Polet Kontovel

Kontaktne osebe:

Andrej Vremec
(338-5889958, marinandrej@alice.it),

Erik Piccini
(340-4685153, picerik@hotmail.it)

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Zahodno od Portugalske se nahaja območje nizkega zračnega pritiska. Nad Italijo zato dotekejo močni in zelo vlažni tokovi afriškega izvora. Danes se bo ciklonsko območje pomaknilo nad Sredozemljem in izrazita fronta bo vplivala tudi na vreme pri nas.

Nad zahodno in srednjo Evropo ter nad zahodnim in severnim Sredozemljem je ciklon z vremensko motnjo. K nam doteka vlažen in toplel zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.17 in zatone ob 18.11. Dolžina dneva 11.54

LUNINE MENE

Luna vzide ob 14.18 in zatone ob 4.04

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.23 najnižje -21 cm, ob 8.02 najvišje 42 cm, ob 14.33 najnižje -65 cm, ob 21.01 najvišje 49 cm.
Jutri: ob 2.56 najnižje -32 cm, ob 8.43 najvišje 46 cm, ob 15.03 najnižje -66 cm, ob 21.29 najvišje 57 cm.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo obremenjen, veliko ljudi bo imelo z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Spanje v noči na četrtek bo moteno. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE

Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 8,9 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)	
Kanin/Na Žlebeh	340
Vogel	125
Kranjska Gora	30
Krvavec	100
Cerkno	90
Rogla	70
Mariborsko Pohorje	45
Civetta	160
Piancavallo	90
Forni di Sopra	110
Zoncolan	120
Trbiž	100
Osojščica	80
Mokrine	45
Podkloster	140
Bad Kleinkirchheim	70

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo oblačno z obilnimi padavinami in tudi kakšno nevihto. Na zahodnem pasu, od obale do Predalp bodo krajevno možne intenzivne padavine. V Karnijskih Predalpah bo močno snežilo nad okoli 1500 m. V Alpah pa bo meja sneženja na okoli 1200 m.

Oblačno bo, dež bo od zahoda zajel vso Slovenijo. Na območju Julijskih Alp se bo meja sneženja spustila do nadmorske nižine okoli 1000 m. V Vipavski dolini in na Krasu bo prehodno zapihala šibka do zmerna burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 2 do 7, na Primorskem okoli 10, najvišje dnevne od 5 do 12, ob morju okoli 14 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po vsej deželi bo spremenljivo, tudi z večjimi razjasnitvami. Verjetne pa bodo plohe in tudi posamezne nevihte.

Jutri bo spremenljivo do pretežno oblačno. Občasno bodo še krajevne padavine, deloma plohe. V petek se bo delno razjasnilo.

ŠTUDIJA - Demografske napovedi

Na Kitajskem in v Indiji bo precej več moških kot žensk

PEKING - V večjem delu Kitajske in Indije bo spričo selektivnih splavov deklic čez 20 let od 10 do 20 odstotkov več moških kot žensk, kaže študija, ki jo je objavila kanadska strokovna revija Canadian Medical Association Journal. Opozarja tudi na posledice tega pojava za družbo, saj zaradi pomanjkanja žensk velik del prebivalstva ne bo imel potomcev.

"Obstaja bojazen, da bo nezmogljivost poroke pri številnih botrovala psihološkim težavam in morda celo povečanju nasilja in zločinov," je skupaj z drugimi avtorji študije zapisala profesorica Therese Hesketh z londonskega centra za mednarodno zdravje in razvoj. Vzroki za neravnovesje med spoloma so tradicionalno dajanje prednosti moškimi potomcem, preprosto ugotavljanje spola otroka pred rojstvom z ultrazvokom ter večja dostopnost splavov.

Običajno se na 100 deklic rodi 105 dečkov, v nekaterih predelih na severu in jugu Kitajske pa je zaradi selektivne izbire spola otroka to razmerje 100 proti 130. Splošno povprečje za Kitajsko je bilo sicer leta 2008 100 proti 119, v Indiji pa 100 proti 113. V Indiji po presežku dečkov nad deklicami izstopajo prestolnica New Delhi ter zvezni državi Pandžab in Gudžarat, kjer je na 100 deklic okoli 125 dečkov. V Indiji je med razlogi, ki govorijo v prid rojstvu dečka, visoka dota, ki jo mora dekletu ob poroki dati njena družina. Na Kitajskem pa so moški potomci odgovorni za skrb za svoje starše, ko ti ostarijo. K večji selekciji je na Kitajskem veliko prispevala tudi t.i. politika enega otroka, ki pa je v zadnjem času vedno manj stroga. (STA)

Janez Pavel II. pred beatifikacijo

1. maja že na Facebooku in YouTubeu

VATIKAN - Vatikan je včeraj pred prihajajočo beatifikacijo papeža Janeza Pavla II., ki bo 1. maja, oblikoval posebno stran na spletni socialni mreži Facebook. Na YouTubeu pa so oblikovali tudi posebej beatifikaciji posvečen kanal in na njem objavili več posnetkov priljubljenega papeža, ki je papeževal od 16. oktobra 1978 do 2. aprila 2005. Na YouTubeu so objavili tudi prvi govor Karola Wojtila ob izvolitvi za papeža, ko je vernike prosil, naj ga popravijo, če bo naredil napake v italijanskem jeziku. Bil je namreč prvi papež po 455 letih, ki ni bil iz Italije.

Papež Janez Pavel, po rodu s Poljske, je bil eden najbolj priljubljenih papežev v zgodovini Rimskokatoliške cerkve. Med svojim 27-letnim pontifikatom - drugim najdaljšim na čelu Cerkve - je obiskal kar 129 držav. Umrli je 2. aprila 2005. Postopek beatifikacije papežev je običajno dolg, vendar je sedanji papež Benedikt XVI. postopek beatifikacije Janeza Pavla II. sprožil že nekaj tednov po njegovi smrti 2. aprila leta 2005 in se tako odzval na pozive, naj ga takoj razglasi za svetnika ("Santo subito!"), ki jih je bilo slišati med njegovim pogrebom. (STA)

VESOLJE - Po upokojitvi Discoveryja

Ameriški astronauti odslej z ruskimi sojuzi

WASHINGTON - Po upokojitvi ameriškega raketoplana Discovery bodo ameriški astronauti v vesolje poleteli z ruskimi sojuzi. Ameriška vesoljska agencija Nasa je v ruskih raketoplanih do leta 2016 zakupila mesta za svoje astronave in opremo za 753 milijonov dolarjev (okoli 540 milijonov evrov).

Ker nameravajo ZDA letos ustaviti polete s svojimi raketoplani, nimajo druge možnosti, kot da v prihodnjih letih za polete posadke in opremo na Mednarodno vesoljsko postajo (ISS) uporabijo sojuze.

Kot so sporočili iz Washingtona, je Nasa z rusko vesoljsko agencijo Roskom podaljšala pogodbo za polete na

ISS iz leta 2010 še za dve leti - do leta 2016, ki znaša 753 milijonov dolarjev. Na ISS naj bi tako leta 2014 poletelo šest ameriških astronautov in še šest leta 2015.

Raketoplan Discovery se je 9. marca vrnil z zadnje poti v vesolje, kjer je v zadnjih 27 letih opravil številne polete na ISS, aprila in junija pa bosta opravljena še zadnja poleta ameriških raketoplanov Endeavor in Atlantis. Američani sicer računajo tudi na usluge dveh zasebnih podjetij, Space Exploration Technologies in Orbital Sciences, ki izdelujeta svoji vesoljski plovili. Do takrat pa se bo Nasa posvetila drugim projektom, kot je pot človeka na Mars. (STA)